

Võta meiega ühendust:

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Lasteabitelefon 116 111

Uuringuraport

Mart Soonik
MSMedia OÜ
Juuli 2016

Sisukord:

1. Sissejuhatus ja metoodika

2. Valimi moodustamise põhimõtted

3. Uuringu tulemused

- 3.1 Lasteabitelefoni koht teiste teavituskanalite seas
- 3.2 Teadlikkuse tase
- 3.3 Lasteabitelefoni sihtrühma määratlemine
- 3.4 Enamlevinud situatsioonid, mis tingivad abivajavast lapsest teada andmist
- 3.5 Kõneaineks saamise määr
- 3.6 Usaldus lasteabitelefoni vastu ja selle vajalikkus
- 3.7 Müüdid ja nende määr
- 3.8 Senine kokkupuude teenusega
- 3.9 Reklaamikeele semantika ja teavitustöö hindamine

4. Telefonikõnede statistika

5. Vastused uurimisküsimustele

- 5.1 Milline on eri sihtrühmade teadlikkuse tase?
- 5.2 Millised on enamlevinud müüdid?
- 5.3 Kui suur on lastega seotud teemade (sh LAT) kõneaineks saamise määr?
- 5.4 Missugune on sihtrühma käitumine ja hoiakud?
- 5.5 Missugune on senise teavitustöö mõju?

LISA 1 Uuringus kasutatud eestikeelsed ankeedid

Täiskasvanud
Lapsed
Spetsialistid

1. Sissejuhatus ja meetodika

Hindamaks teadlikkust lasteabitelefoni ja teavitustöö mõju ning andmaks sisendit kampaania sõnumitele ja visuaalsetele materjalidele, viis kommunikatsiooniettevõtte MS Media konsultant Mart Soonik läbi uuringud täiskasvanute, laste ja spetsialistide seas. Selle käigus selgitati välja nõuandetelefoni (116 111 Lasteabitelefoni, edaspidi LAT) teadlikkuse tase, suhtumise muutus (sh müüdid), kõneaineks saamise määr, käitumise muutus ning hinnati teavitustöös kasutatud sõnumite sobilikkust ja mõjusust peamiste sihtrühmade hulgas. Kuna tegu oli korduvuuringuga, siis vaatles konsultant peamiselt eri sihtrühmade lõikes vastuste sageduse muutust eelmise aastaga võrreldes. Visuaalselt on joonistel välja toodud 2016 aasta tulemused.

Tekstilises osas on enamasti muutus välja toodud juhul, kui see ületas varasemat tulemust rohkem kui kolme protsendi võrra täiskasvanute ja laste puhul ning nelja protsendi võrra spetsialistide puhul. Rasvaselt on markeeritud rohkem kui kümneprotsendiline erisus. Statistile vea arvutuskäiku tehes märgiti igale grupile eraldi nende üldkogum rahvastiku seas ja olemasoleva uuringu valimi suurus.

Kasutusel oli nii eesti- kui ka venekeelne ankeet.

Seekordne küsitlus viidi läbi suve algusperioodil ja sestap võivad tulemused mõningal määral erineda aastaaja tõttu. Varasemad ankeetküsitlused toimusid hilissügisel. Selle mõju on raske välja tuua, kuid lugedes raportit võiks aastaaja erisust silmas pidada, sest varasuvel puhkuse eel võib olla inimeste tähelepanu oluliselt hajusam.

Põhilised uurimisküsimused kõigi sihtrühmade osas (täiskasvanud, lapsed, spetsialistid):

Milline on eri sihtrühmade teadlikkuse tase?

Millised on enamlevinud müüdid?

Kui suur on lastega seotud teemade (sh LAT) kõneaineks saamise määr?

Missugune on sihtrühma käitumine ja hoiakud?

Missugune on senise LAT teavitustöö mõju?

MS Media konsultant kasutas põhilistele uurimisküsimustele vastuste leidmiseks veebiküsitluse ehk CAWI meetodikat. Koostööpartneriks oli uuringuettevõtte Norstat. Veebiküsitlus võimaldab motiveeritud vastajate seas läbi viia uuringuid interaktiivsel ja kaasaval moel. Seetõttu on see eriti sobilik kommunikatsiooni tõhususe uurimisel.

Esmaseks analüüsimeetodiks oli kvantitatiivuuringu analüüs ja avatud vastuste puhul kvalitatiivne sisuanalüüs. Omadussõnu analüüsiti veel EKI emotsioonidetektori ja Wordle sõnapilve abil.

Ankeetides kasutas konsultant muuhulgas semantilist diferentsiaali, et mõista paremini reklaamiga seotud emotsiooni. Kõigile sihtrühmadele näidati ühte ja sama videoklippi.

Charles Osgoodi semantilise diferentsiaali idee on kirjeldada multidimensionaalset maailmanägemist, selles on olulisel kohal just esmane reaktsioon. Uuringu ankeedis olid seni kasutusel olevate visuaalide juures ühel pool negatiivsed ja teisel pool positiivsed sõnapaarid.

Norstat Eesti AS viib veebiküsitlusi läbi ettevõtte enda hallatavas ja arendatavas veebipaneelis ehk eelvärvatud vastajatega küsitluspaneelis Panel.ee.

Norstat Group on suurimate veebipaneelide omanik ja pikima kogemusega veebiküsitluste läbiviija Skandinaavias ja Baltikumis. Ettevõtte on ligi 20 aastat kogemust uuringusektori andmekogumises ning regiooni pikaajalisem kogemus küsitluste läbiviimisel Interneti vahendusel. Tal on esindus või veebipaneelid enamuses Kesk- ja Lääne-Euroopa riikides. Norstat on ESOMARi liige.

Norstat Eesti AS on aastatel 2008-2015 viinud läbi üle 3000 veebiküsitluse (era- ja äri sektoris).

Veebipaneeli liikmed värvatakse 95% ulatuses telefoniküsitluste ja üle-eestiliste uuringute raames juhuvaliku alusel, mistõttu on tagatud paneeli kontaktide võimalikult kõrge kvaliteet. Norstat kasutab veebiküsitluste läbiviimiseks rahvusvahelist tarkvaraplatvormi Confirmit (vt. www.confirmit.com), mis tagab turvalisuse ja töökindluse ning operatiivsuse küsitluse tehniliseks teostamiseks.

Kõigile vastajatele luuakse unikaalsed lingid, mis on seotud respondendi taustatunnustega. Sedalaadi tehniline lahendus võimaldab täpselt ja operatiivselt jälgida, kuidas jagunevad vastused peamiste profiilküsimuste (nt vanus, sugu, piirkond jt) lõikes ning millisele sihtrühmale on vaja juurde saata uuringukutseid või – meeldetuletusi.

Kui kvantitatiivsed uuringumeetodid võimaldavad numbriliselt välja tuua peamised tendentsid ja probleemid (vastates küsimusele kui palju?), siis kvalitatiivsete meetodite abil vastatakse küsimustele: kuidas? milline? miks? ehk kujundatakse sügavuti minnes arusaam uuritavast probleemist ning sellega kaasnevast. Antud uuringu puhul on tegu kombinatsiooniga mõlemast, kuid valdavaks jääb kvantitatiivne lähenemine. Tulemuste tõlgendamisel kasutatakse uurija lisaks varasemaid fookusgrupiuuringute tulemusi ja nõuandetelefoni kõnede statistikat.

2. Valimi moodustamise põhimõtted

Uuringu valim on moodustatud järgmiselt: 300 last/noort, kes käib hetkel alg- või põhikoolis ja 500 täiskasvanut. Alates 16. eluaastast on võimalik täita täiskasvanute ankeeti, kuna sellest vanusest ei ole enam vajalik lapsevanema nõusolek uuringus osaleda.

Täiskasvanute uuringus tagati valimi koostamisel elanikkonna esinduslikkus soo, vanuse, rahvuse ja regioonide lõikes. Täiskasvanute uuring viidi läbi 16-aastaste ja vanemate seas. Neist 31% omasid peres alla 18mne aastaseid lapsi ja 69% mitte.

Laste seas oli peamiseks sihtrühmaks 10-15 aastased, kuid nende ankeedis küsitleti ka 8-10 aastaseid. Laste uuringusse kaasamiseks pöörduiti nende vanemate poole ja paluti ankeet täita sobivas vanuses lapsel. Laste uuringu puhul jälgiti valimi esinduslikkust eelkõige regiooni ja rahvuse lõikes.

Küsitluses osalenud lapsed ja täiskasvanud kutsuti uuringusse Norstat veebipaneeli kaudu. Veebipaneeli kuulub Eestis kokku ca 23000 liiget, kes on värvatud sinna juhuvaliku alusel. Paneeli suurus tagab selle, et on võimalik läbi viia suuremahulisi vanuse, soo, rahvuse ja piirkonna lõikes esinduslikke rahvastikuküsitlusi.

Veebipaneeli liikmed on andnud oma nõusoleku osaleda erinevates uuringutes. Küsitluste toimimisel saavad nad kutse uuringusse, mispuhul jääb küsitlertaval alati võimalus vastamisest loobuda. Uuringutes osalemise eest saab vastaja vaevatasuks punkte, mida on võimalik vahetada kinkekaartide vastu või teha heategevuslik annetuse. Valida on SOS Lastekülale annetamise või Rimi, Selveri ja Piletilevi kinkekaartide vahel.

Lisaks viidi küsitlus läbi kohalike omavalitsuste lastekaitsetöötajate ning Eesti koolide ja lastele suunatud huviringide töötajate seas. Kutse saadeti juhuvaliku alusel 304 lastekaitse spetsialistile ja 950 kooli või huviringi esindajale.

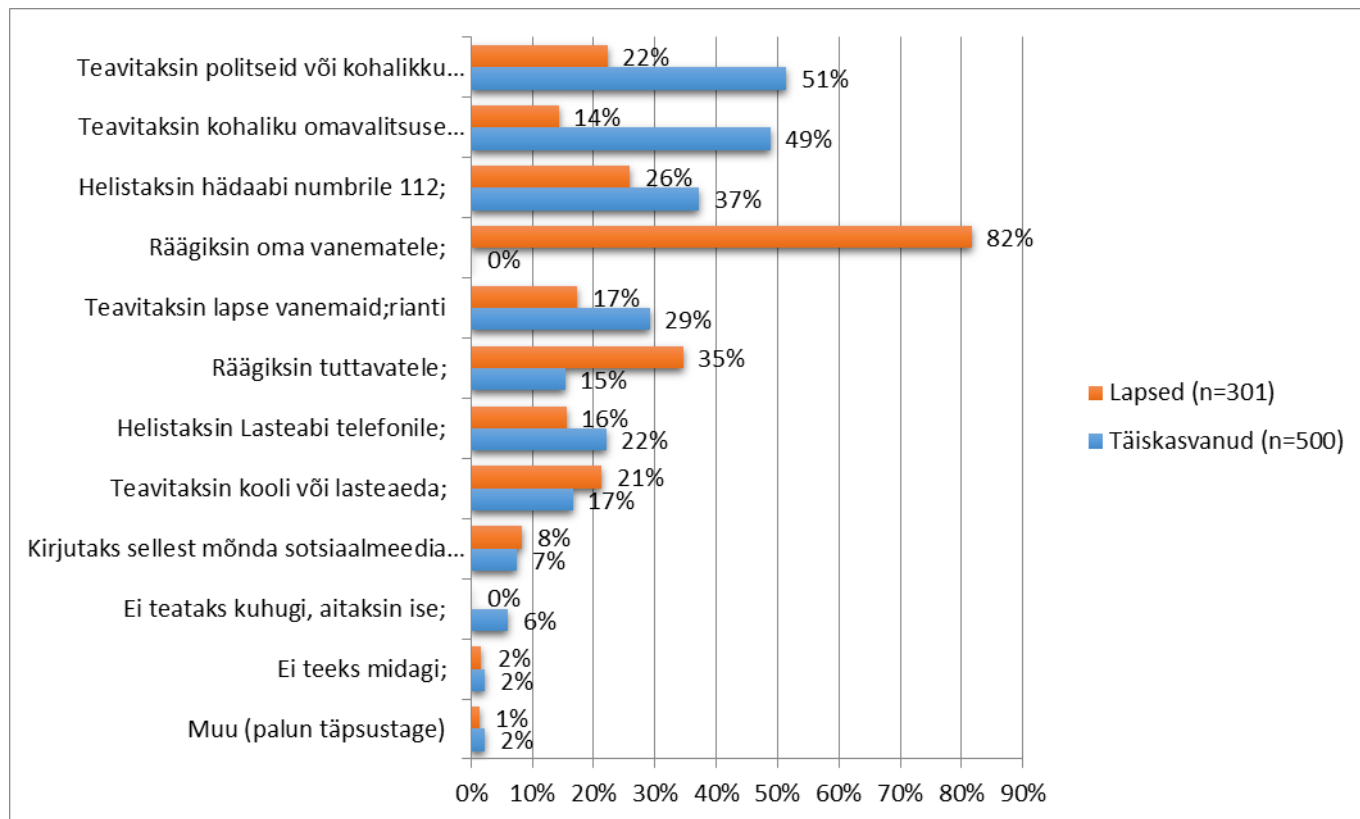
Kokku oleme analüüsis kasutanud 199 spetsialisti vastuseid (137 vastas täies mahus, ning 63 vähemalt kuni reklaamklipi hindamiseni).

Ankeedile täies mahus vastajad olid valdavalt naissoost eestlannad vanuses 35-64. Ameti poolest olid enim esindatud lastekaitse töötajad, pedagoogid ja sotsiaaltöötajad. Regiooniti oli vastanute suurim määr Lõuna-Eestist (36%) ja Põhja-Eestist (25%). Ida-Virumaalt oli spetsialiste 7%, Lääne- ja Kesk-Eestist vastavalt 16% ja 17%. Täpsem ametialane jagunemine on välja toodud uuringu lõpuosas.

3. Uuringu tulemused

3.1 Lasteabitelefoni koht teiste teavituskanalite seas. Joonis 1. Oletagem, et olete märganud mõnda abivajavat last (nt vanemliku hoolitsuseta, vägivaltatundemärkidega, sõltuvusprobleemidega vms). Kuidas või kellele annaksite tõenäoliselt abivajavast lapsest teada?

Joonis 1

Sellele küsimusele oli vastajatel võimalik valida mitu erinevat vastusevarianti. Kõige enam pidasid täiskasvanud vajalikuks teavitada abivajavast lapsest kohaliku konstaablit või politseinikku (51%), sellele järgnesid kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajad (49%) ja hädaabinumbrile helistamine (37%, muutus -4%). Kõige vähem leidis toetust vastusevariant „ei teeks midagi“ (2%), ise aitamine (6%, muutus -7%) ja kirjutamine sotsiaalmeediasse (7%). Joonis 1. Selles osas pole eelmise aastaga võrreldes suuri muudatusi märgata, kui siis ainult mõningast passiivsuse kasvu ise aitamise osas. Vastused näitavad, et lapse aitamisel peetakse kõige efektiivsemaks kohaliku omavalitsuse või jõustruktuuride sekkumist (politsei ja hädaabinumber). Samas LAT kui võimalik teavituskanal vähenes mõningal määral võrreldes eelmise uuringuga. Eelmisel aastal soovis selle kaudu teavitada 27% täiskasvanutest. Sel korral **22%** täiskasvanutest (muutus -5%).

Avatud vastustest tuli täiskasvanud vastajate puhul välja, et tegutsetaks vastavalt olukorrale ja püütakse suhelda lapse enesega (iga uus vastus on eraldatud semikooloniga), nt: Oleneb probleemist; Püüaksin suhelda lapsega; Kõik oleneb lapse vanusest ja seisundist. Võimalusel

ja vajadusel. aitan kohe ise. Ilmselt teavitaksin 112; Uuriks tuttavatelt infot. Siis tegutseks vastavalt infole. Neid lapsi on nii palju, et kõiki aidata ei jõua; Räägiks lapsega, selgitaks, millist abi ta vajab ja siis tegutseks vastavalt olukorrale; Enne aitaks ja siis teataks tööpäeval sotsiaalosakonda ja puhkepäeval 112.

Lapsed räägiksid peamiselt abivajavast lapsest oma vanematele (82%), mis on võrreldes eelmise aastaga samaväärne tulemus. 21% (muutus **-28%**) lastest informeeriksid kooli ja sõpradele/tuttavatele räägiksid 35%, 26% helistaksid hädaabi numbrile (muutus +6%) ja 22% teavitaksid politseid (muutus +6%).

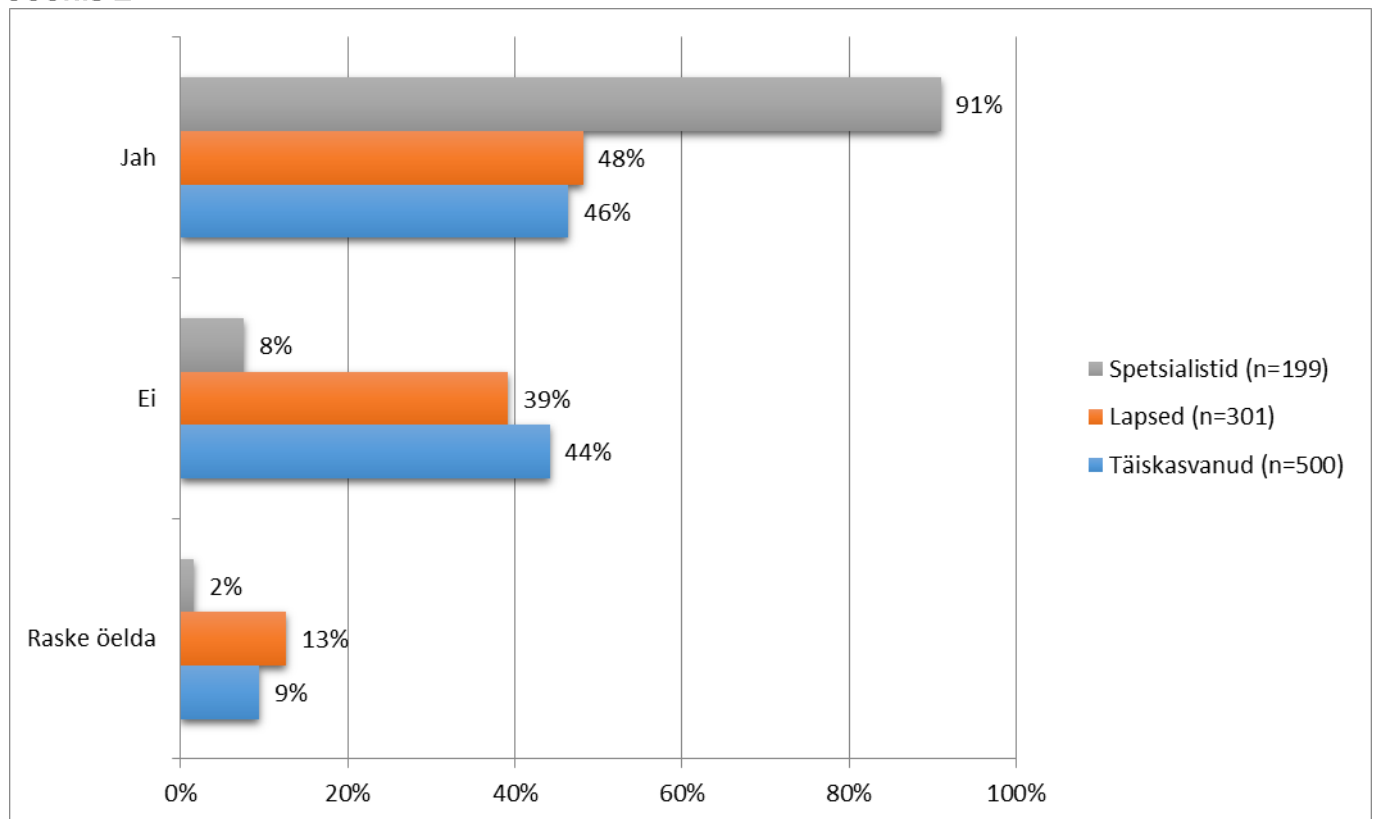
Kõige vähem vastati: „ei teeks midagi“ (2%), samuti vastusevariant: „Ei teataks kuhugi, aitaksin ise“ (0%) ja võimalus kirjutada juhtunust mõnda sotsiaalmeedia kanalisse (8%). LAT kaudu informeeriksid juhtunust **16%** lastest. See on võrreldes eelmise aasta tulemustega täpselt sama. Joonis 1.

Avatud vastustest töid lapsed välja, et kontakteerutaks lapsega ja aidataks ise, nt: Küsiksin mis on ja kas ta vajab mingit abi; Aitaksin ise ja helistaksin/teavitaksin samuti.

Spetsialistidelt seda küsimust ei küsitud.

3.2 Teadlikkuse tase. Joonis 2. Kas olite varem (so enne selle küsimustiku saamist) Lasteabitelefonist kuulnud?

Joonis 2

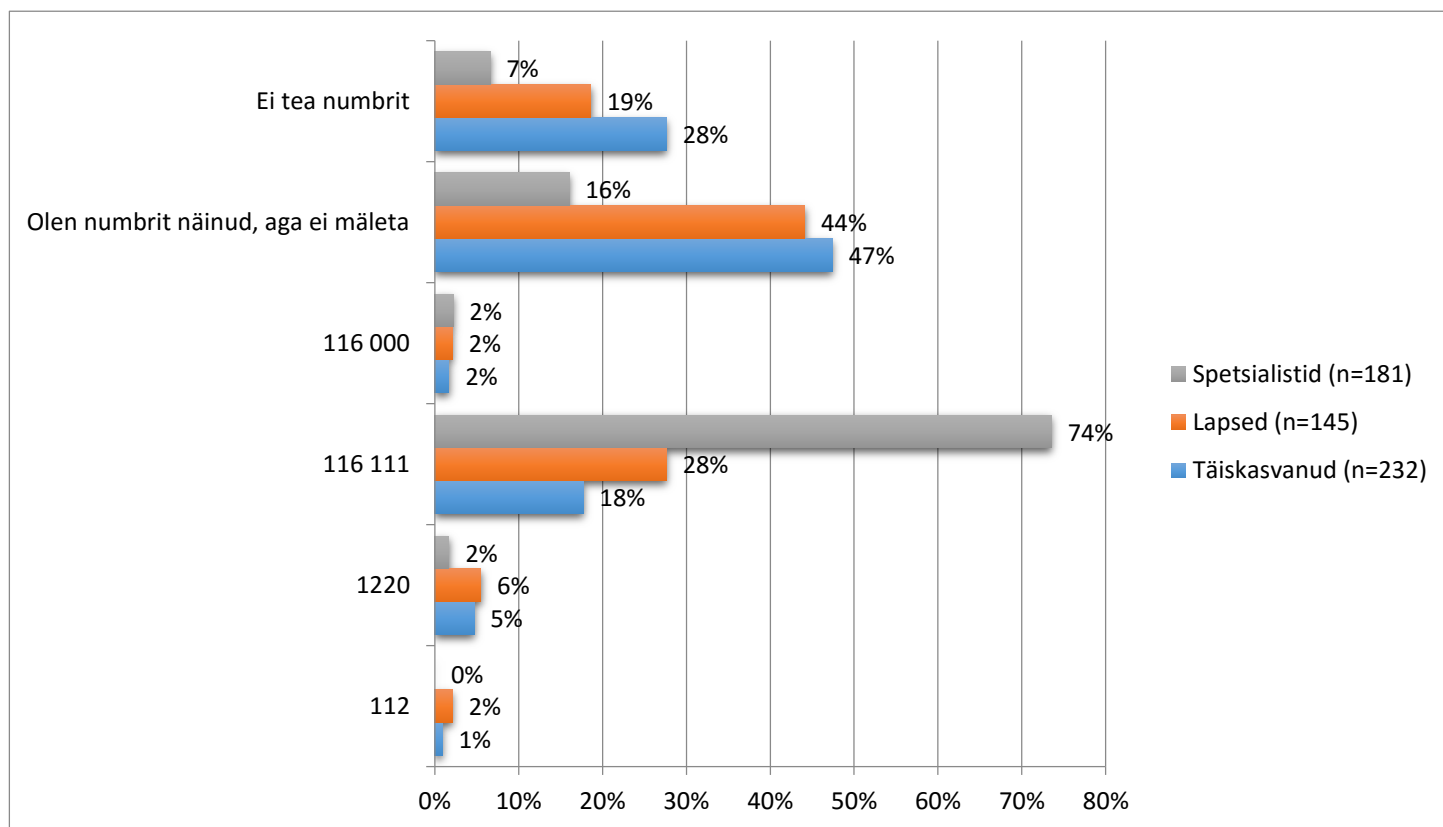
Teadlikkus on LAT suhtes jäänud üldjoontes samaks, kuid laste ja spetsialistide osas on näha mõningast miinusmärgiga muutust. Sel aastal on täiskasvanute seas mitteteadjaid 44% ja teadjaid **46%**.

Laste puhul on teadjate osakaal langenud **48%** peale (eelmine aasta 54%, muutus -6%).

Spetsialistid, kes oma töö tõttu puutuvad kokku laste abistamisega, teavad pea kõik lasteabitelefoni numbrit (91%, muutus -7%). Joonis 2. Eelmisel aastal vastasid ankeedile ainult lastekaitsetöötajad (vt valimi moodustamise ptk).

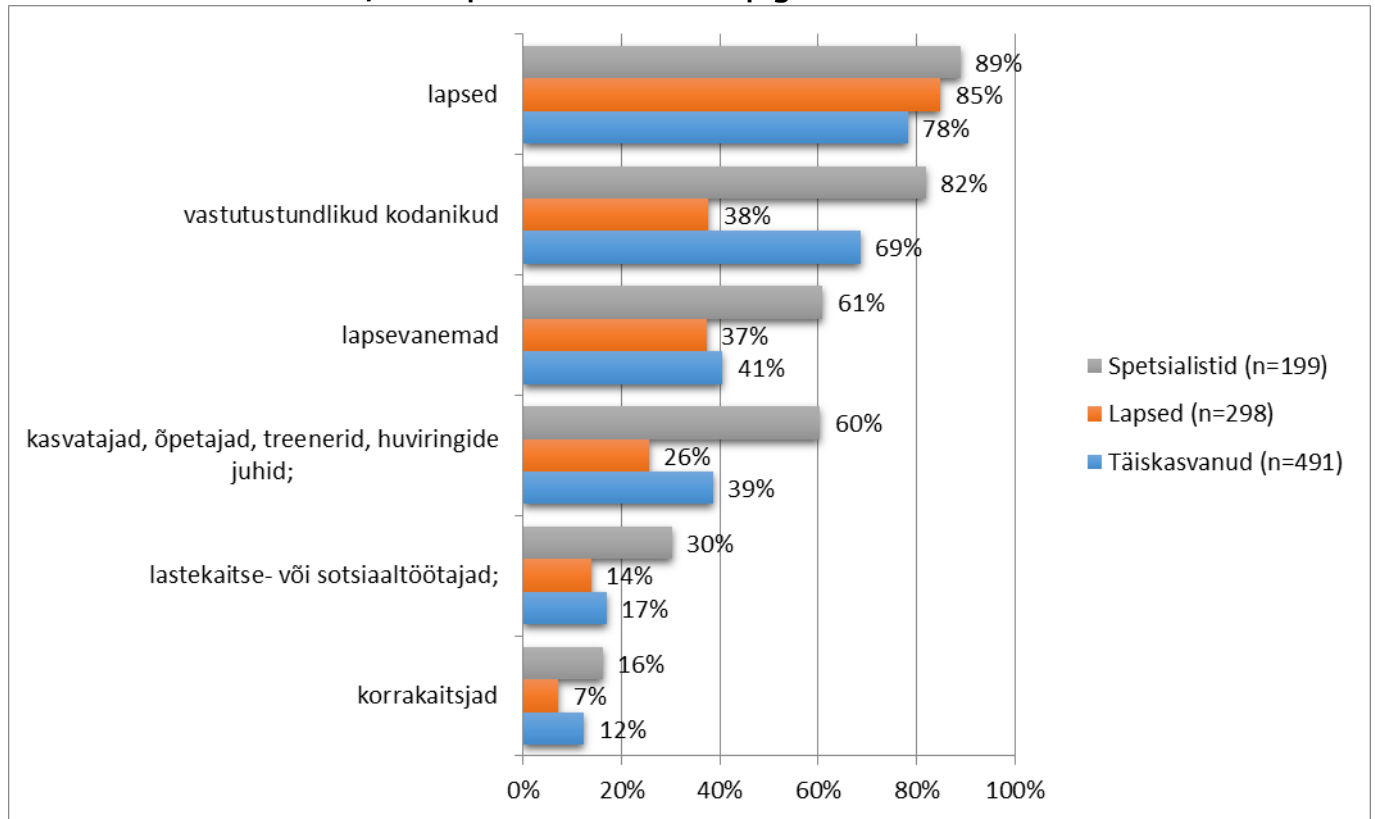
Neilt, kes olid kuulnud lasteabitelefoni numbrit said vastata ka sellele, milline on tegelik telefoninumber. Andsime ise ette valiku numbritest, elik siinkohal on tegu aidatud tuntusega. Õigesti vastanud oli sel korral täiskasvanute seas 18%, laste seas 28% ja spetsialistide puhul 74%, mis oluliselt ei erine eelmise aasta tulemustest ja kõikumine jääb statistilise vea piiresse. Joonis 3.

Joonis 3. Neilt, kes olid kuulnud: Milline on tasuta lasteabitelefoni number?

3.3 Lasteabitelefoni sihtrühma määratlemine. Allpool on mõned näited, kuidas teised inimesed on kirjeldanud oma arusaama, mis on Lasteabitelefoni teenus. Palun märkige mõlemas küsimuses ära need, mis on sarnased Teie arvamusel (variante on mõningal määral muudetud, vt allpool).

Joonis 4. See on telefon, kuhu peaksid helistama pigem ...

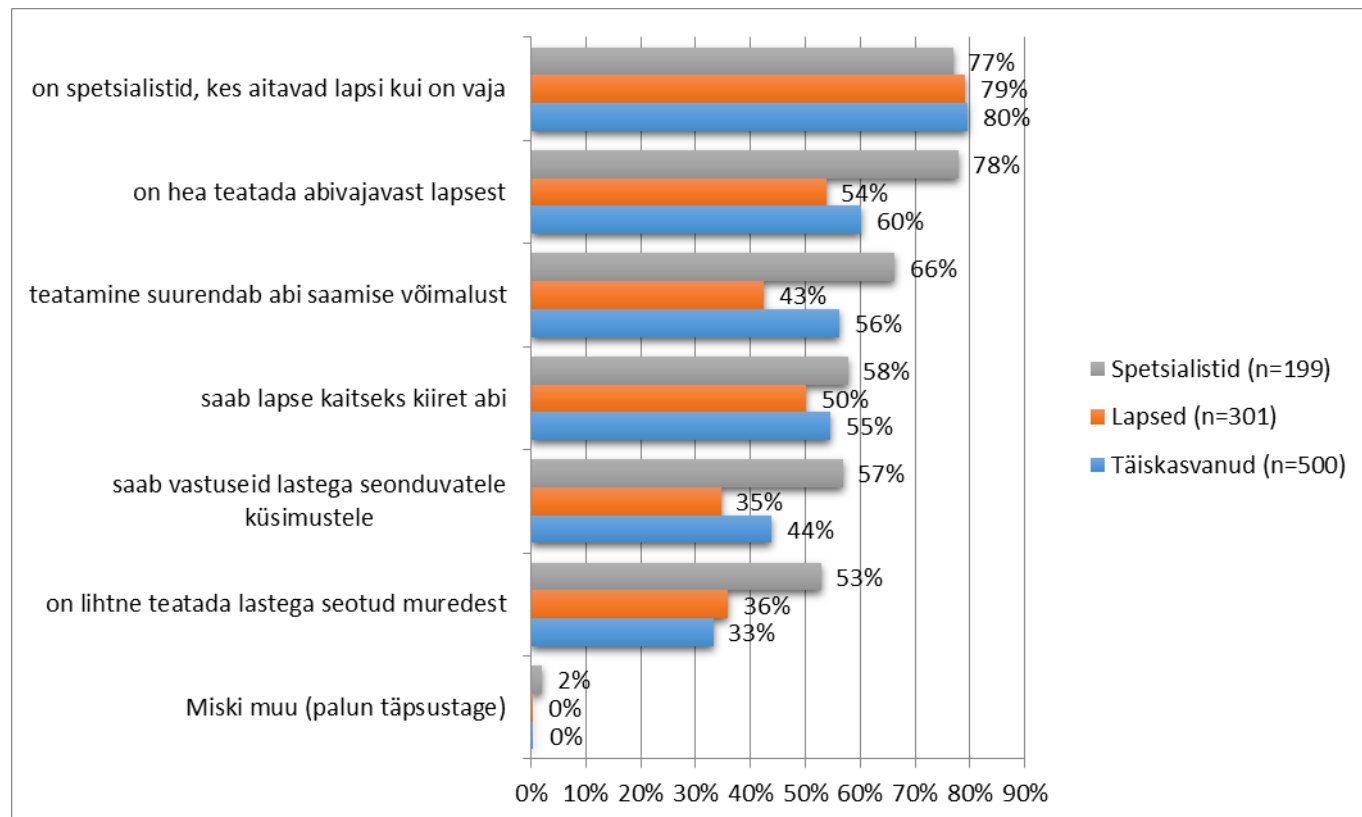
Järgnevas kahes küsimuses said vastajad valida korraga mitu vastusevarianti, siin olid välja toodud näited, kuidas teised inimesed olid kirjeldanud oma arusaama, mis on Lasteabitelefoni teenus (koostatud 2011-2013 toimunud kvalitatiivuuringute põhjal). Vastajal paluti märkida mõlemas küsimuses ära need väited, mis on sarnased tema arvamusel. Täiskasvanud arvavad, et sellele telefonile peaksid helistama peamiselt lapsed (78%, muutus +4%), järgnevad vastutustundlikud kodanikud (69%) ja lapsevanemad (41%). Kõige vähem peaks selle numbri olemasolu nende arvates huvitama korrakaitsjaid (12%), lastekaitse- või sotsiaaltöötajaid (17%) ja kasvatajaid, õpetajaid, treenereid ning huviringide juhte (39%, muutus **+13%**). Sedavõrd suur muutus võib olla tingitud ankeedis oleva sihtrühma suurendamisest (varasemalt oli vastuse variandiks ainult „õpetajad“).

Lapsed olid niisamuti veendunud, et telefon on mõeldud lastele helistamiseks (85%, muutus -5%), vastutustundlikele kodanikele (38%) ja lapsevanematele (37%). Nendegi arvates peaks see telefon olema kõige vähem mõeldud korrakaitsjatele (7%), lastekaitse- või sotsiaaltöötajatele (14%, muutus +5%) ja kasvatajatele, õpetajatele, treeneritele ning huviringide juhtidele (26%). Mõlemast tulemusest nähtub, et peamiseks sihtrühmaks on vastajate arvates lapsed ise.

Spetsialistide puhul said ühtviisi kõrge protsendi lapsed ja vastutustundlikud kodanikud (89% ja 82%), järgnesid lapsevanemad (61%) ja kasvatajad, õpetajaid, treenereid ning huviringide

juhid (60%, muutus **+24%**). Kõige vähem märgiti korrakaitse- ja lastekaitse- või sotsiaaltöötajaid (30%, muutus +6%). Siingi on kasv peamiselt lapsega seotud töötajate suunal. Joonis 4.

Joonis 5. Sel telefonil...

Täiskasvanute arvates on lasteabitefonil spetsialistid, kes aitavad lapsi, kui seda on vaja (80%), nende arvates on see hea viis teavitada abivajavast lapsest (60%, muutus +4%) ja teatamine suurendab abi saamise võimalust (56%). Veidi vähem arvatakse, et seal on spetsialistid, kellelt saab laste kaitseks kiiret abi (55%), sealt saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele (44%) ja on lihtne teatada lastega seotud muredest (33%, muutus +5%).

Üsna sarnasel seisukohal on lapsed, kes leiavad, et telefonil on spetsialistid, kes aitavad lapsi kui on vaja (79%), see on hea viis teatada abivajavast lapsest 54% ja on spetsialistid, kellelt saab lapse kaitseks kiiret abi (50%, muutus -6%). Samuti leiavad lapsed, et LAT kaudu on hea teatada lastega seotud muredest (36%), teatamine suurendab abi saamise võimalust (43%), saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele (35%, muutus +4%) ja on lihtne teatada lastega seotud murede puhul (36%).

Spetsialistid arvavad samuti, et sellel telefonil töötavad lapsi aitavad spetsialistid (77%), on hea teatada abivajavast lapsest (78%) ja teatamine suurendab abi saamise võimalust (66%, muutus +8%). Kõige vähem arvavad spetsialistid, et LAT kaudu on hea teatada lastega

seotud muredest (53%, muutus +6%). Positiivne on, et spetsialistid, kes suunavad lapsi ja vanemaid telefoni kasutama usuvad ise selle abistavasse rolli. Joonis 5.

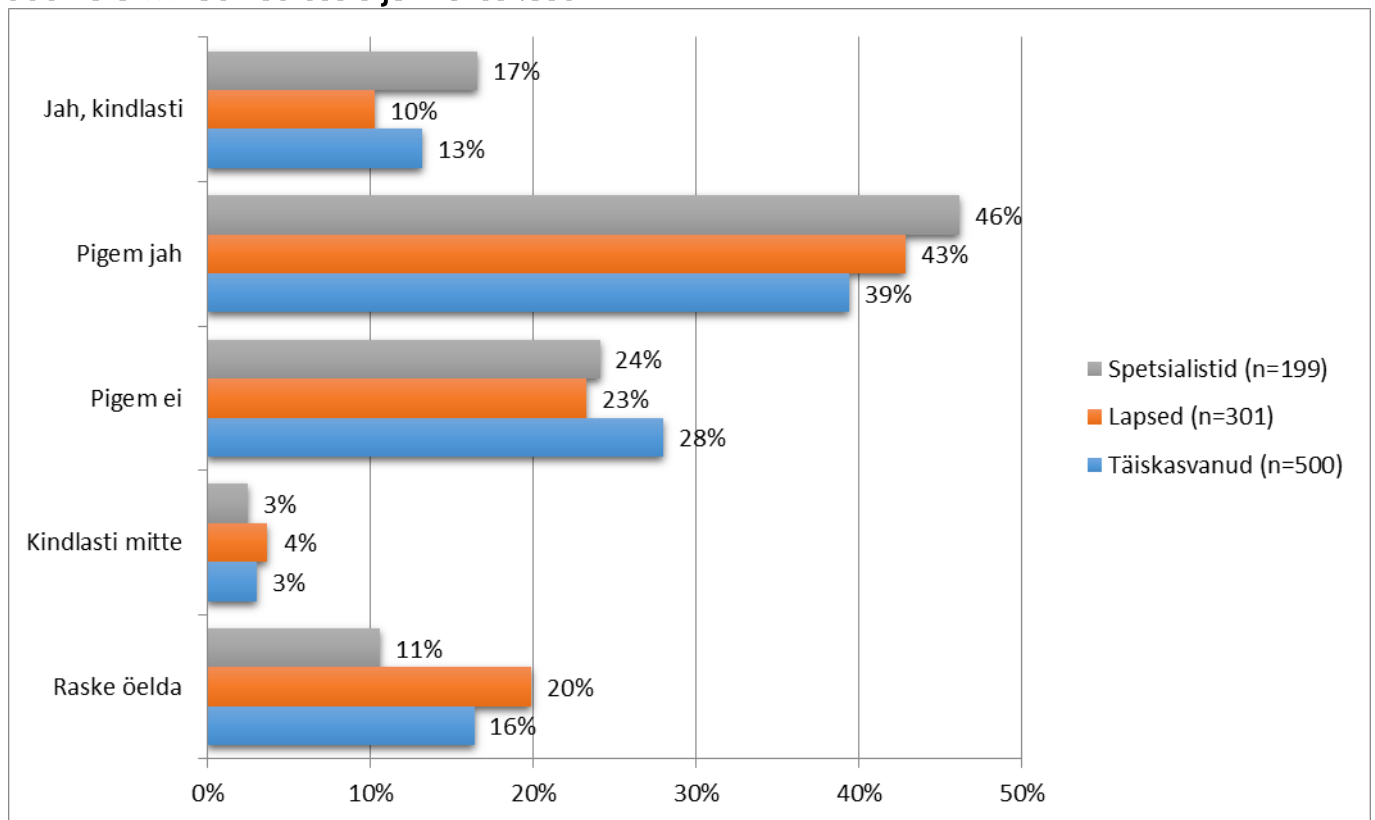
Avatud vastustes ütles üks laps järgmist: On inimesed kellega ma tõenäoliselt kunagi rääkima ei hakka.

Paar täiskasvanut leidsid, et nad ei tea sellest telefonist piisavalt, nt Ei tea sellest telefonist; Ei tea.

Spetsialistide poolt toodi välja: Lasteabi poolt saadetav teatis annab omavalitsusele infot; Saab soovitusi kuhu pöörduda või mida ette võtta.

3.4 Edaspidiste küsimustega katsetasime fookusgruppides välja tulnud ja kliendiga koos välja pakutud enamlevinud situatsioone, mis tingivad abivajavast lapsest teada andmist. Täpsem küsimus oli: Millisel juhul tuleks Teie arvates Lasteabitelefonile helistada? Kui...

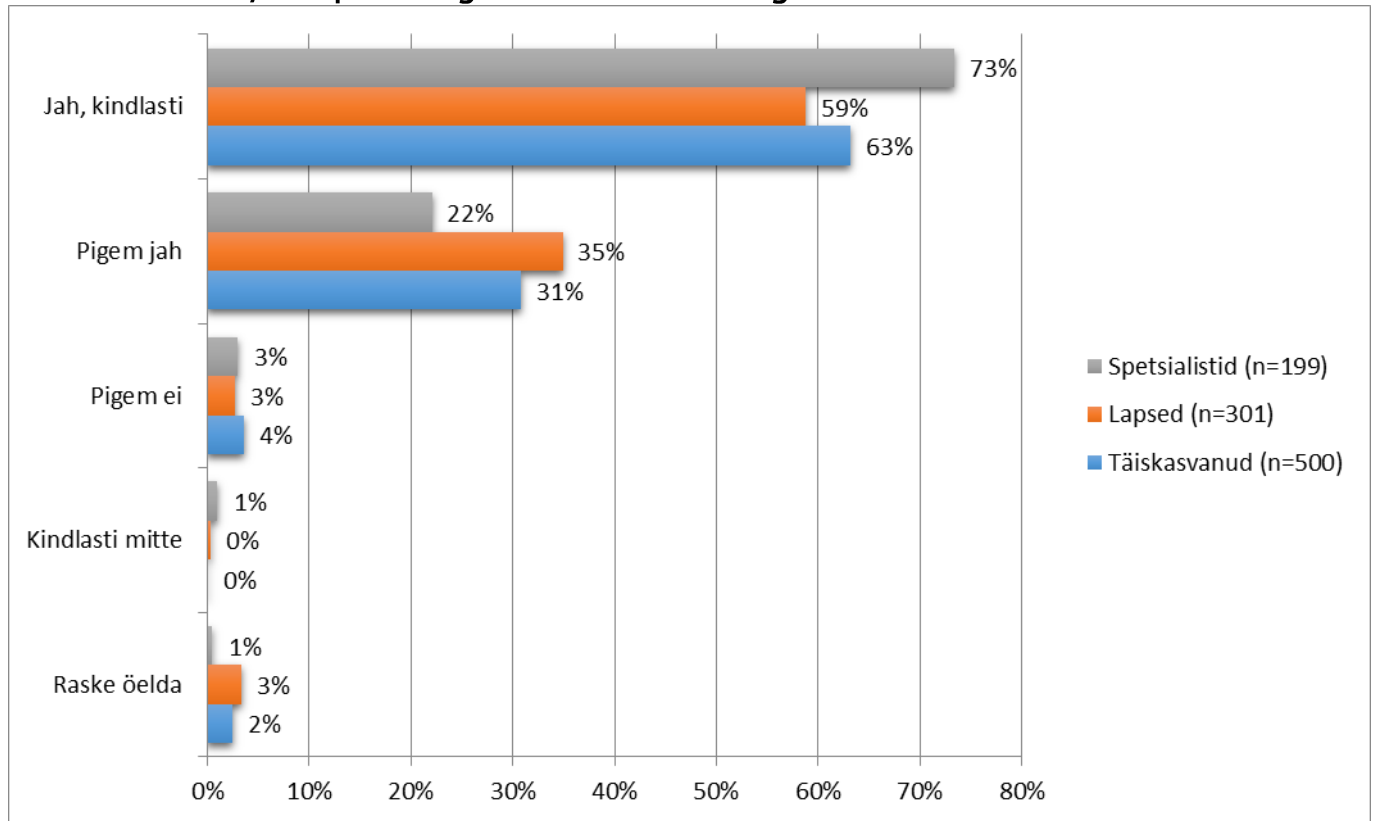
Joonis 6 ...näen stressis ja mures last

Täiskasvanud pigem teatavad stressitundemärkidega lapsest (39%), negatiivsel seisukohal on kokku 31% ja kindlasti teatavad 13%. Seda küsimust pidasid raskeks 16% täiskasvanutest. Lapsed samuti pigem teatavad stressitundemärkidega lapsest 43% (muutus +6%), kindlasti 10%, pigem ei 23% (muutus -4%) ja kindlasti mitte 4%. See küsimus tekitas raskusi 20% vastajatest. Siinjuures on täheldatav muutus suurema teatamise suunas võrreldes eelmise aastaga.

Spetsialistidest enamik teataksid (kokku 63%) ja pigem ei teataks kokku 27%. See ei erine kuigivõrd eelmise aasta tulemustest. Joonis 6.

Joonis 7 ...näen, et laps on vägivalda tundemärkidega

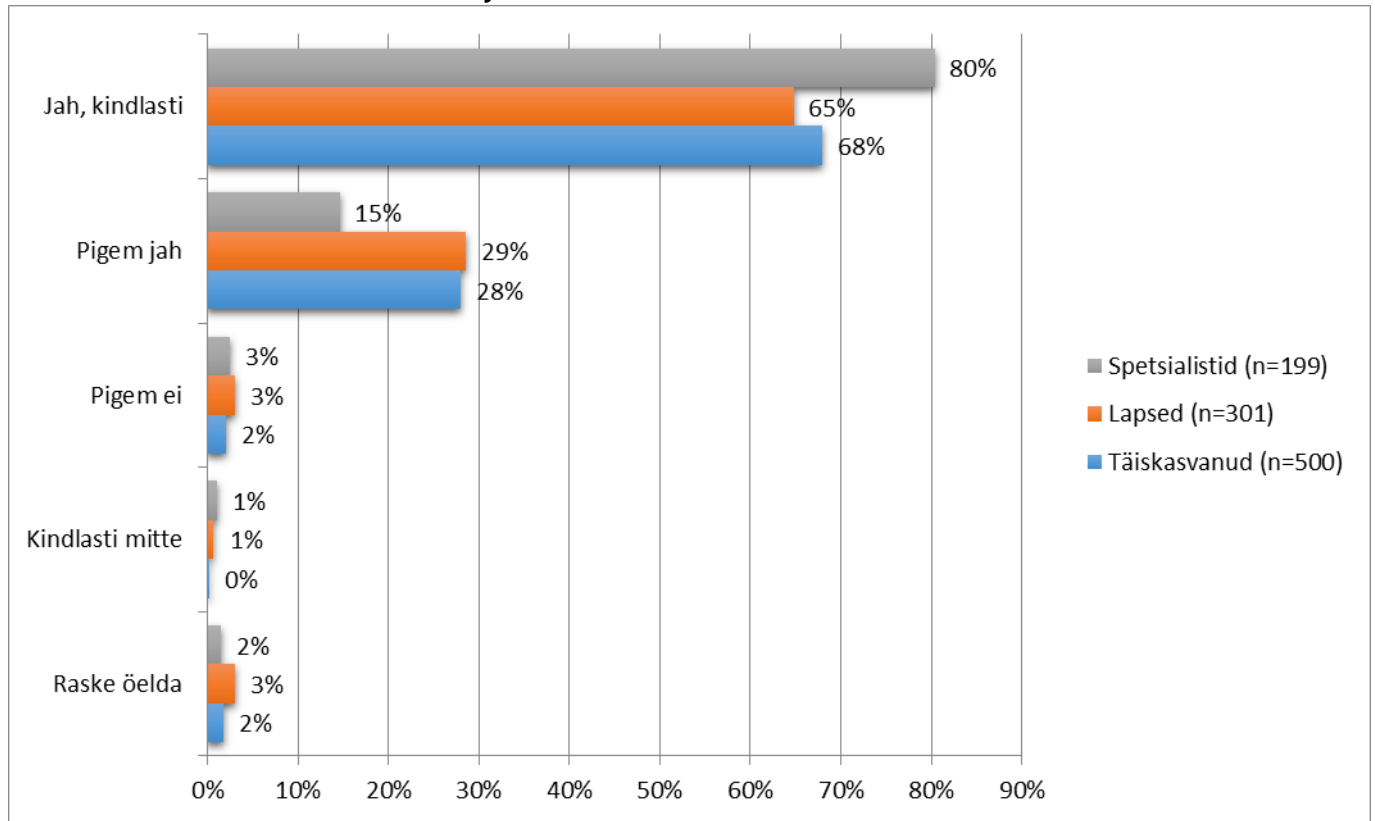

Vägivalda tundemärkidega lapsest teataksid kindlasti 63% täiskasvanutest, pigem jah 31% (muutus +6) ja mitteteatamist pidas parimaks kokku neli protsenti täiskasvanutest. Seda küsimust ei peetud keeruliseks, vaid kaks protsenti arvas, et ei oska öelda.

Lapsed kindlasti teataksid vägivaldatundemärkidega lapsest täiskasvanutega võrreldes veidi vähem: 59% (muutus +4), aga pigem jah 35% ja sellest ei teataks vaid kolm protsenti vastanutest. Lastegi hulgas ei olnud tegu raske küsimusega, seda pidas keeruliseks vaid kolm protsenti lastest. Küsitlusandmed kahe aasta võrdluses näitavad kindlamat soovi teatada vägivaldatundemärkidega lastest, mis omakorda viitab sellele, et tolerants vägivalda suhtes on ühiskonnas tervikuna negatiivse trendiga, mis võib olla ka selleaastase kampaaniasõnumi vastuvõtu tulemus.

Spetsialistidest kokku 95% pigem teataksid ja teataksid vägivalda tundemärkidega lapsest. Raskusi sellele küsimusele vastamisel praktiliselt ei olnud. Joonis 7.

Joonis 8 ...näen kodutut või hüljatud last

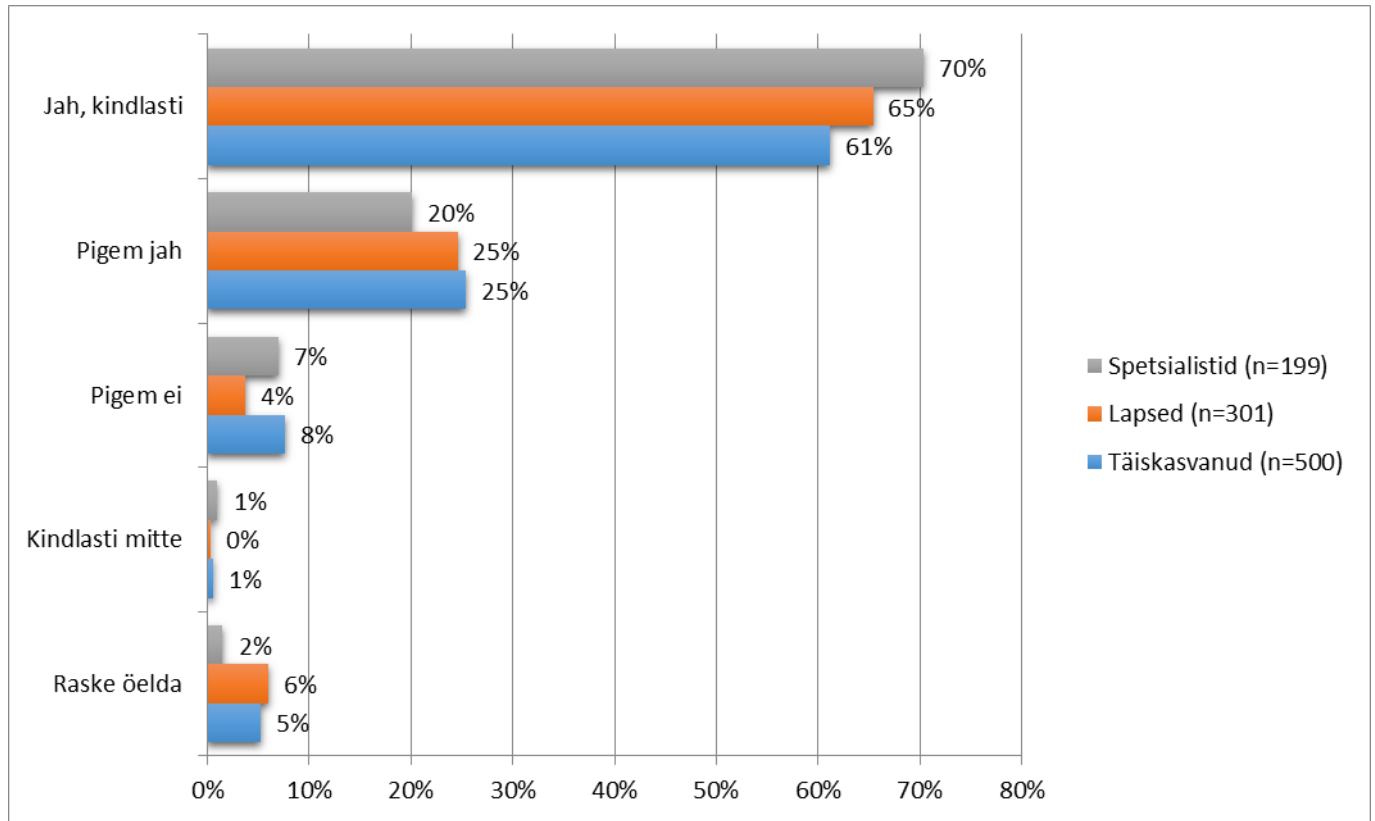

Kodutu või hüljatud lapse puhul teataks 68% (muutus -6%) täiskasvanutest seesugusest lapsest, pigem jah 28% (muutus +7%) ja pigem ei kokku neli protsenti, raskusi tekitas küsimus kahe protsendi vastajate hulgas.

Lapsed teataksid veidi vähem kindlalt kui täiskasvanud (65%), pigem jah 29% ja pigem ei seisukohal oli kokku neli protsenti. Sellele küsimusele oli raske midagi öelda kolmel protsendil vastajatest. Need tulemused ei erine kuigivõrd eelmise aasta omadest.

Spetsialistidest kokku 95% pigem teataksid ja vaid kaks protsenti jäi vastamisega hätta. Joonis 8.

Joonis 9 ...näen narkootikume tarvitvat last

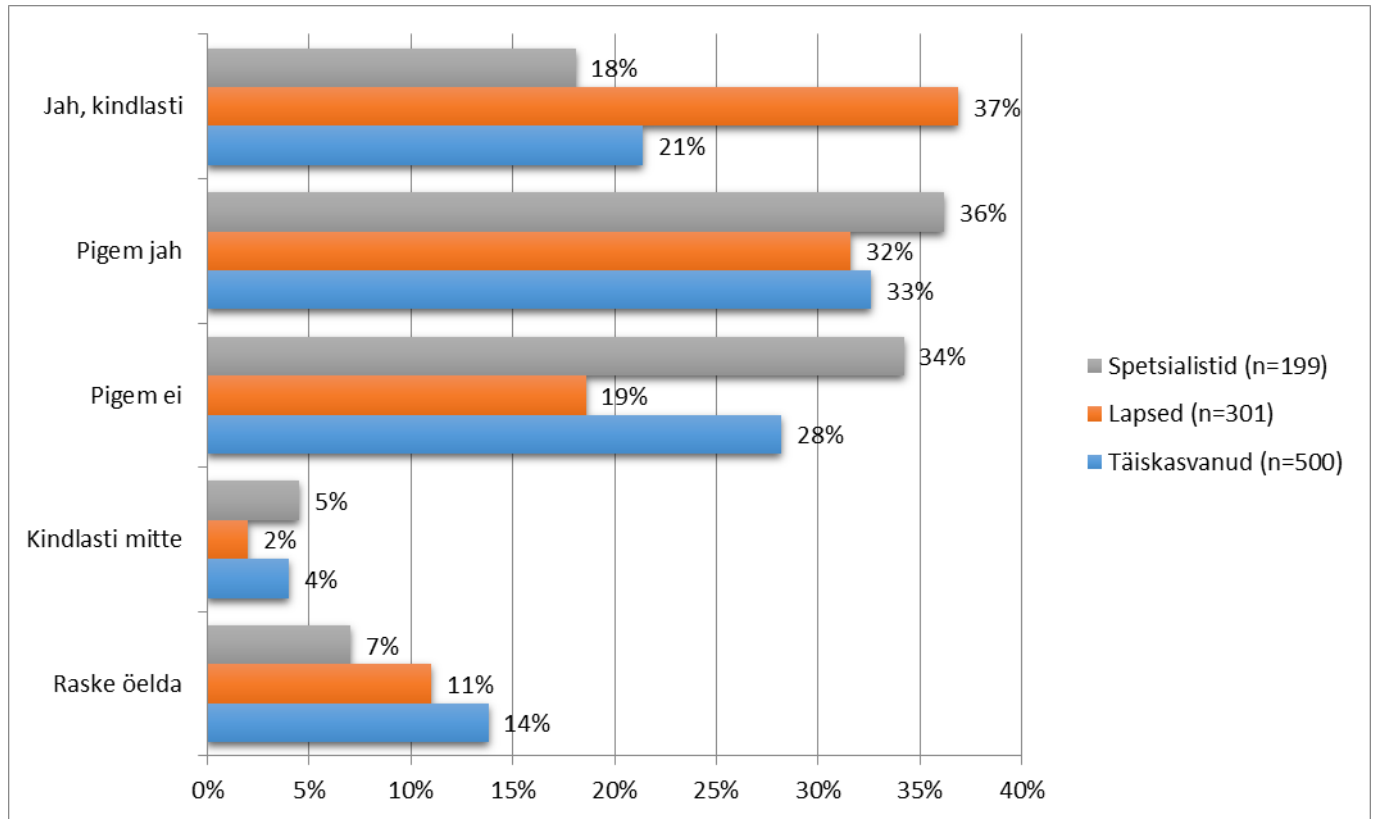

Narkootikume tarvitvast lapsest annaks kindlasti teada 61% täiskasvanutest, pigem jah 25%, pigem ei ja kindlasti mitte kokku üheksa protsenti. Raske oli vastata viiel protsendil ankeedi täitnutest.

Lapsed teataksid narkootikume kasutavast kaaslasest veidi rohkem 65% (muutus +5%), pigem jah 25% (muutus -4%) ja pigem ei neli protsenti. Seda küsimust pidasid keeruliseks 6% lastest. Muutus on pigem kindlasti teatamise suurenemise poole.

Spetsialistidest pigem teataksid kokku 90% ja pigem ei teataks kokku 8% vastanutest, raskusi tekkis vastamisega nende seas kahel protsendil. Joonis 9.

Joonis 10 ...näen suitsetavat last

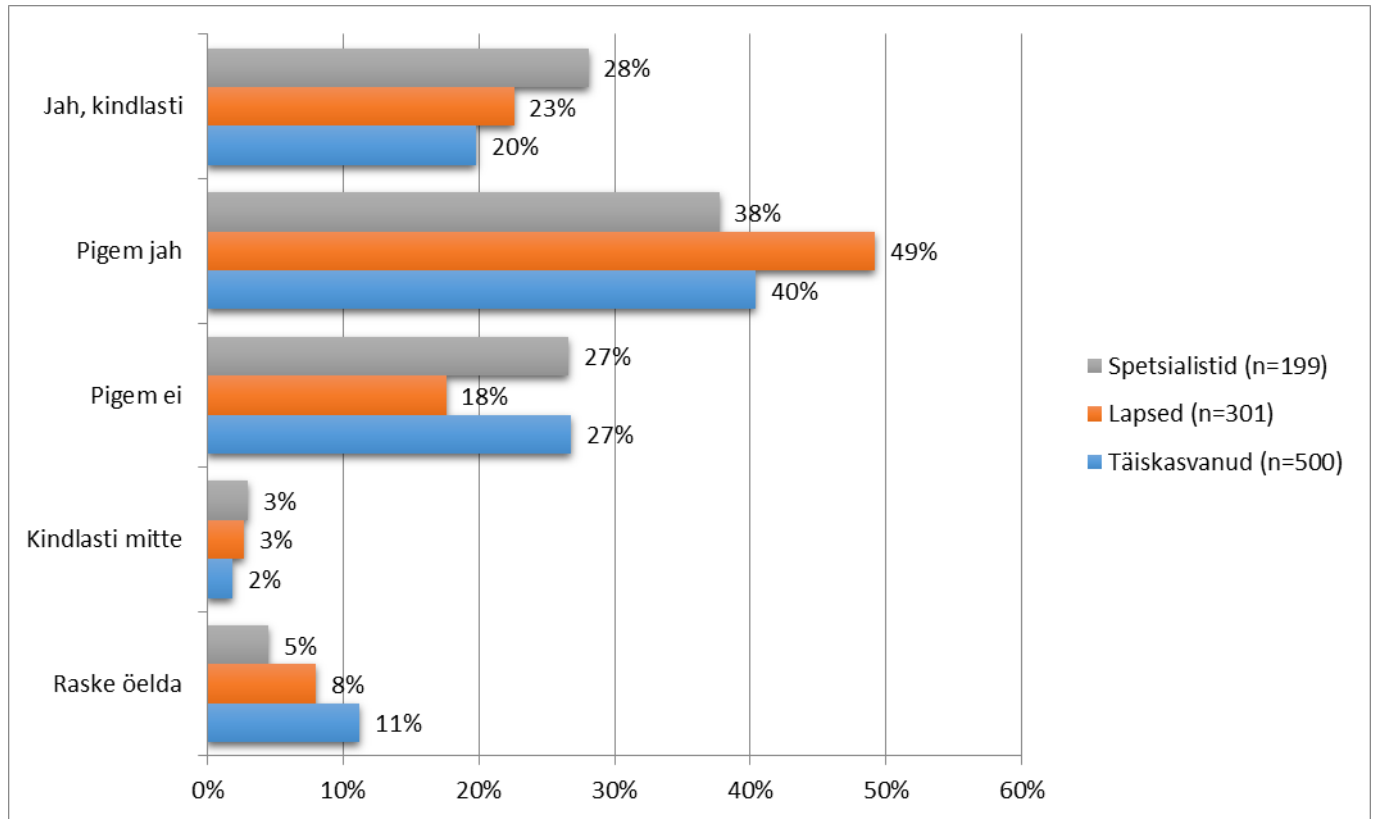

Suitsetavast lapsest annaksid kindlasti teada 21% täiskasvanutest, pigem jah 33% (muutus - 5%), pigem ei ja kindlasti mitte sobis vastusevariantideks tervelt 32% küsitletutest. „Raske vastata“ oli siin märkinud 14%.

Lapsed olid täiskasvanutega võrreldes veidi altimad suitsetavast kaaslasest teada andma. „Jah, kindlasti“ vastas 37% küsitletutest (muutus +8%), pigem jah 32%, pigem ei ja kindlasti mitte kokku 21%. Raske oli vastata kokku 11% vastanutest. Lapsed teataksid suitsetavast kaaslasest enam ja kolme uuringu kokkuvõttes on seegi positiivse trendiga. See võib näidata, et suitsetamise populaarsus noorema sihtrühma hulgas on pigem vähenev.

Spetsialistidest pigem teavitaksid kokku 54% ja pigem ei teavitaks kokku **39%** (muutus -5%). Raskusi oli neil vastamisega seitsmel protsendil. Joonis 10.

Joonis 11 ...näen kiusamist

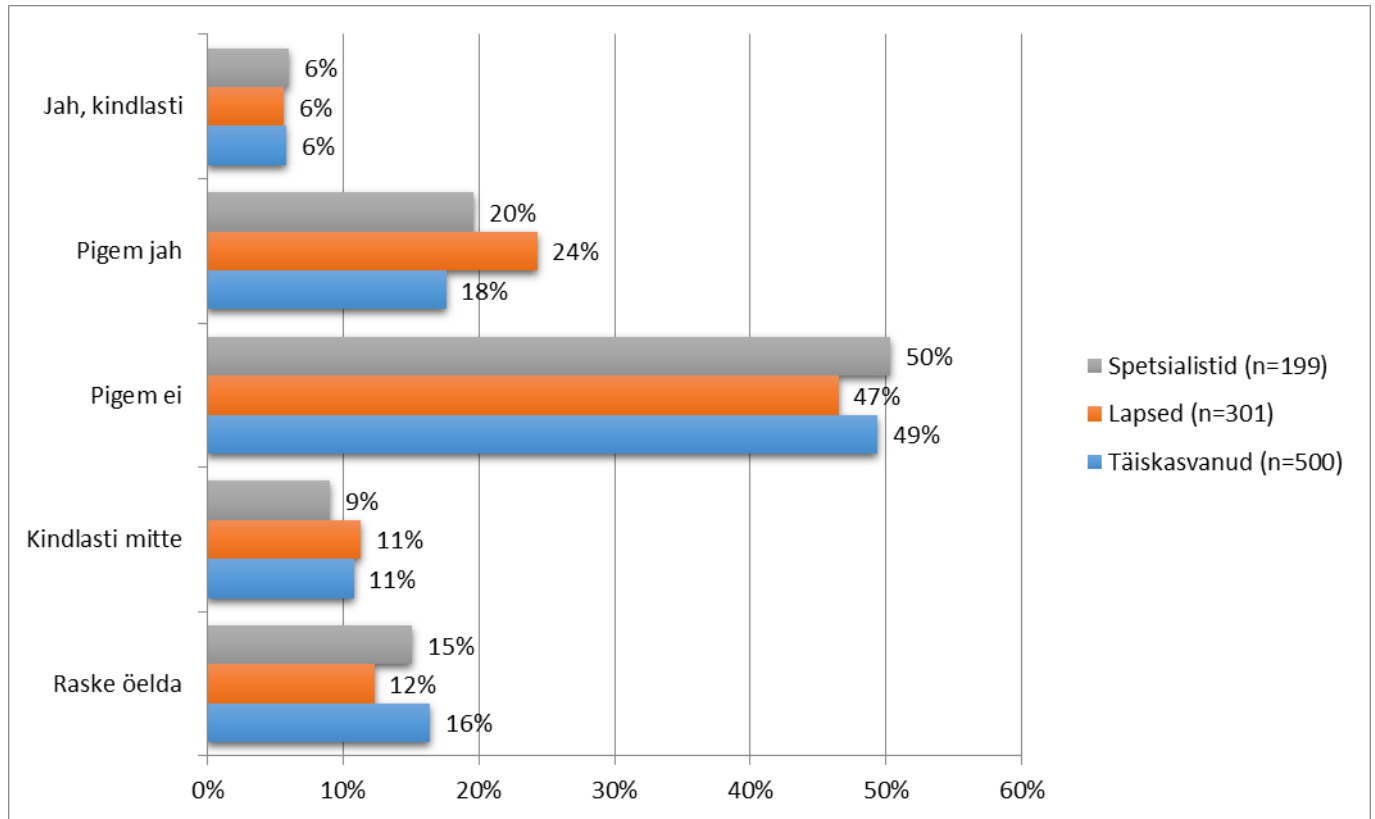

Kiusamise puhul on veendunud täiskasvanutest teatajaid 20%, pigem jah teevad seda 40% (muutus -6%), pigem ei ja kindlasti mitte kokku 29% (muutus +5%). 11% vastajatest ei osanud sellele küsimusele vastata.

Lapsed teataksid kiusajatest enam võrreldes täiskasvanutega (23% kindlasti ja 49% pigem jah, muutus +5%), kuid vähem või rohkem veendunud teatamise vastaseid oli kokku 21% ning sellele vastata ei osanud 8% (muutus -5%). Kiusamise temaatika ei ole siinjuures hinnangute põhjal väga muutunud, vastajate arvamus helistamise osas on jäänud enam- vähem samaks, kuid laste puhul on märgata mõningast positiivset ja lapsevanemate puhul negatiivset trendi.

Spetsialistidest pigem helistaks kokku 66% (muutus **-15%**) ja pigem mitte kokku 30% (muutus +6%). Vastusevariant „raske öelda“ küündis viie protsendini. Murettekitav on spetsialistide vähene soov kiusamise korral LAT teenusega ühendust võtta. Eelmisel aastal oli soovijate hulk märksa suurem. Samas võib siin rolli mängida oluliselt suurem sihtrühm. Spetsialistide puhul olid seekord kaasatud ka paljud teisedki lastega kokku puutuvad ametnikud. Joonis 11.

Joonis 12 ...näen nutvat last

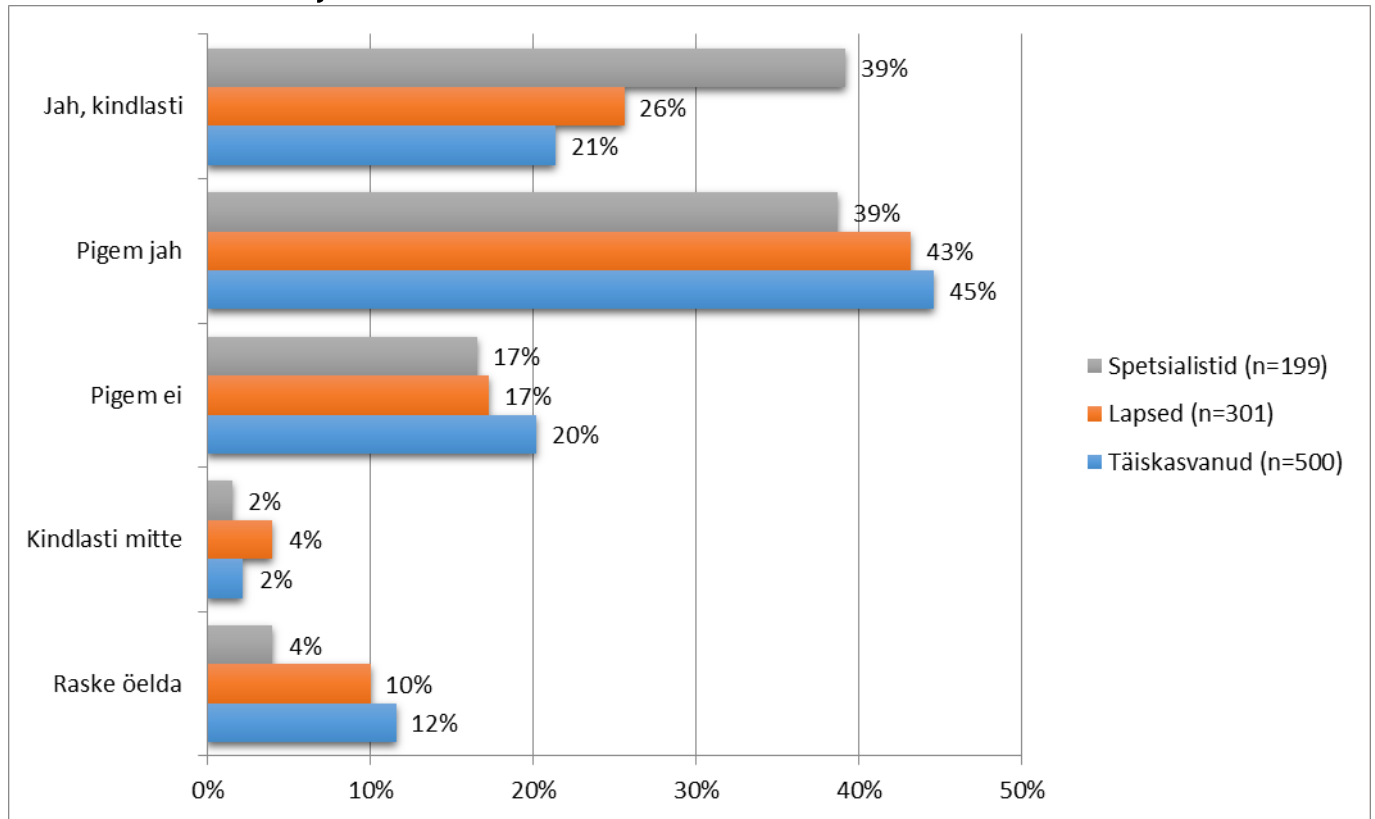

Nutvast lapsest kiputakse teatama väga vähe. Täiskasvanutest teevad seda 6% kindlasti, pigem jah 18%, pigem ei 49% ja kindlasti mitte 11%. See oli ka üks raskemaid küsimusi, sest vastata ei osanud 16% täiskasvanutest.

Lapsed teataksid nutvast lapsest täiskasvanutega võrreldes veidi rohkem. Kindlasti samuti kuus protsenti, pigem jah 24% (muutus +8%), pigem ei 47% ja kindlasti mitte 11%. Laste jaoks oli see samavõrra keeruline küsimus. 12% (muutus -5%) ei osanud sellele vastata. Tulemused eelmise aastaga võrreldes on praktiliselt samad, kuid lapsed on altimad LAT teenuse kaudu seesugusest juhtumist teavitama.

Spetsialistidest kokku 26% pigem teataksid ja **59%** pigem mitte. Kokku 15% ei osanud sellele küsimusele vastata. Joonis 12.

Joonis 13 ...näen kerjavat last

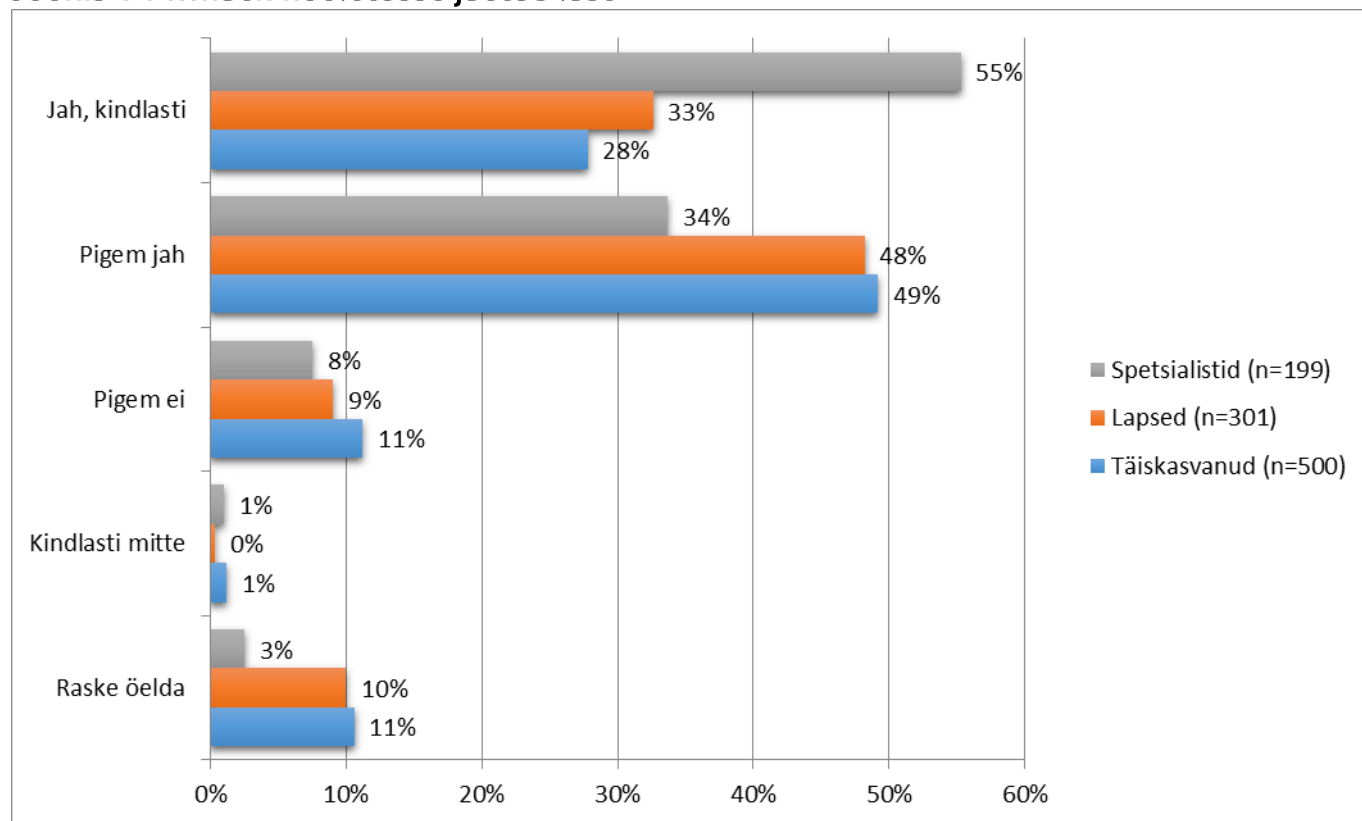

Tähelepanuväärne on, et täiskasvanud peavad sel aastal rohkem vajalikuks kerjavast lapsest kindlasti teatamist (21%, muutus +6%), pigem jah vastajaid oli 45% (muutus -7%), eitavale poolele jäid kokku 22% vastajatest ja 12% pidasid seda keeruliseks küsimuseks.

Lapsed kinnitavad ühiskonna suhtumist ja arvavad samuti, et nad kindlasti teataksid 26% (muutus +5%), pigem jah 43%, eitavalt suhtuvad kokku 21% ja raske on seisukohta võtta kümnel protsendil vastanutest (muutus -6%).

Spetsialistid pigem teataksid kokku **78%** (see on märksa enam kui teised sihtrühmad) ja pigem ei teataks kokku vaid 19%. Raske oli neil vastata nelja protsendi ulatuses. Joonis 13.

Joonis 14 ...näen hooletusse jäetud last

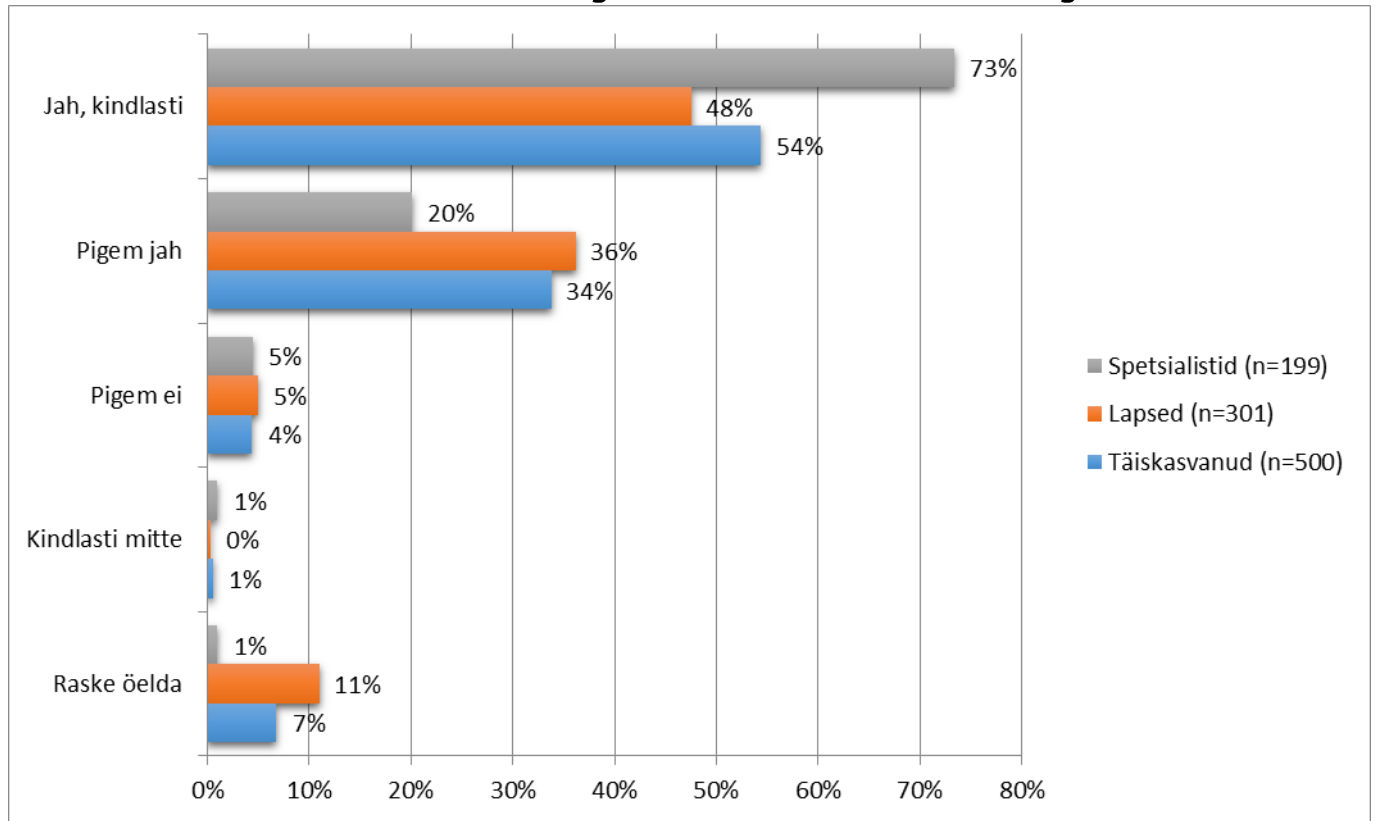

Hooletusse jäetud lapsest teatamine jäi plusspoolele kokku 77% täiskasvanute puhul (muutus -5%), kokku negatiivselt suhtus helistamisesse 12%.

Lapsed kokku 81% pigem helistaksid ja kokku 9% pigem ei helistaks.

Spetsialistidest kokku 89% (muutus -7%) pigem helistaksid ja kokku 9% pigem mitte. Mõningane vähenemine on siinkohal märgatav. Joonis 14.

Joonis 15 ...näen väärkoheldud või kõrgendatud seksuaalse käitumisega last

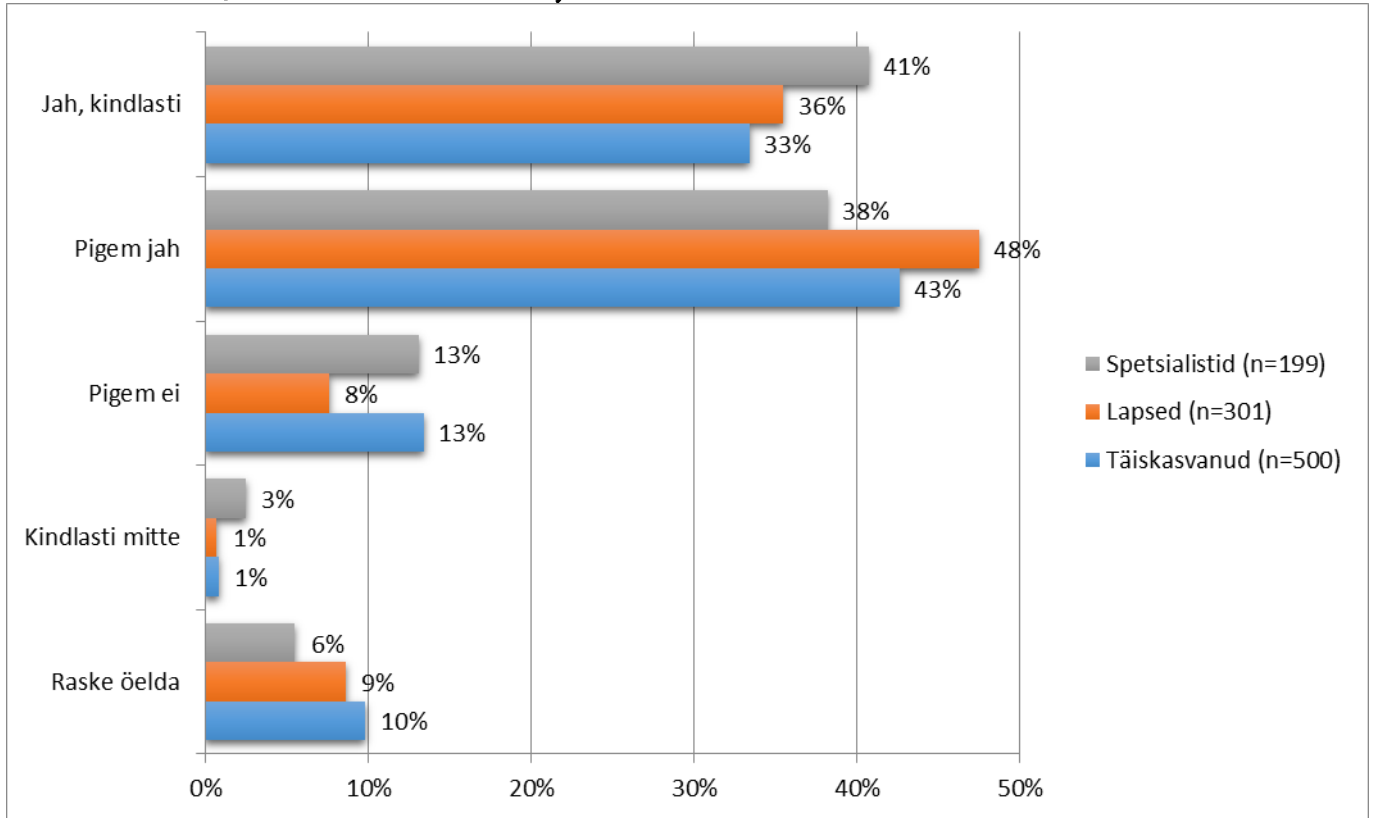

Väärkoheldud või kõrgendatud seksuaalkäitumisega lapsest annaksid pigem teada kokku 88% (muutus -4%) täiskasvanutest, pigem mitte kokku viis protsenti nende koguvallimist.

Lastest pigem teavitaksid sellest kokku 84% (muutus +10%) ja pigem mitte kokku samuti viis protsenti. Laste arusaam probleemist on selgelt paranenud ja see on uuringute võrdluses näha.

Spetsialistid eristuvad siingi selgelt suurema teavitamise poolest. Neist kokku 93% pigem teavitaksid ja kuus protsenti pigem mitte. Joonis 15.

Joonis 16 ...näen last halvas seltskonnas (alkoholi tarvitamine, suitsetamine, narkootikumid, oht väärkohtlemisele)

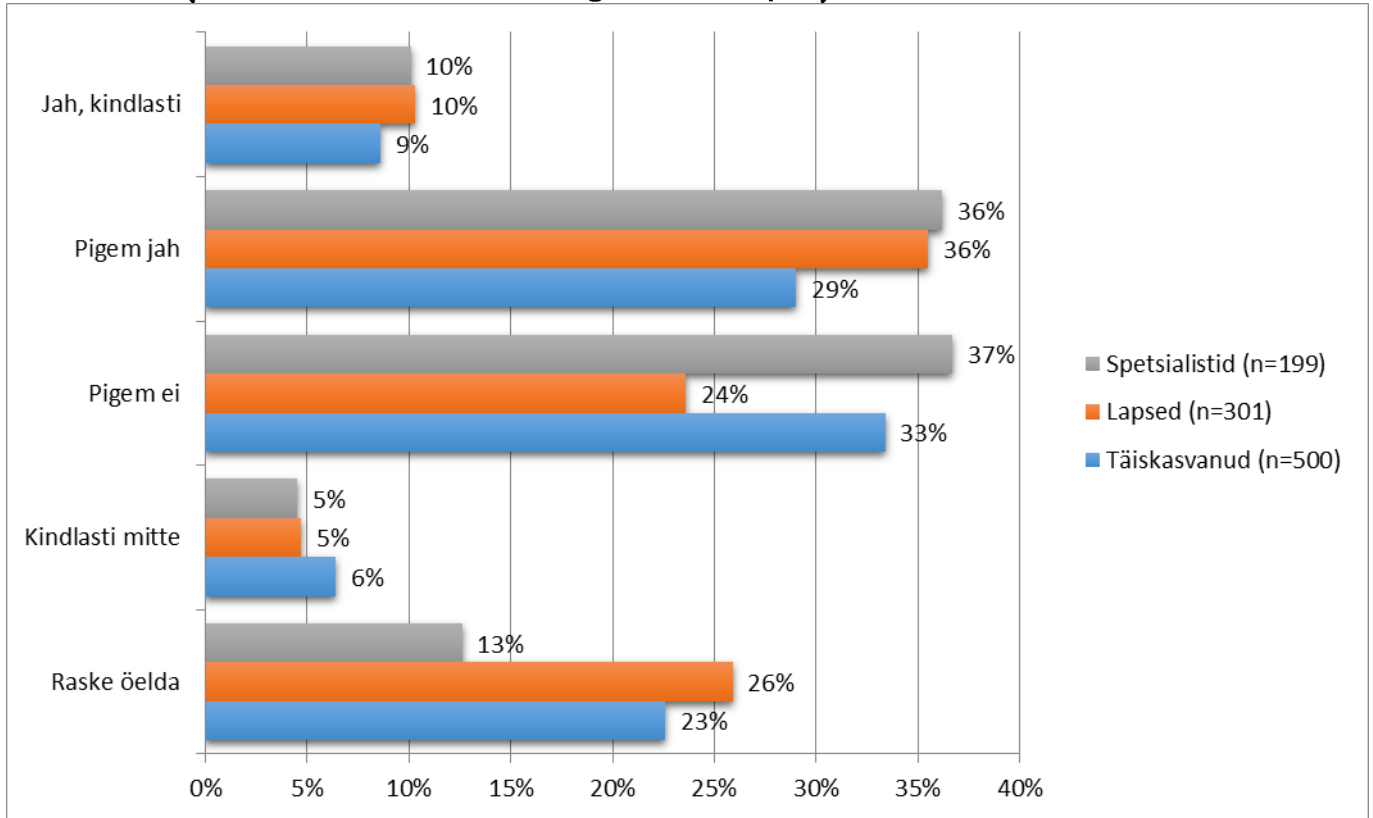

Halvas seltskonnas viibivast lapsest pigem annaksid teada kokku 76% täiskasvanutest, pigem mitte kokku 14%.

Lastest annaksid seesugusest juhtumist telefonitsi pigem teada kokku rohkem ehk 84% (muutus +6%) ja pigem mitte kokku 9%. Arusaamine murest on nende puhul paraneva trendiga.

Spetsialistidest pigem teavitaksid kokku 79%, mis on väiksem tulemus lastega võrreldes ja ei teavitaks kokku **16%**, viimane ületab kõigi teiste sihtrühmade tulemust. Joonis 16.

Joonis 17 ...näen last, kelle vanematel on omavahelised erimeelsused lapse hooldusõiguse küsimustes (isa keelab suhtlemise emaga või vastupidi)

Sellise lapse nägemine, kelle puhul on probleeme hooldusõiguse küsimustes, ei tekita kuigivõrd suurt vajadust helistada. Kokku 38% täiskasvanutest pidas vajalikus sellest pigem teada anda ja kokku 39% (muutus -5%) pigem mitte.

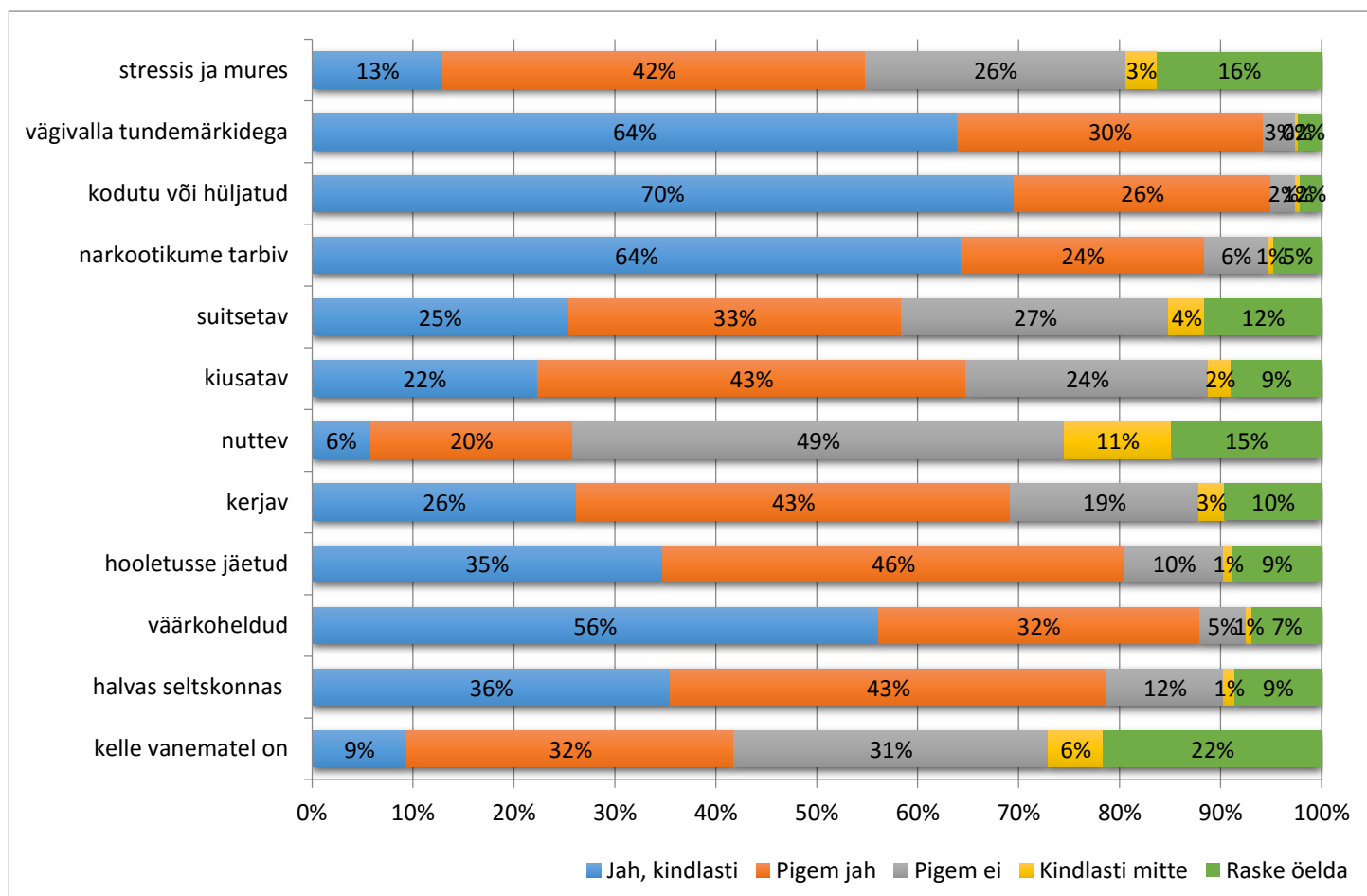
Lastel olid vastavad numbrid 46% ja 29%, mis ei erine eelmise aasta tulemustest.

Spetsialistide poolel samad arvud vastavalt 46% (muutus -6%) ja 42%. Huvitav oli uurija jaoks tõik, et täiskasvanute hulgas keskmiselt on arusaam ja vajadus sekkuda suurenenud ning spetsialistide puhul vähenenud (so võrdlus eelmise aasta uuringuga).

Tegu oli konkurentsitult kõige keerulisema küsimusega kõigi sihtrühmade jaoks, aga tervelt veerand lastest ja pea samapalju täiskasvanutest ei osanud sellele vastata. Joonis 17.

Ülevaade kõigi sihtrühmade lõikes on näha allpool oleval joonisel 18.

Joonis 18. Kokku kõik sihtrühmad ja väited. Millisel juhul tuleks Teie arvates Lasteabitelefonile helistada? Nähes last, kes on...

Kõik soovijad said väidete lõpus neid omalt poolt kommenteerida. Uuriija tõi välja neist kõige olulisemad sihtrühmade löikes. Kommentaarid on eraldatud semikooloniga:

Lapsed:

Keegi peab aitama vanematel erimeelsused lahendada; Mitte alati ei ole vaja sekkuda nagu ma olen laps; Lastesse suhtumises on vaja olla väga tähelepanelik ja vastutustundlik; Ma ei tea täpselt kuidas ma sellises situatsioonis käituksin; Vanemad peaksid mõistma; Selliseid juhtumeid ei saa jätta tähelepanuta; Võib vabalt valetada ja küsida ja seal öeldakse kui midagi on valesti; Mina ei tea nende kodu asju; Et mitte traumeerida lapse psüühikat; Pigem tuleb helistada; Seda otsustavad täiskasvanud; Osad asjad laheneksid ise ära, kuid mina ei saa teiste eludesse sekkuda. Kui ma tõesti näeksin abivajavat last, siis aitaks heameelega.

Täiskasvanud:

Mõningates situatsioonides on vaja politsei kutsuda; Laps vajab abi kui on ebanormaalses olukorras; See on täiskasvanute probleem, sinna ei tohiks kõrvalised üldse sekkuda; Igal ajal ei

ole sobilik oma nina teiste asjadesse toppida kui asi on väga tõsine, siis aitan kui laps pöördub minu poole abipalvega, aitan; Peresisene probleem, pigem rääkida vanematega ja siis nõu anda, kust abi otsida; Ilmselt on helistamine vahel olukorrast, kas on võimalik rääkida lapse vanematega juhtunust või kas hoopis vanemad on need, kes lapsele ohtu kujutavad; Paljudi sõltub situatsioonist. Kui samaealised lapsed läksid omavahel tülli, siis peaksid vanemad seda lahendama või lapsed ise, vastuhakk on tülitekitajale alati vajalik. Hooldusõiguses peavad lapsevanemad ise kokku leppima. Teistes olukordades oleks muidu palju liigseid signaale; Ei usu, et on olemas stamp situatsioone. Alati ei tee me helistamisega kasu, vaid võime rohkem perekonda lõhkuda. Iga asjapeale ei peaks helistama. Kui kindlalt situatsiooni ei tea siis pigem mitte helistada; See ei ole Lasteabitelefoni lahendada. Selleks on lastekaitse osakond olemas; Lapse esimesed aitajad ja toetajad on perekond ja lähedased. Kindlasti ei tohi peret ja lapsi eelkõige anda võõra subjektiivse asutuse meelevolda esimese variandina. Arvestades praegust suhtumist peresse ja laste kasvatamisse, ei tohi lapsi pikemalt mõtlemata traumeerida vanematest ja kodust eraldades. Esmalt tuleb leida võimalused peres probleemid lahendada ja olukord stabiliseerida; Iga situatsioon on väga individuaalne. Mina ei poolda kohe kuhugi helistamist või teavitamist, kuna ma ei saa ju automaatselt aru, et nüüd toimub näiteks narkootikumide tarvitamine ja kõiki neid eelnevaid situatsioone pole mina kohanud avalikes kohtades; Lihtsalt korraks peale vaadates, näiteks näen nutvat last, on väga raske öelda, kui sügava probleemiga on tegu ja valed järeldused võivad tulla kergesti; Hooletusse jäänud lapsed on sageli nii nimetatud vabaabieludes sündinud lapsed. Meie ühiskond ei ole veel harjunud sekkuma võõraste perekondade asjadesse, mõtlen siin laste kasvatust; Kõik sõltub olukorrast, enne püüan ikka lapsega suhelda, välja uurida, mis on juhtunud

Vanematel peaks olema aega et ka lastele end pühendada, kõik ei pea olema kandikul kohale toodud Kõik ei ole tasulised teenused. Võta lapsed ja mine loodusesse, mere äärde ja ära oota ainult kõrvalist abi; Selline teguviis pole õige. Vanemate lahkumised ei tohi lasteni jõuda. See tekitab lastes vääriti mõistmist, kõhklusid, need lapsed on õnnetud, nad jäetakse ilma nii emast kui isast. Osadel juhtudel abi otsida pigem politseist mitte helistada Lasteabi numbril. Kuigi sealt saab vastuseid abivajamise kohta, kelle poole otsesel juhul pöörduda.

Spetsialistid:

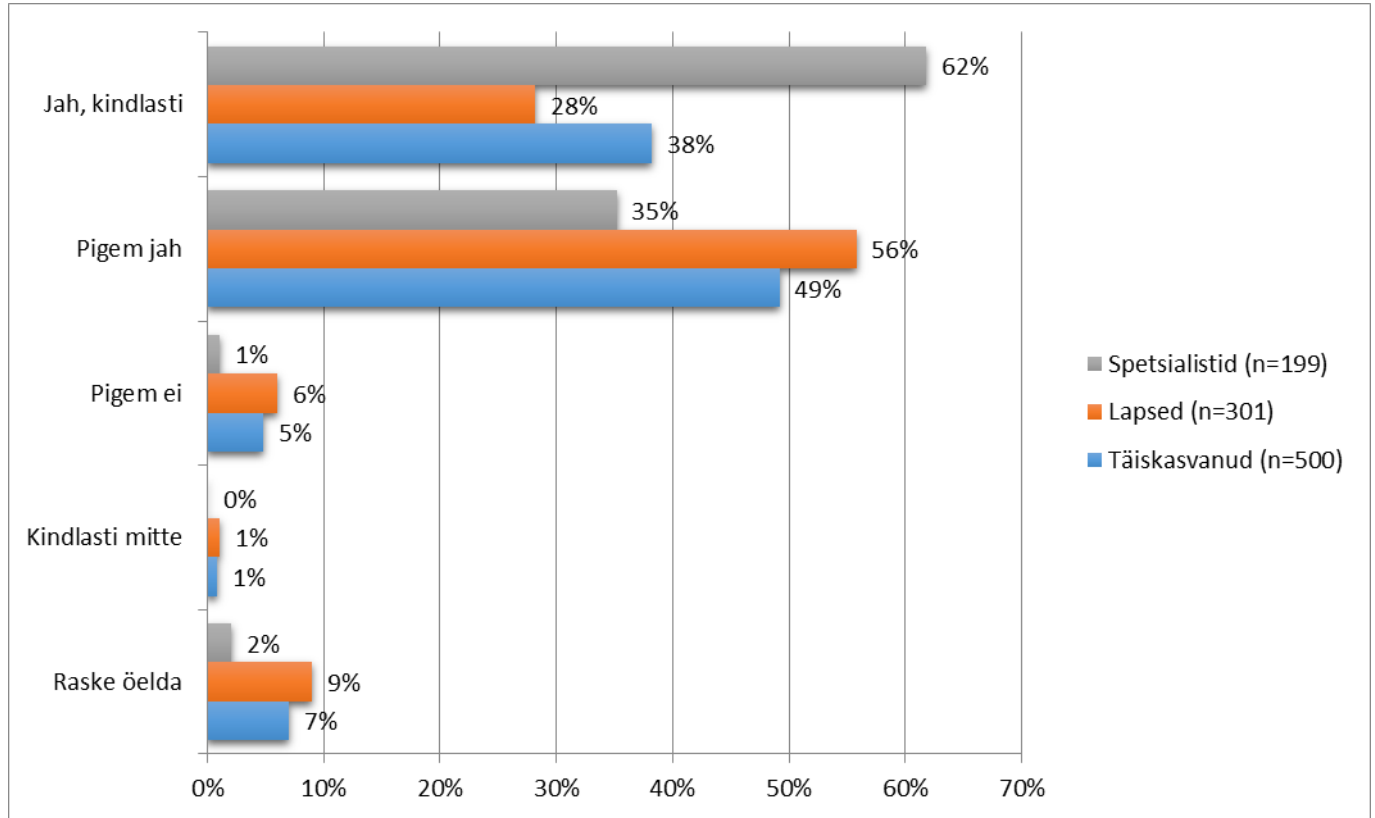
Ilmselt julgen ise küsida, milles asi ja siis alles helistada. Mitmel puhul olen ise valmis sekkuma – nt kiusamised; Lasteabitelefoni peaks helistama, kui näen last, kes vajab abi, kuid mul ei ole võimalik sellest teatada tema vanematele, kooli või lasteaeda. Hädaohus olevast lapsest (no näiteks vägivalda tundemärkidega) tuleb teatada politseisse; Enne tuleb vahetult suhelda, mitte kõnetraadile akuutses mures suunata. Ehk on lihtsalt koduaadress lapsel ununenud ja saab koos meelde tuletatud. Mõnel puhul on vaja politseid või kiirabi, mõnel puhul laste kaitsjat jne. See telefon siis, kui otseteed puuduvad; Alati tasub helistada, kui on kahtlus või küsimus. Sealt edasi saab juba suunatud KOV lastekaitsele või sotsiaaltöötajale. Pigem jah väidete puhul arvestasin võimalusega, et tegemist ei ole eluohtliku olukorraga ja piisab ka isiklikust sekkumisest või teada andmisest lapse vanemale/koolile/KOV-ile; Kiusamise korral sekkun, nutva lapse puhul püüan aidata last, kerjava lapse puhul püüan välja selgitada lapse päritolu ja põhjused, halvast seltskonnas viibiva lapse puhul pöördun korrakaitsjate poole, võib olla kuhugi mujale teatada, mitte lastekaitsele. Vägivalda tundemärkide puhul leian abi perearstilt, lastekaitsetöötajalt. Narkootikumide puhul helistan politseisse, suitsetava lapse, kiusamise, nutva või kerjava lapse puhul sekkun ise Hooletuse puhul võtan ühendust lastekaitse töötajaga. Väärkohtlemise ja... võtan ühendust ohvriabi töötajaga; 1 Väide - alustuseks võib lapselt küsida, mis lahti. Kui kallim jättis maha ei ole see lastekaitseteema.

Narkootikum - võib saada infot, kuhu oleks õigem helistada - politseisse või kiirabisse või vanematele... Kerjamine - võiks küsida lapse nime ja teatada sotsiaaltöötajatele. Kui on midagi kriminaalset (nt väärkoheldud laps), siis võib ju otse ka politseisse helistada; Kõik sõltub ka sellest, kas eelloetletud ilmingud on pidevad või mitte. Kindlasti püüaksin oma klassi laste puhul uurida põhjusi ise ja kui on vajadus st olukord lapse jaoks raske ning mina aidata ei saa, siis teavitada järgmisi instantsse, sealhulgas ka helistada Lasteabitelefonile.

3.5 Kõneaineks saamise määr

Järgmiseks uurisime lasteabitelefoni kõneaineks (jututeemaks) saamise määra. Respondendid pidid vastama küsimusele: „Millisel määral allpool olevate väidetega nõustute?“

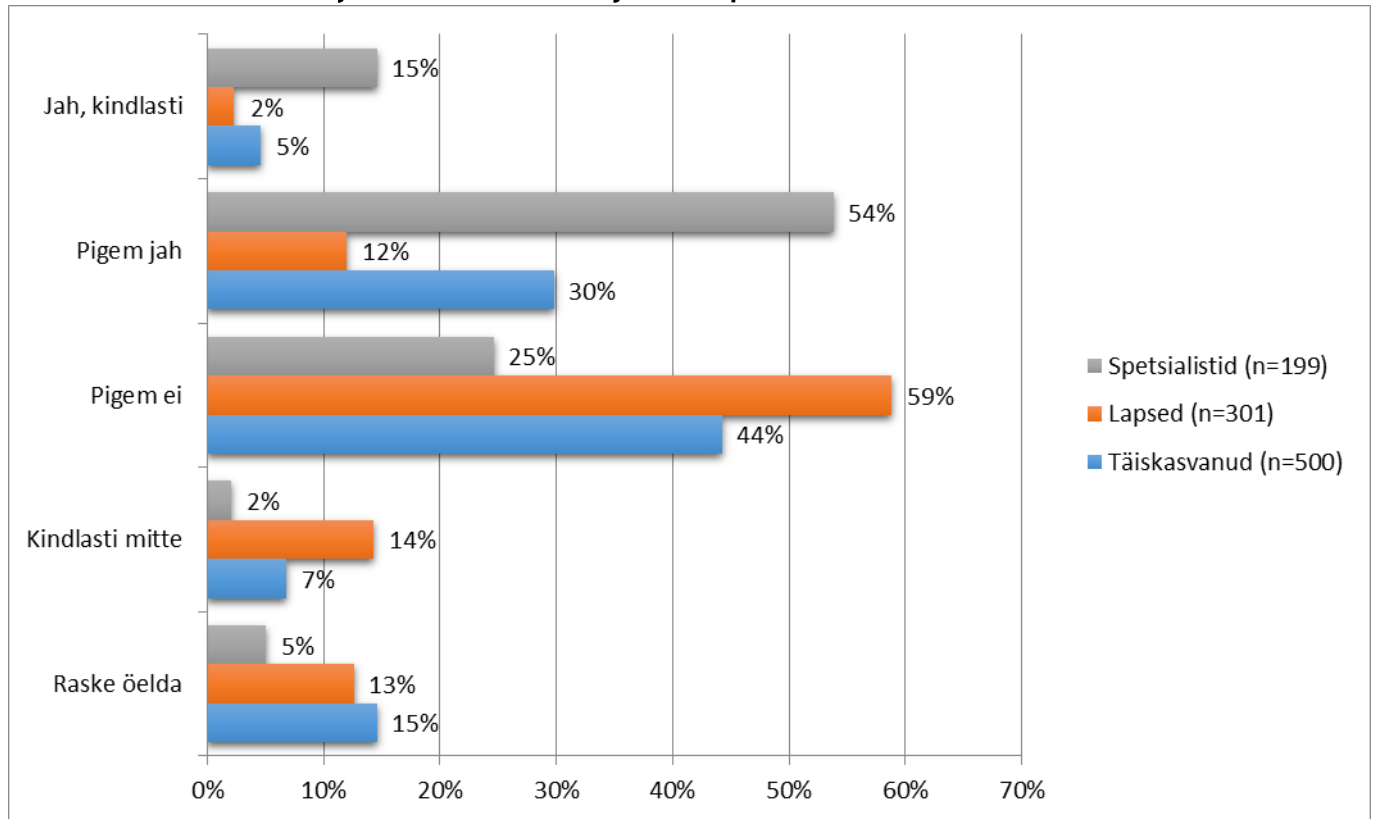
Joonis 19. Olen valmis oma last (lapsed: sõpru) ja tutvusringkonda informeerima Lasteabitelefoni:

Eelmisel aastal kokku 89% täiskasvanutest pigem informeerisid (lapsed kokku 79%). Sel aastal on pigem valmis informeerima kokku 87% täiskasvanutest ja lastest 84% (muutus +5%). Soov lasteabitelefoni oma tutvusringkonda informeerida on laste hulgas muutunud suuremaks võrreldes varasemaga.

Spetsialistidest kokku 97% pigem informeerisid ja see on võrreldes eelmise aastaga tublisti parem tulemus (muutus **+41%**), negatiivsele poolele jääb vaid üks protsent ja seega on negatiivse vastuse muutus tervelt **-40%** 2016 aasta kasuks. Joonis 19.

Joonis 20. Võtan tihti jututeemaks abivajavad lapsed

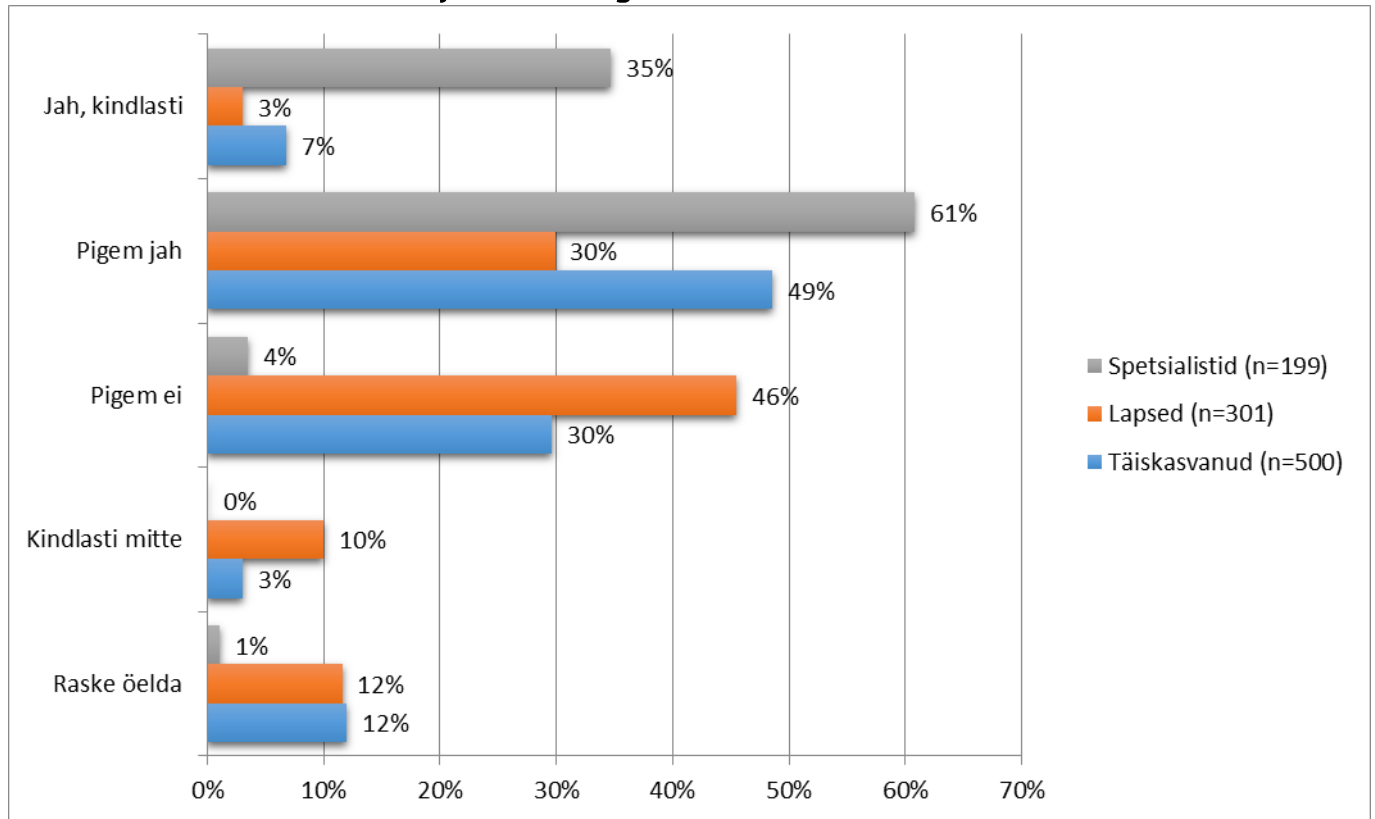

Hädas olevatest või abivajavatest lastest täiskasvanute vahel pigem ei räägita ja see on eelmise aastaga võrreldes oluliselt kahanenud (kokku 35%, muutus **-24%**) ja kokku 51% pigem ei võta abivajavaid lapsi tihti jututeemaks (muutus **+23%**).

Lapsed ei taha omasuguste muredest samuti tihti rääkida. Vaid kokku 14% on teemast sedavõrd huvitatud, et see on jutuvaineks ja 73% pigem mitte. Sellised vastused näitavad muuhulgas ajakirjanduses ilmuvate lugude tähtsust eelkõige täiskasvanute ja spetsialistide kõneaines. Eelmise aasta sügisel olid hooletusse jäänud lapsed märksa enam meedia tähelepanu keskpunktis.

Spetsialistidest kokku 69% (muutus **-23%**) räägivad oma tutvusringkonnas abivajavatest lastest ja 27% (muutus **+21%**) seda pigem ei tee. Selle näitajaga nad positiivses mõttes eristuvad teistest sihtrühmadest, kuid mitte nii oluliselt nagu eelmisel aastal. Joonis 20.

Joonis 21. Tunnen huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu

Huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu oli eelmisel aastal kõrge, kokku 63% täiskasvanutest tundsid selle vastu huvi ja kokku 25% pigem mitte.

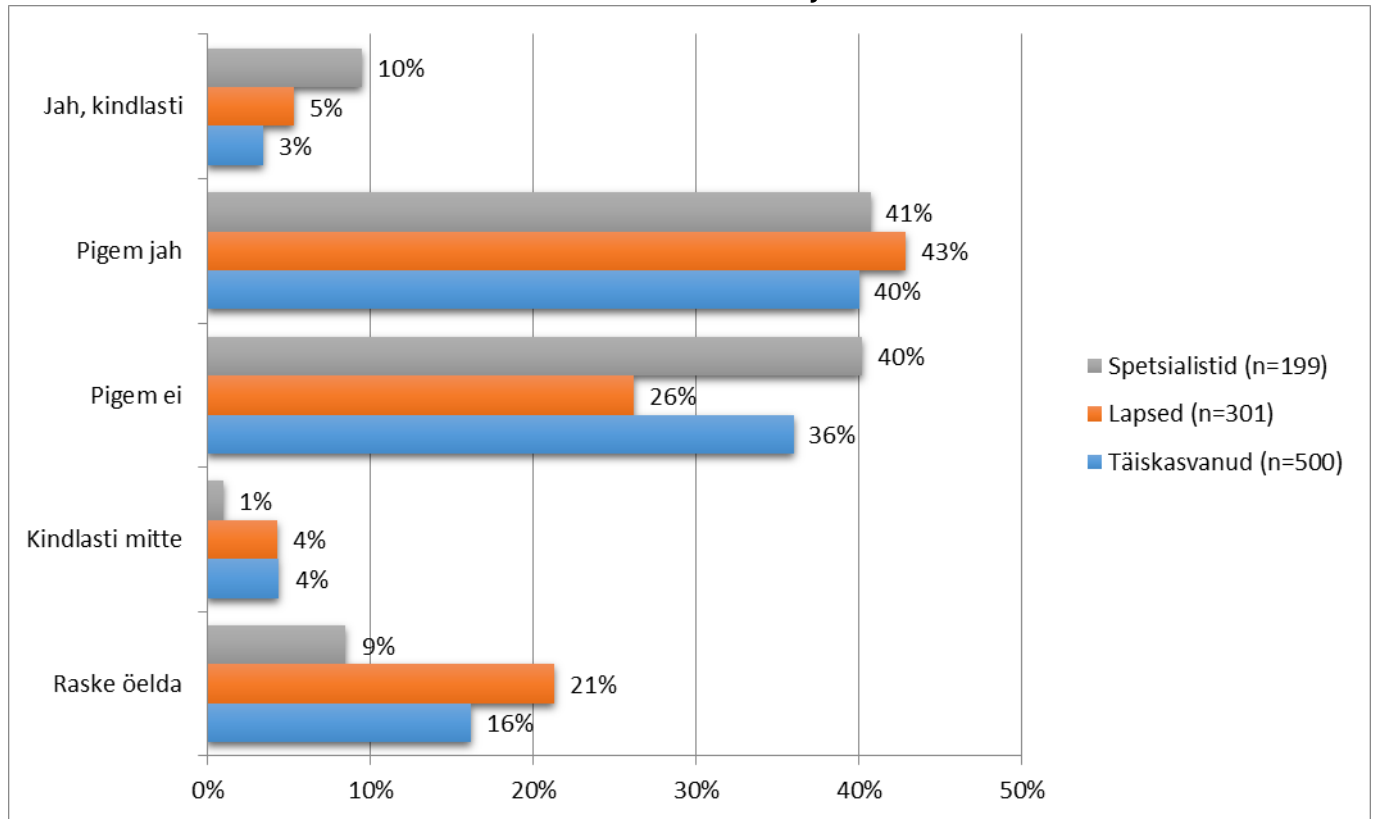
Sel aastal on huvi teemade või uudiste osas leigem (kokku 56% pigem jah, muutus -7%) ja pigem mitte kokku 33% (muutus +8%).

Laste puhul oli eelmisel aastal uudiste vastu huvi tundjate arv veelgi väiksem, kokku 32% pigem jah ning pigem ei poolele jäi kokku 48 protsenti vastanutest. Sel aastal olid vastavad numbrid 33% ja 56% (muutus +8%), mis on samuti negatiivne trend. Üsna suur protsent kummastki sihtrühmast ei osanud sellele küsimusele vastata. 12% täiskasvanutest ja 12% lastest (muutus -8%).

Spetsialistidest **96%** tundsid huvi abivajavate lastega seotud teemade suhtes ja seega erinesid selle näitajaga oluliselt teistest sihtrühmadest. Uurija arvates näitab see nende tööga seotust ja muret kogu teemavaldkonna vastu laiemalt. Joonis 21.

Palusime respondentidel hinnata sedagi, kas ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas. Joonis 22.

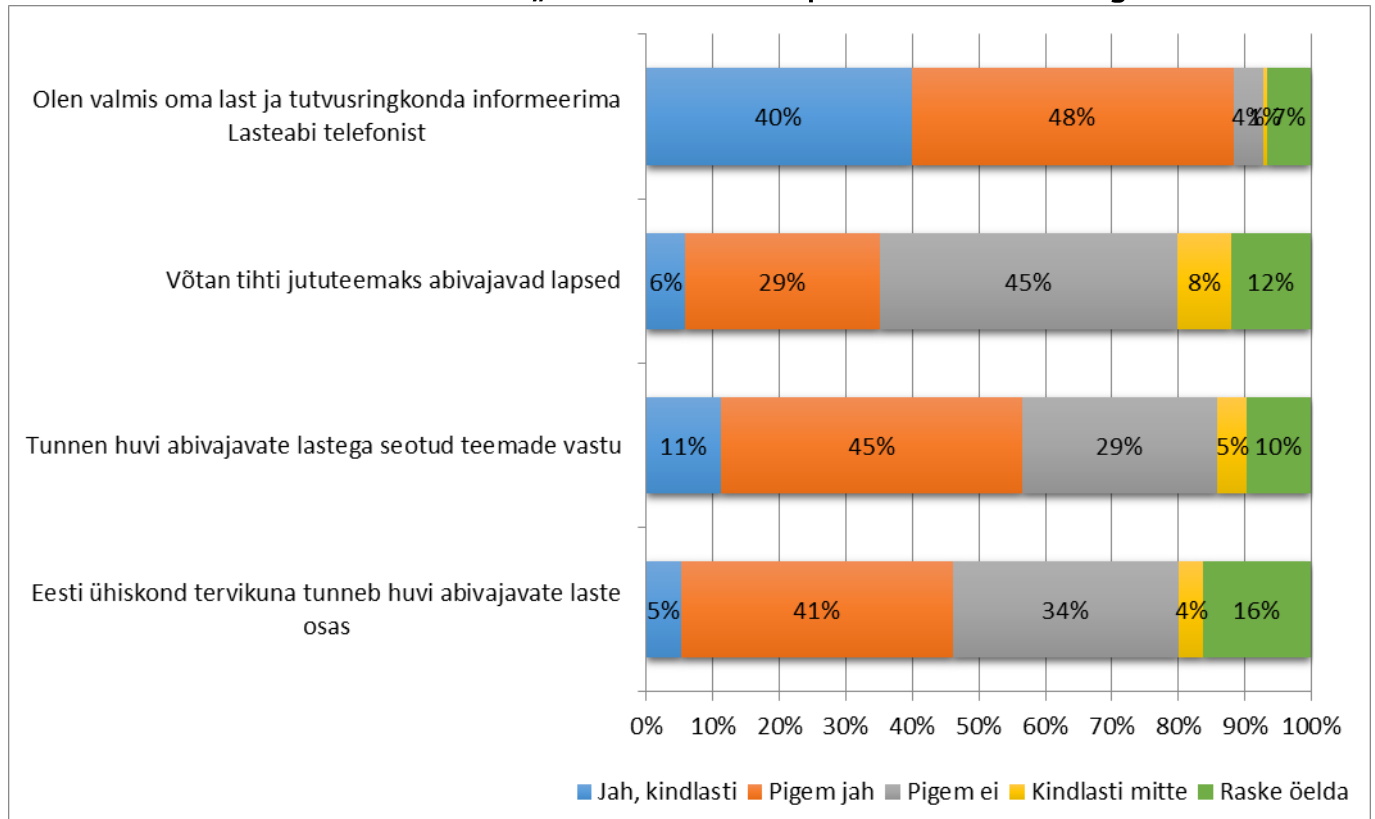
Joonis 22. Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas

Kokku 43% (muutus -5%) täiskasvanutest leidsid, et Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas, kokku 40% pigem mitte ja vastata ei osanud 16% täiskasvanutest. Lastest kokku 48% (muutus +6%) jäid positiivse hinnangu poolele ja 30% hindasid esitatud väidet negatiivselt. Vastata ei osanud 21% (muutus -9%) lastest. Spetsialistid eristusid oluliselt positiivsema hinnanguga. 51% kokku pidasid huvi pigem suureks, kokku 41% pigem väikeseks. Vastata ei osanud üheksa protsenti spetsialistidest. Joonis 22.

Kokkuvõtet kõigi sihtrühmade ja väidete lõikes on võimalik leida allpool oleval joonisel (Joonis 23).

Joonis 23. Kokku kõik sihtrühmad. „Millisel määral allpool olevate väidetega nõustute?“

3.6 Usaldus lasteabitelefoni vastu ja selle vajalikkus

Uurija jaoks oli tähtis teada saada vastajate arvamus selle kohta, mil määral usaldusväärne on nende jaoks lasteabitelefoni teenus ja kui vajalikuks seda peetakse. Palusime mõlemat kategooriat hinnata skaalal ühest kümneni. Kõigepealt usalduse suhtes ja seejärel vajalikkuse osas.

Täiskasvanud pigem usaldavad lasteabitelefoni, kuid tulemus on varasemast veidi nõrgem. Kümnesel skaalal viiest ülespoole (mitte kaasa arvatud) on kokku 72% hinnangutest ja 9 või 10 punkti moodustab neist 28% (muutus -5%).

Lapsed niisamuti usaldavad telefoni. 85% positiivsest vastajast (rohkem kui viis kümnest punktist) panid oma hinde 9 või 10 punkti peale (kokku 34%).

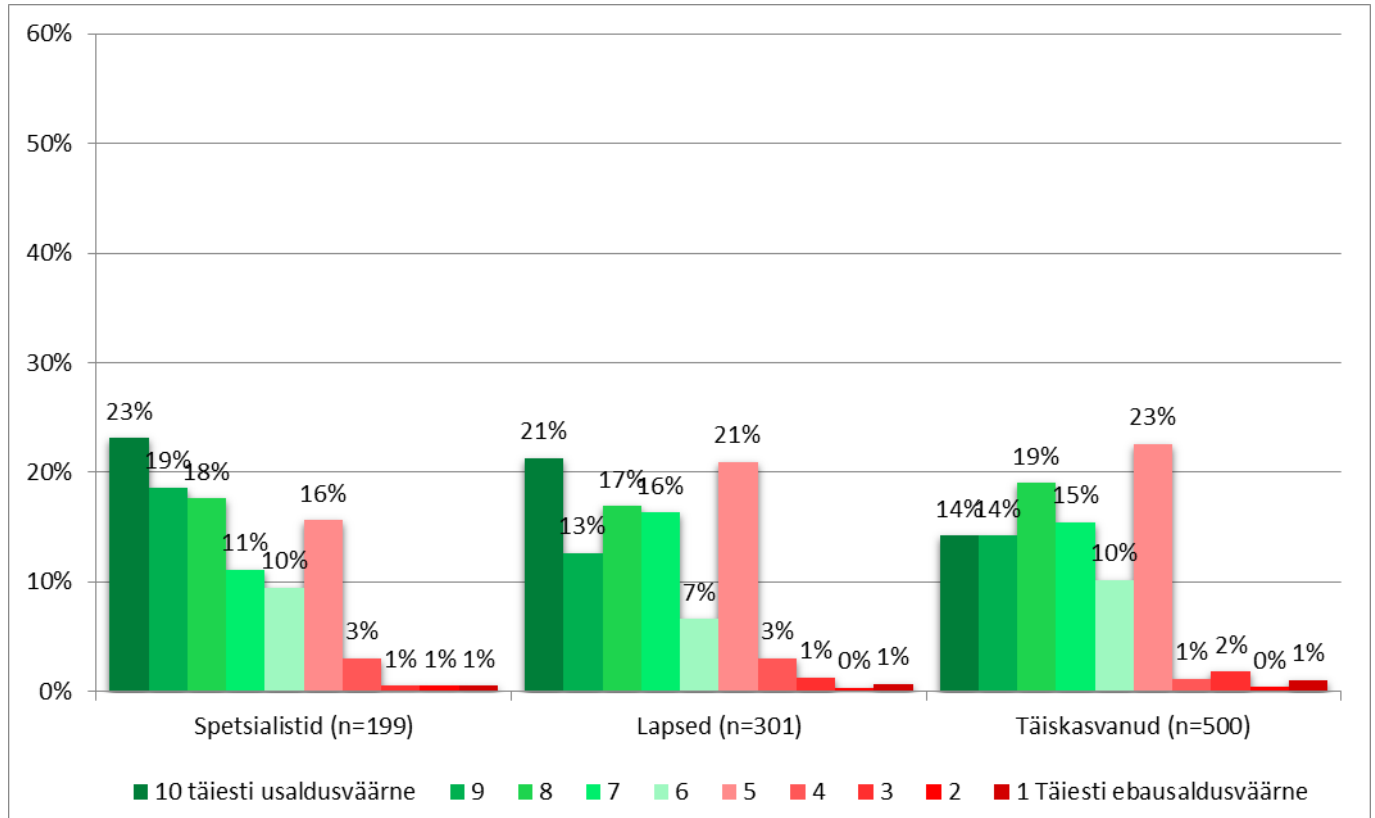
Spetsialistide meelsus on skaala tippu arvesse võttes selgi aastal positiivsem. Tervelt 42% vastanutest hindavad usaldusväärset kümnepunktilisel skaalal 9 või 10 punkti vääriliseks. Joonis 24.

Täiskasvanud pidasid telefoni vajalikuks; neist 59% (muutus -8%) hindasid seda 9 või 10 punktiga ehk täielikult vajalikuks.

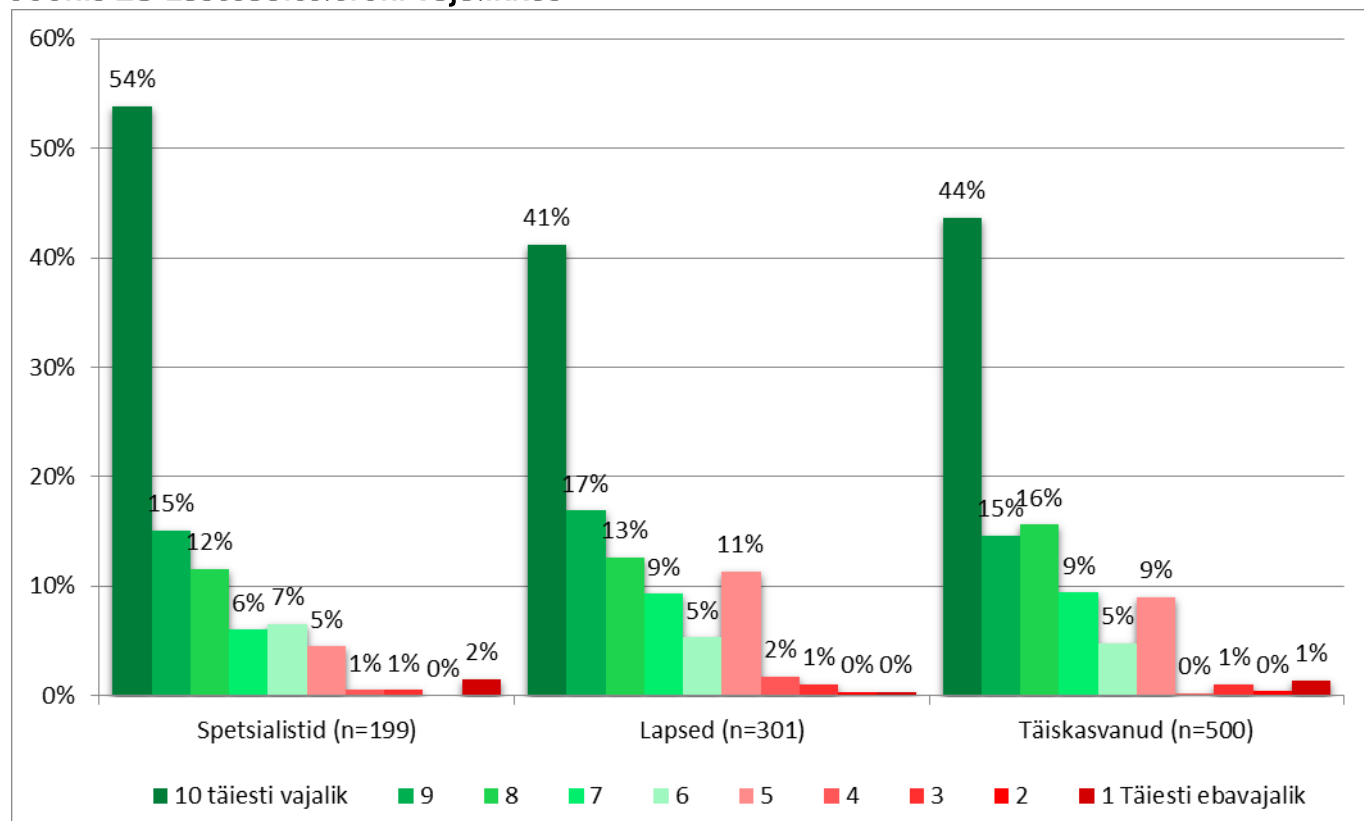
Lastest andsid maksimumhindeid (9 või 10 punkti) samuti valdav enamus ehk 58%. Mõlemad tulemused oluliste sihtrühmade hulgas näitavad mõningast skaala tipuosa langust.

Spetsialistide hulgas pidas seda maksimumpunktidega 9 või 10 täiesti vajalikuks 69% vastanutest. Kokkuvõtlikult saab öelda, et lasteabitelefoni on respondentide arvates nii usaldusväärne kui ka vajalik, samas maksimumhinnete osas on usaldus ja vajalikkus võrreldes eelmise aastaga saanud kannatada. Eelkõige on siin languses hinnangud täiskasvanute poolt mõlemas kategoorias. Joonis 25.

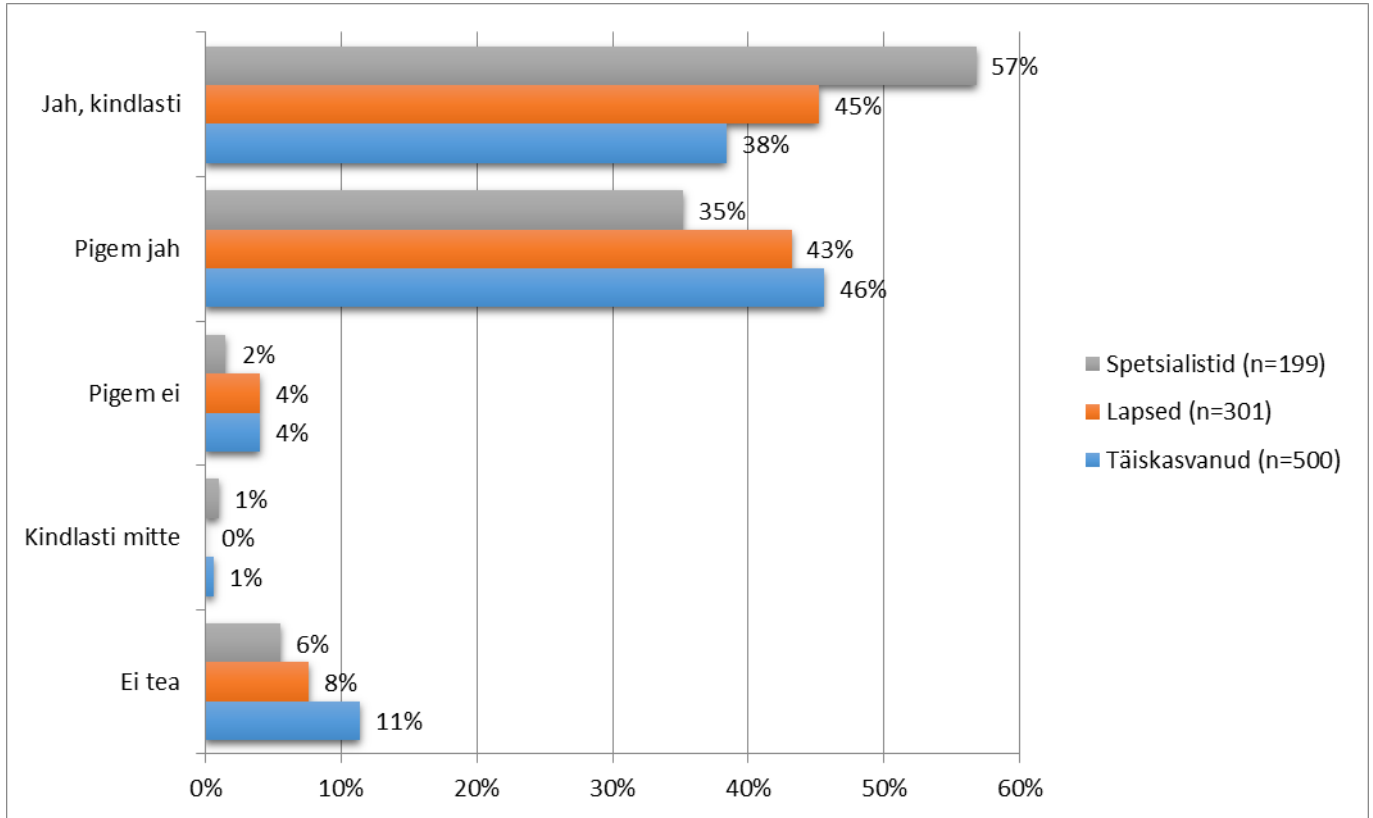
Joonis 24 Lasteabitelefoni usaldusväärsus

Joonis 25 Lasteabitelefoni vajalikkus

Joonis 26. Kas Lasteabitelefoni poole pöördumine on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks?

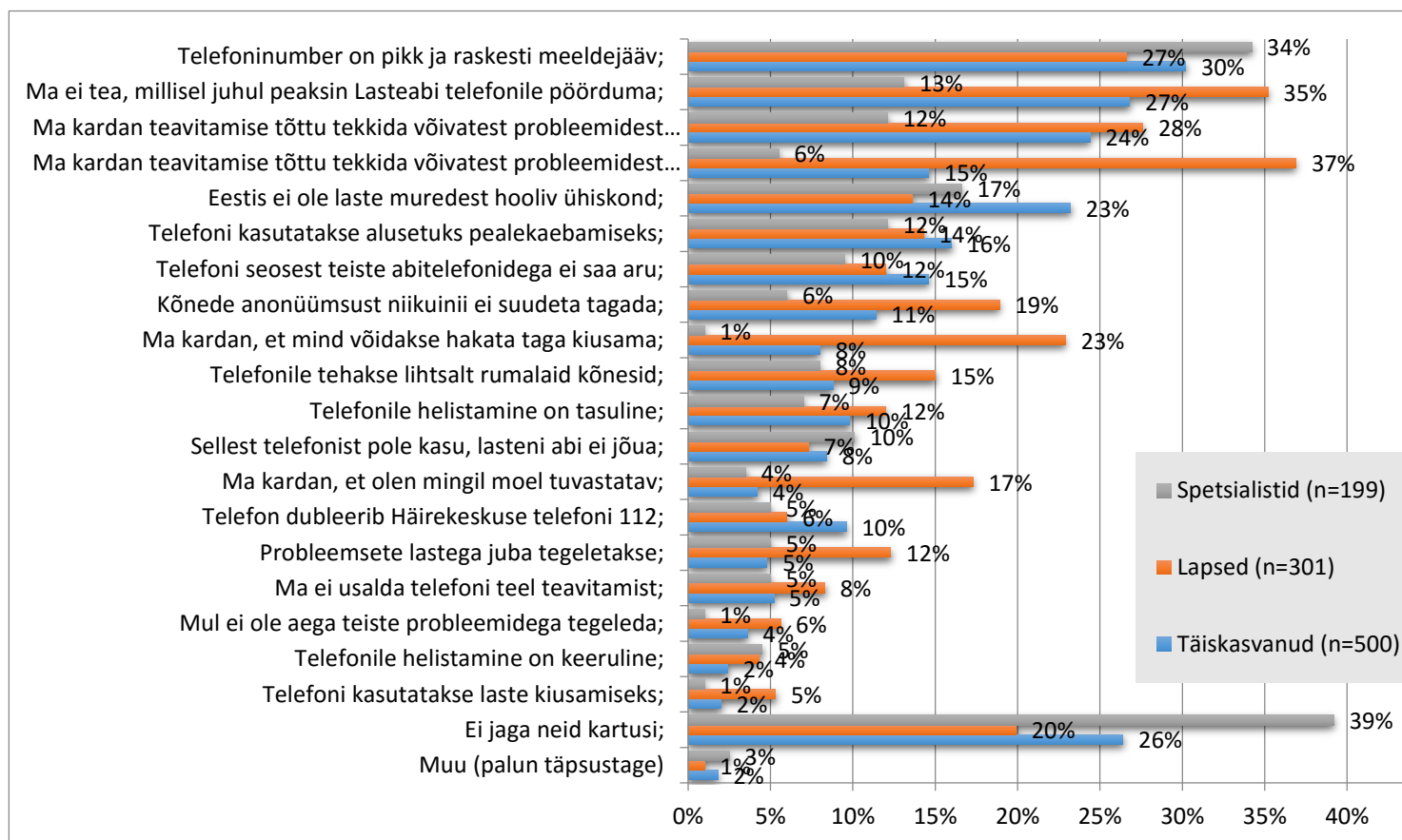

Küsimusele, kas lasteabitelefon on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks vastasid täiskasvanud enamasti jaatavalt (kokku 84%). Ei poolele jäi kokku vaid viis protsenti vastanutest.

Lastest kokku 88% (muutus +8%) pidas seda samuti mugavaks teatamise viisiks ja siin on selge positiivsete hinnangute tõus laste hulgas.

Spetsialistid eristuvad oma veelgi selgema positiivsusega, neist **92%** pidas lasteabitelefoni teenust mugavaks teavitamise võimaluseks. Joonis 26.

3.7 Joonis 28. Müüdid ja nende määr. Allpool on mõned näited võimalikest kahtlustest või kartusest seoses Lasteabitelefoni 116 111 helistamisega. Palun märkige, kas ja milliseid Teie neist jagate?

Eelmisel aastal väitsid täiskasvanud, et: „Ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ (31%) ja „telefoninumber on pikk ning raskesti meelde jääv“ (29%), „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ ja samuti väide: „Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele“ jäid müütide hulgas jagama kolmandat kohta 23 protsendipunktiga.

Sel aastal kõnetas täiskasvanuid jällegi enim väide, et „Telefoninumber on pikk ning raskesti meelde jääv“ (30%), „Ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ (27%, muutus -4%). Viimane näitab, et mõningal määral on arusaamine telefoni funktsioonist ühiskonnas täiskasvanute seas paranenud. Tervelt 26% (muutus +4%) täiskasvanutest ei jaganud mitte ühtegi varasemates fookusgruppides välja toodud müüti, mis on samuti positiivne tulemus.

Eelmisel aastal väitsid lapsed samuti, et: „Ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ (41%), „Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele“ (32%) ja telefoninumber oli nende jaoks pikk ning raskesti meelde jääv (29%).

Sel aastal oli tähtsaim hirm enese julgeoleku pärast („Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele“ 37%, muutus +5%), sellele järgnes „Ma ei tea, millisel juhul

peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ (35%, muutus -6%) ja kolmandale kohale platseerus väide: „Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele“. See teenis 28% ehk on täpselt samaväärne tulemus võrreldes eelmise aastaga. Seega laste teadlikkus sellest, miks nad peavad telefoni poole pöörduma on paranenud, kuid nende hirm isikliku turvalisuse osas pigem suurenenud.

Eelmisel aastal väitsid spetsialistid, et telefoninumber on pikk ja raskesti meelde jääv (31%), teiseks jäi väide „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ (16%) ja telefoni seosest teiste abitelefonidega ei saanud nad samuti aru (14%).

Sel aastal on spetsialistide poolel esikohale jõudnud väide, kus ei kardeta mitte ühtegi esile toodud müüti (39%), teiseks on telefoninumber nende jaoks pikk ning raskesti meelde jääv (34%) ja esikolmiku lõpetab teadmine, et „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ (17%)

Kokkuvõttes võib väita, et jätkuvalt on kõige vähem hirme LAT suhtes spetsialistidel ja kõige rohkem lastel. Joonis 28.

Vabades vastustes töid sel aastal täiskasvanud ja spetsialistid välja järgmisi huvitavaid müüte:

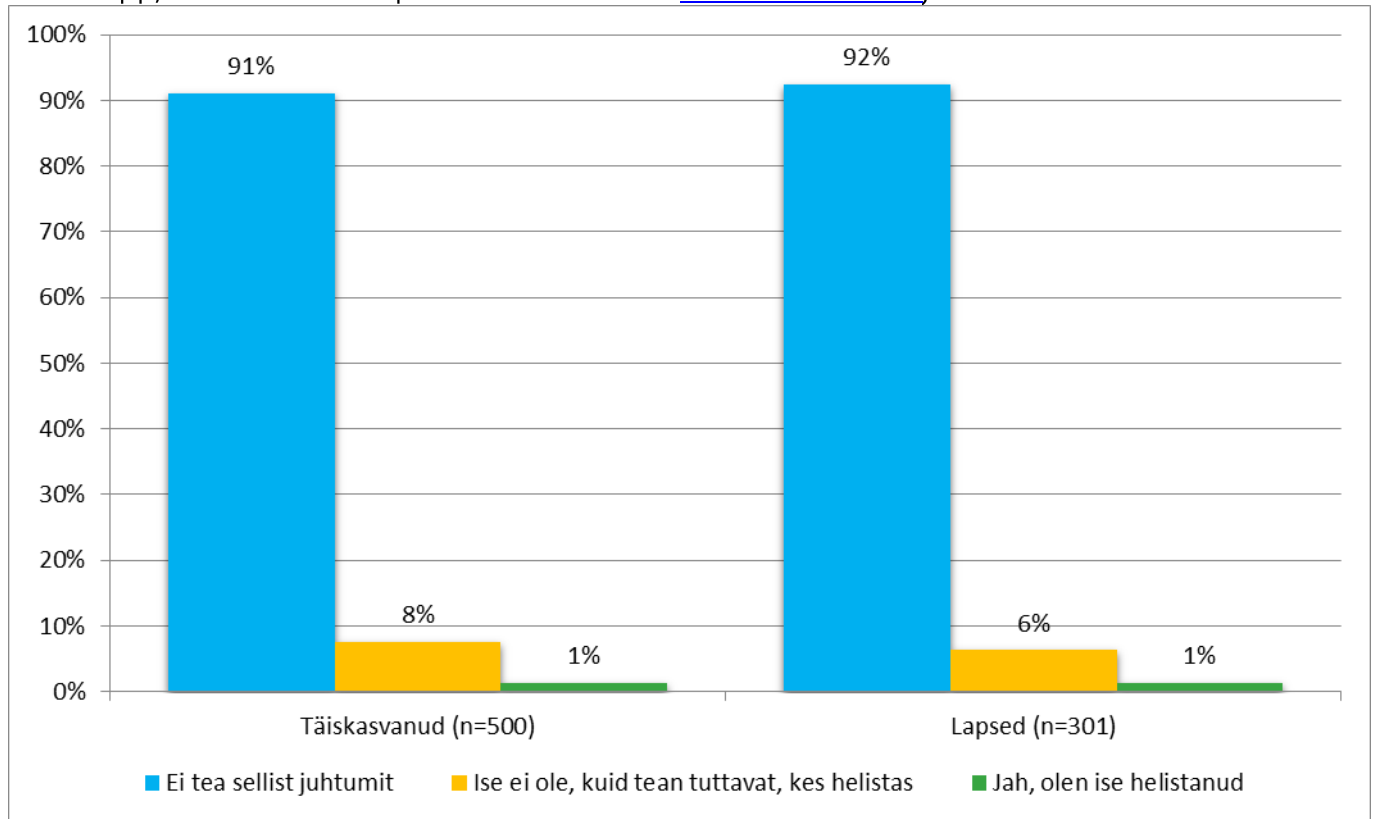
Täiskasvanud:

Puudub usk lastekaitsetöötajate tegevusse, liialdatakse võimuga, ei olda pädevad hindama olukordi õigesti ja nii edasi; Mida suurem on erinevate telefoninumbrite arv, seda vähem neid meelde jääb; Ei oska midagi arvata, kuna ma senimaani ei tea, mis telefoniga siiski tegemist on ja millal ja kes peaks sellele numbrile helistama.

Spetsialistid:

Mul ei ole kogemusi selle liiniga, ei oska eriti kommenteerida; Ühest kogemusest piisas, inimene kes sellel vastas lubas järgmisel nädalal asjaga tegeleda.

3.8 Joonis 29. Senine kokkupuude LAT teenusega. Kas Te olete ise või on keegi teie tutvusringkonnast abivajavast lapsest Lasteabitelefoni kaudu teavitanud (sh telefon, mobiiliäpp, e-mail või veebipõhine nõustamine www.lasteabi.ee)?

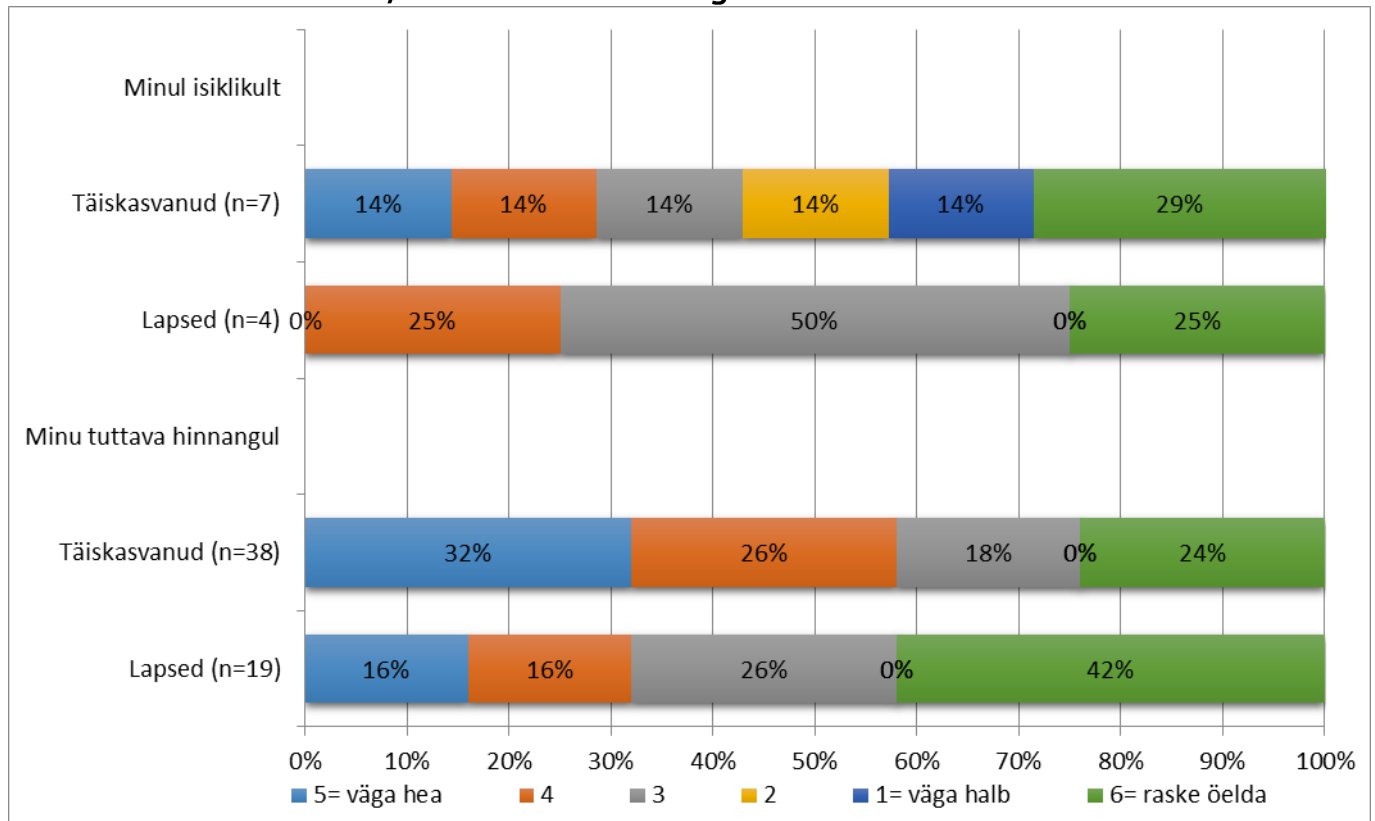
Vaid üks protsent küsitletud täiskasvanutest on lasteabitelefoni helistanud ja 8% teavad inimest tutvusringkonnast, kes on seda teinud. Üle **90** protsendi vastanutest ei tea sellist juhtumit.

Lastest on helistanud samuti üks protsent ja nad teavad 6% puhul mõnda sõpra, kes on lasteabitelefoni suhelnud. Tulemused on eelmise aastaga võrreldes samad. Joonis 29.

Edasi pakuti võimalust vastata neil vähestel, kes teadsid seesugust juhtumit. Palusime hinnata 5-palli süsteemis nii, et 1= väga halb ja 5= väga hea ning 6= raske öelda.

Juhul, kui lasteabitelefoni teatamise kogemus on, siis milline see teataja (Teie või tuttava) seisukohast oli?

Joonis 30. Minul isiklikult; Minu tuttava hinnangul:

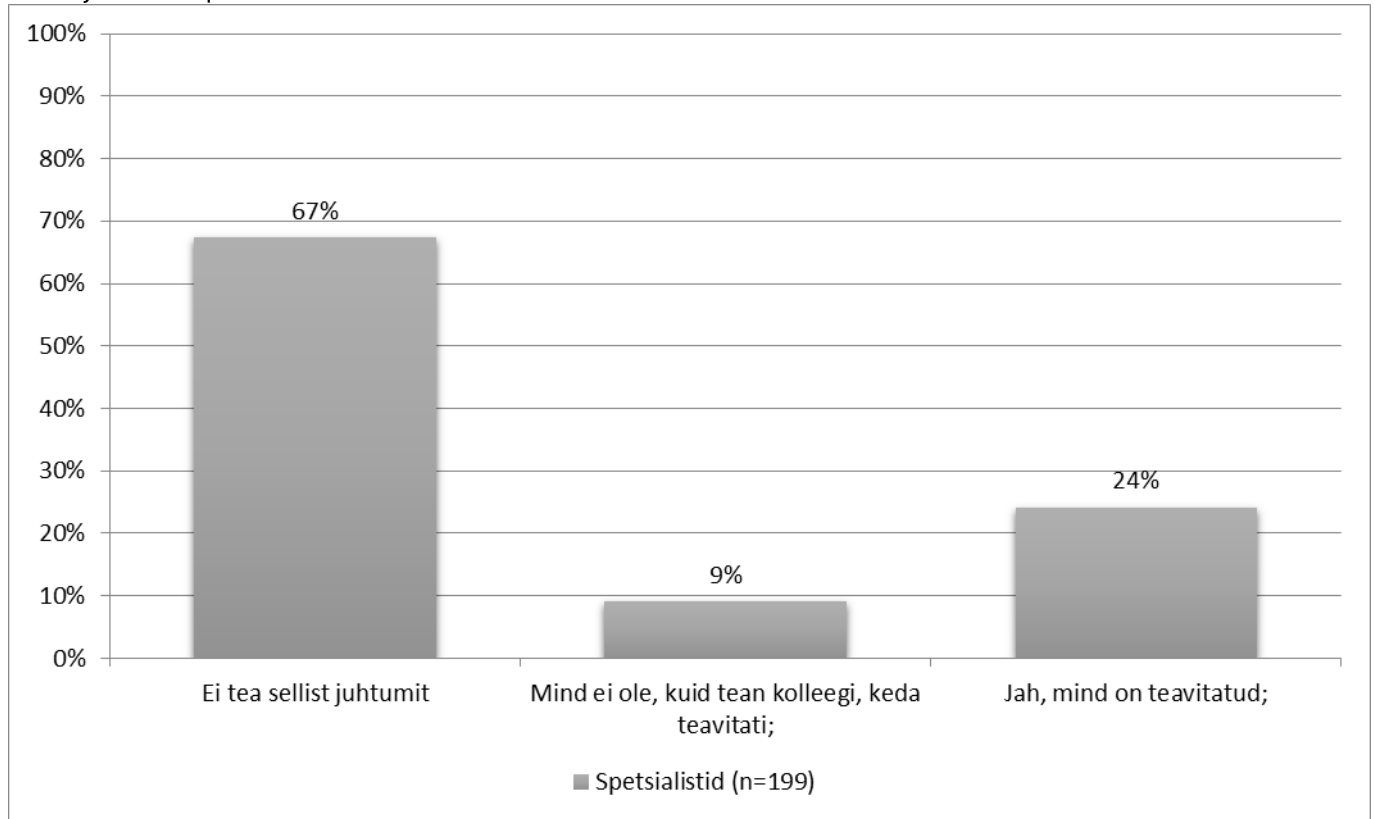
Kokku seitse täiskasvanut jagasid oma helistamise kogemust, neist kolm hindasid seda kolme või enama hinde vääriliseks ehk rahuldavaks või positiivseks ja kaks täiskasvanut pigem negatiivseks. Raske oli vastata kahel respondendil.

Lastest kokku neljal oli kogemus LAT teenusega. Neist kolm hindasid seda heaks või rahuldavaks ja vaid üks ei osanud oma arvamust välja öelda. Tulemused on üpris sarnased võrreldes eelmise aastaga.

Telefonile helistanud tuttavaid oli täiskasvanute hulgas juba kokku 38 inimest (muutus +5) ja neist enamik jäid teenusega rahule (kokku hinne kolm ja enam 76%). 24% ei osanud küsimusele vastata.

Lastest teadsid sellist juhtumit kokku 19 last ja neistki enamik hindasid seda pigem positiivse hindegaga (kokku hinne kolm ja enam 58%). 42% jäid vastamisel hätta. Joonis 30.

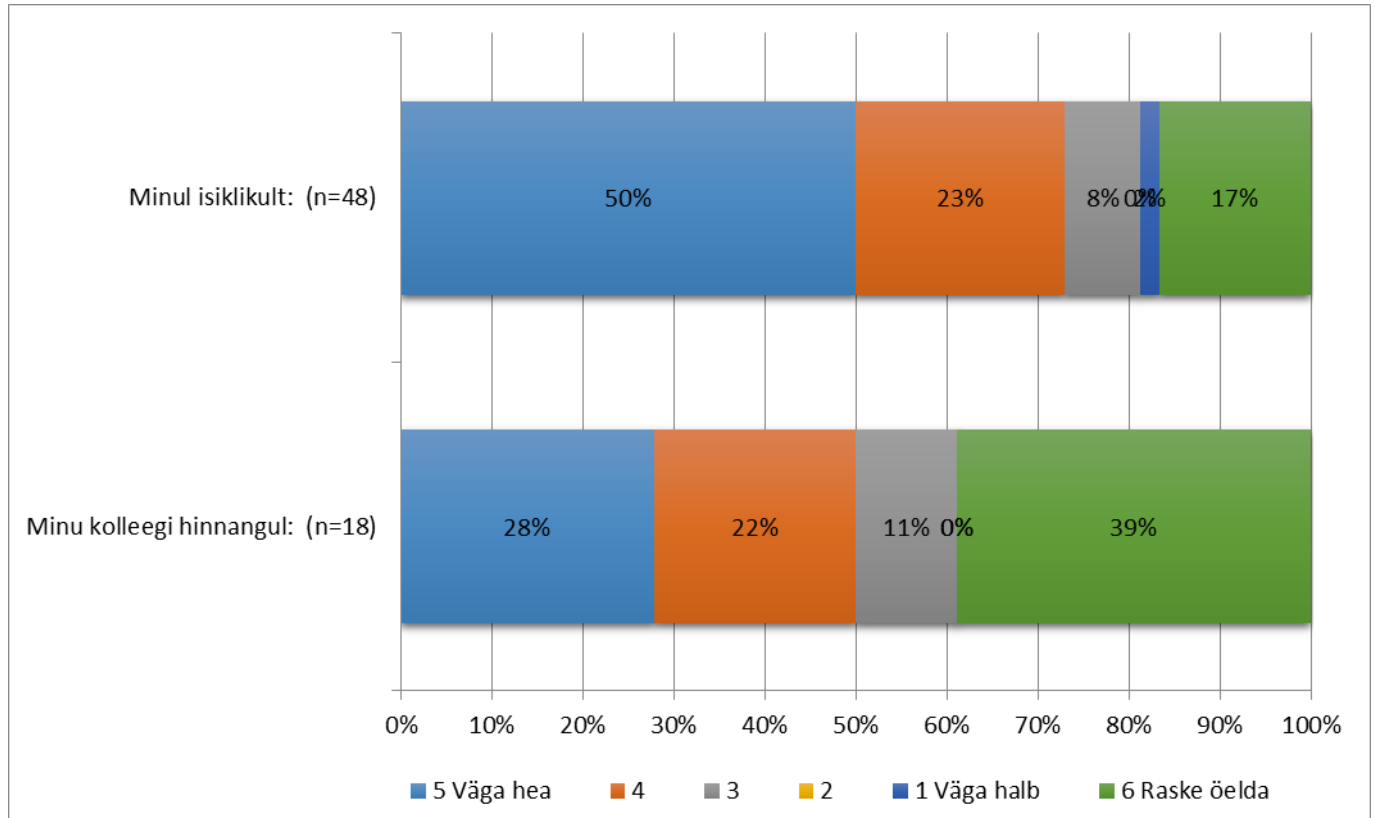
Joonis 31. Spetsialistide teavitamine (LAT- ainult spetsialistid). Kas Teid või teie kolleegi on abivajavast lapsest Lasteabitelefoni kaudu teavitatud?

Kuna ainult spetsialistid võivad saada suunavaid kõnesid või juhiseid lasteabitelefoni, siis me otsustasime täpsustada ainult nendelt küsides: Kas Teid või teie kolleegi on abivajavast lapsest lasteabitelefoni kaudu teavitatud ja 67% (muutus **+12%**) ei teadnud sellist juhtumit, 24% (muutus **-15%**) vastanutest olid ise sealtkaudu teate saanud ja 9% teadsid kolleegi, keda teavitati. Seda tulemust kriitiliselt hinnates tuleb arvestada, et seekord oli spetsialistidest ankeedi vastajaid märksa enam ja sihtrühm laiem (vt valimi koostamise peatükk). Joonis 31.

Juhul, kui teatamise kogemus oli, siis uurisime täiendavalt, milline see tema või kolleegi seisukohast oli. Palusime hinnata 5-palli süsteemis nii, et 1= väga halb ja 5= väga hea ning 6= raske öelda. Vabasid vastuseid analüüsesid tuli välja, et mõningal juhul hindasid spetsialistid ka enese initsiatiivi LAT suunal. Seega saab selle vastuse tulemusi hinnata kui teenuse kasutamise kogemust.

Joonis 32. Juhul, kui teatamise kogemus on, siis milline see Teie või kolleegi seisukohast oli?

Isiklikult peeti seda kogemust pigem väga heaks 50% (muutus **+11%**), 23% hindasid seda heaks, 8% (muutus **-14%**) rahuldavaks ja vaid üks protsent mitterahuldavaks.

Kolleegi hinnangut peeti samuti pigem väga heaks 28% (eelmisel aastal oli tulemus 0, ehk muutus **+28%**), 22% (muutus **-8%**) hindasid seda heaks ja rahuldava hinde andsid kolleegi kogemusele 11% (muutus **-19%**). Pigem väga hea ülekaal on siinjuures tuntav ja trend positiivne. Joonis 32.

Oluline on välja tuua kõik spetsialistide avatud vastused:

Naaber kaebas teise naabri peale pahatahtlikult varasema omavahelise konflikti pärast (probleeme lastega peres ei olnud); Lasteabi helistas meie KOV-i teise KOV-i lapse pärast, kusjuures andmed olid täpsed asula osas, ja õige telefon oleks olnud lihtsalt leitav.

Tegemist oli vanemate vaidlusega lapse kasvatamise üle ja üks osapool püüdis ametnikke enda poolele saada (alusetult); Teade oli väga ründav. Tundsin end mitu päeva halvasti ja kaalusin töökohavahetust. Hiljem oli suhtlemine positiivne ja julgustav. Tänan! Hoolime üksteisest rohkem - ka täiskasvanud. Selles sõnumis oli tõtt vähem kui valet ja see oli lapse ema suhtes pahatahtlik; Tuli info meie piirkonnas elavast abivajavast lapsest ning tegelemine selle juhtumiga oli vajalik.

3.9 Reklamikeele semantika ja teavitustöö hindamine

Me küsisime kõigilt hinnanguid viimase aasta reklamikeelele ja selle visuaalsele poolele viiepallisel skaalal. Mõlemad sihtrühmad said seda hinnata semantilise diferentsiaali valguses (positiivsed vs negatiivsed omadussõnad). Tulemusi saab lugeda selliselt, et 1 ja 2 tähistavad pigem negatiivset omadussõna, 4 ja 5 pigem positiivset omadussõna ning keskmine hinne (3) jääb kahe vahele. Täpsemalt küsisime, milline märksõna seostub Teil nähtud reklaamiga? Täismahus tabel on nähtav siin:

	5	4	3	2	1	
Kasulik						Kasutu
Soe						Külm
Mõistetav						Mõistetamatu
Lähedane						Kauge
Sõbralik						Ebasõbralik
Tähtis						Tähtsusetu
Jõuline						Jõuetu
Värvikas						Hall
Lihtne						Keeruline
Usaldusväärne						Ebausaldusväärne

Graafika 1. Veebibänner kõigile sihtrühmadele eesti ja vene keeles (NB! Vastajatele näidati emakeelset videoklippi)

KARISTAMINE EI KASVATA
Sinu laps ei karistaks sind kunagi füüsiliselt – proovige üksteist mõista.

Julge küsida nõuannet
telefonilt **116 111**
või vaata www.lasteabi.ee

Lasteabi.ee
116 111

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

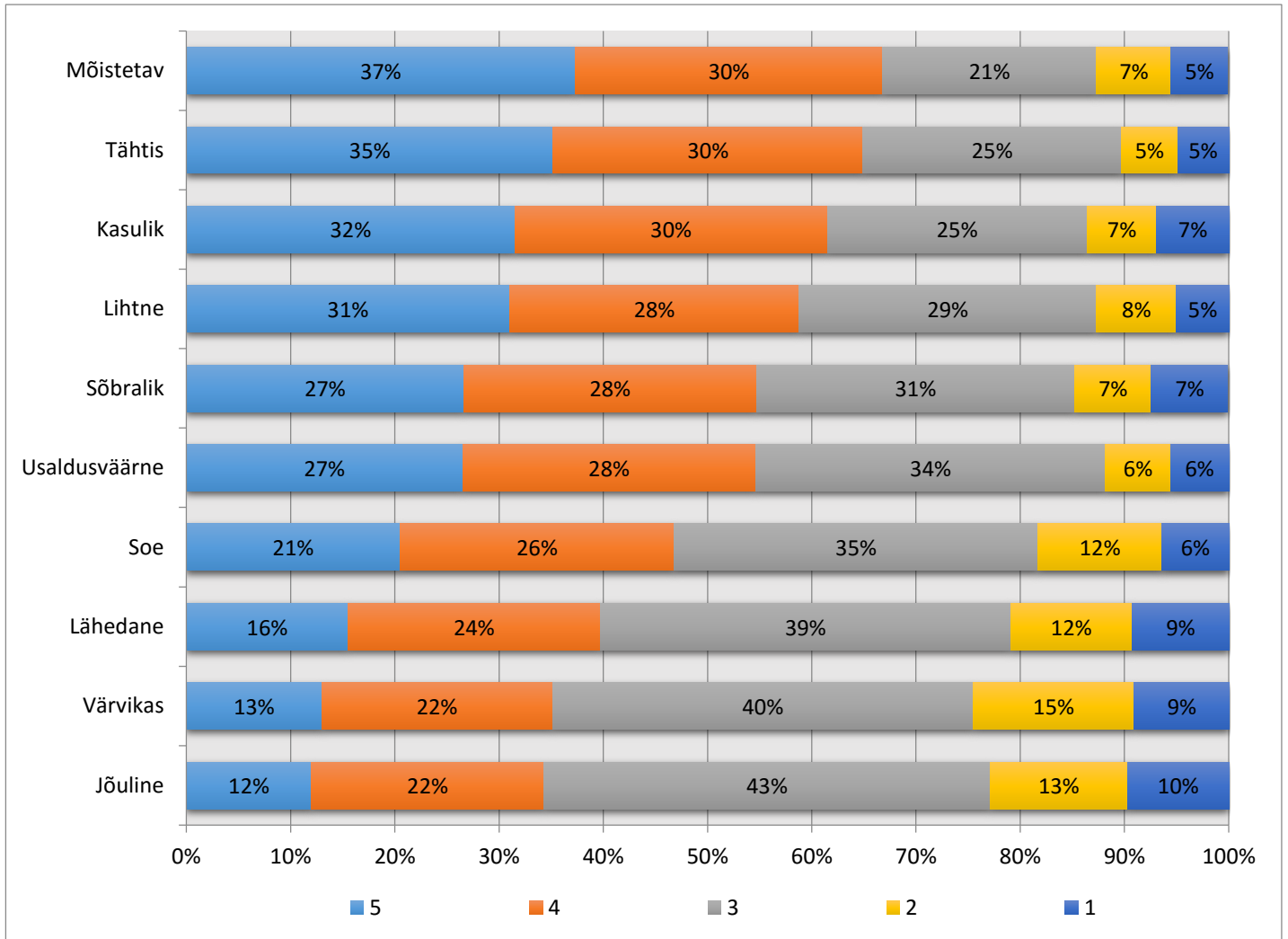
НАКАЗАНИЯ НЕ ВОСПИТЫВАЮТ!
Твой ребенок никогда не стал бы наказывать тебя физически – постарайтесь понять друг друга.

Обратись за советом
по телефону **116 111**
или загляни на сайт
www.lasteabi.ee

Lasteabi.ee
116 111

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Joonis 33. Milline nimetatud omadussõna seostub Teil nähtud reklaamiga? Kõik sihtrühmad kokku.

Vastajad peavad reklaami pigem mõistetavaks, tähtsaks, kasulikuks ja lihtsaks. Negatiivsetest väljenditest leidsid poolehoidu jõuetus, hallus ja kaugus, kuid need ei ületa protsentuaalselt positiivseid vatsandsõnu. Sihtrühmade seas uurija erilist erinevust ei täheldanud. Joonis 33.

Esimene omadussõna (vabal valikul), mis Teil reklaamiga seostub?

Selgi aastal said kõikide sihtrühmade esindajad vabal valikul tuua välja ühe omadussõna, mis sihtrühmal reklaamiga seostub. Allpool on näha esinemissageduse poolest esile tõusnud sõnad visualiseeritud kujul.

Graafika 4. Wordcloud poolt loodud graafika- spetsialistid

EKI emotsioonidetektori hinnangul on kõigi kolme sõnapilve puhul tegemist enamjaolt negatiivsete sõnadega (<http://peeter.eki.ee:5000/valence/>).

Nii genereeritud sõnapilve kui ka EKI emotsioonidetektori kaudu on nähtav, et kõigi kolme sihtgrupi puhul toovad vastajad reklaami kirjeldamisel välja pigem kurbuse ja vägivaldaga seostuvaid negatiivse alatooniga omadussõnu. See on ka mõistetav, kuna teema ise on keeruline ja tõsine. Graafika 2, 3 ja 4.

Pikemad ja huvitavamad arvamused reklaamikeele kohta pärinesid peamiselt täiskasvanutelt ja spetsialistidelt:

Täiskasvanud:

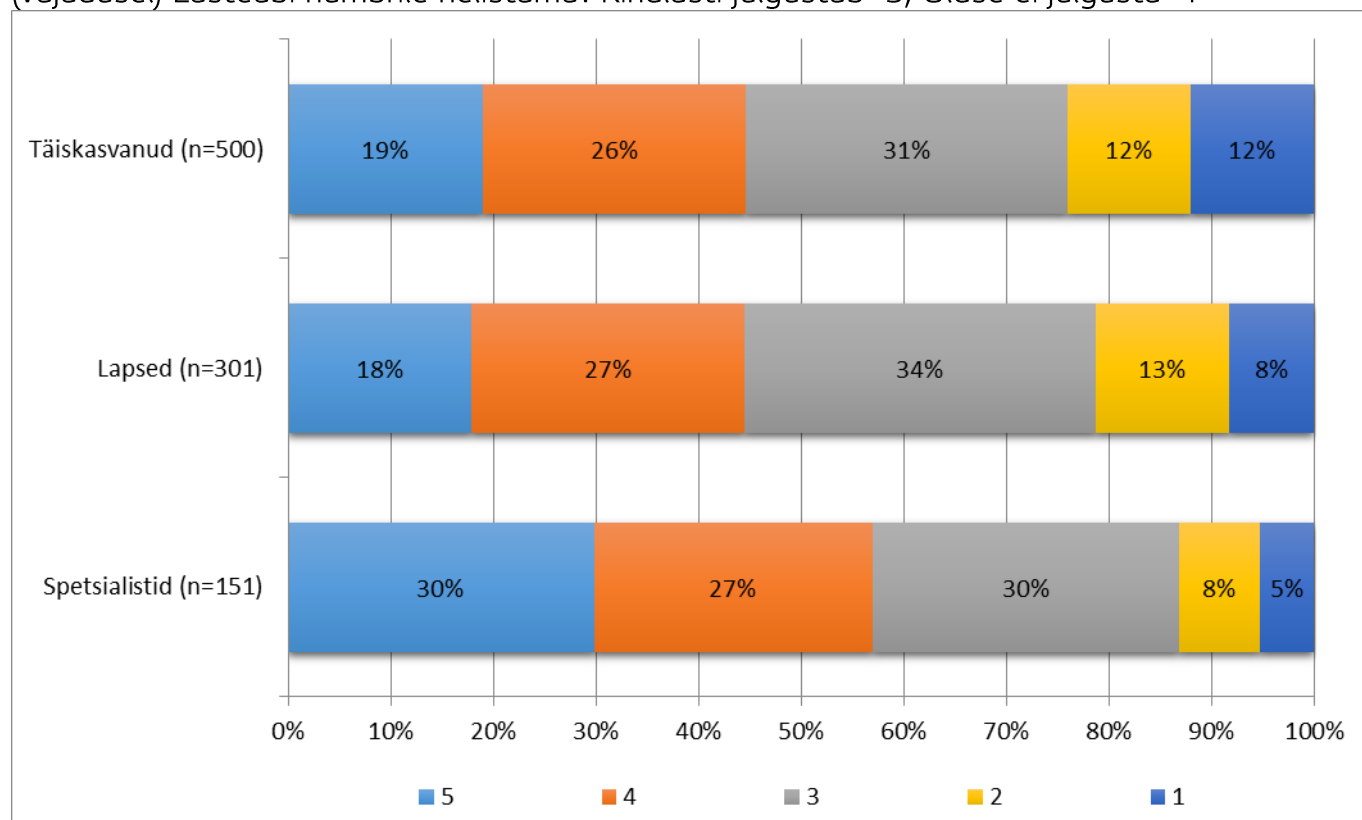
Lapsi on vaja karistada. Seda õpetatakse isegi Piiblis; Üle pingutatud teema; See ei ole põhjus, et helistada Lasteabitelefoni; Rumalus mingisugune, eemaletõukav ja rumal; Millal võiks juba helistada 116 111. Et kui näed, et last karistatakse, võib sellest teatada? Täielik jura. Olin ka laps ja sain ka rihma kui olin seda välja teeninud. Nüüd laps saab otseses mõttes vanemad kaugusse, kodus ei aita ja ei karda üldse karistada saada. Lapsed teavad oma õiguseid, aga kohustustest nendele keegi ei maini; Jama. Paljud lapsed mõtlevad igasugu asju välja lapsevanemate manipuleerimise eesmärgil või pakuvad asju üle. Ei oska leida õigeid sõnu situatsiooni kirjelduseks. Laps ei saa kaugeltki alati aru, kui talle tehakse liiga või kui

muudetakse kasvatusmeetodit, et vältida tema traumaatilist olukorda või säästa elu; Ma ei suuda hinnata taolisi reklaame, see on lihtsalt üks hetk mingist olukorrast. Mis toimus enne. Vahetult ja juba pikka aega. Miks see jõudis sellise lahenduseni; Tüüpiline soovmõtlemine lapsekasvatamisest eemal seisvatelt inimestelt, et kõik laheneb ainult hea naeratuse saatel; Mitte just eriti veenev iga asja peale helistamiseks; Keegi õigustab oma eksistentsi selle reklaami tegemisel; Mitmeti mõistetav, kui laps kompab meelega piire ja lapsevanem ärritub, siis vanema taluvuspiiri mõistmine tähendab midagi muud, kui lapsevanema oma probleemide lapse peal välja elamise vanema ülekohtuse käitumise mõistmine. Vägivald on igal juhul mitte aktsepteeritav; Asjalik ja paneb mõtlema lapsevanema käitumise üle. Liiga kergesti kipume tutistama ja laksutama; Kena küll, aga igal juhtumil lihtsalt ei tööta.

Spetsialistid:

Naiivne. Minu kogemusega mitte haakuv; Palju lubav (lubatakse palju, loodan, et suudetakse täita); Õnnetu, lapsele mõistetamatu käitumine täiskasvanu poolt; Lapsed vajavad igal hetkel märkamist ja abi.

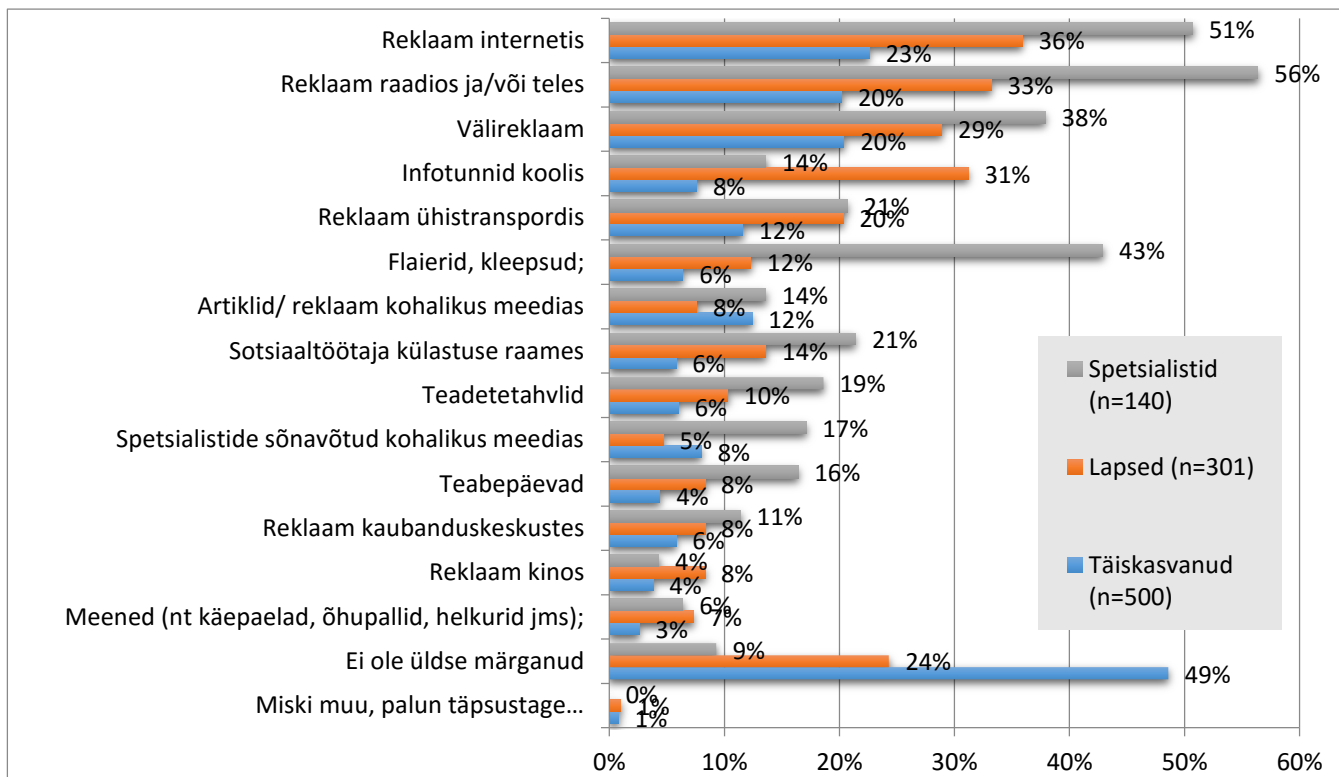
Joonis 34. Reklaami mõju tegevusele. Kuivõrd see reklaam julgustab Teid tulevikus (vajadusel) Lasteabi numbrile helistama? Kindlasti julgustab=5, Üldse ei julgusta=1

Täiskasvanute arvates see reklaam pigem julgustab (kolm ja sellest kõrgem hinne) lasteabi numbrile helistama (kokku 75%), lastest on sama meelt rohkemgi vastajaid ehk 79%. Maksimaalselt negatiivne hinnang ehk „hinne 1- üldse ei julgusta“ on täiskasvanutel lastega võrreldes veidi kõrgem (12% vs 8%). See näitab, et võrreldes eelmise aastaga uued reklaamid pigem julgustavad helistama ja seda eelkõige laste hulgas.

Spetsialistid olid pigem positiivsed (kokku 87%) ja vaid 13% jäid negatiivsele poolele. Kõige kõrgema hinde ehk viie panid enim samuti spetsialistid (30%). Joonis 34.

Joonis 35. Milliseid Lasteabitelefoni teavitustegevusi olete oma kodukohas märganud? Palun valige nimekirjast sobivad (variante veidi muudetud ja lisatud).

Teavitustegevustest on täiskasvanud oma kodukohas märganud kõige rohkem reklaami internetis (23%, muutus -5%), reklaami raadios ja/või teles ning välireklaami kokku mõlemat 20%. Muutus vastavalt -8% ja **-16%**. Kõige vähem on täiskasvanuteni jõudnud reklaam meenetel (3%), kinos ja teabepäevadel (mõlemad 4%).

Tähelepanuväärne on, et 49% (muutus **+12%**) vastanutest ei ole märganud mitte mingisugust reklaami. Seega reklaami märkajate osakaal on täiskasvanute hulgas vähenenud.

Lapsed on kõige rohkem teavet saanud samuti interneti kaudu (36%), üsna samavõrra tähtsad on reklaam raadios ja teles (33%) ning infotunnid koolis (31%, muutus +5%). Kõige vähem on lapsed saanud infot spetsialistide sõnavõttudest kohalikus meedias (5%) ja meenete kaudu (7%). Viimane variant eelmisel aastal ankeedis puudus. Üldse mitte pole teavitustegevustest osa saanud 24% (muutus -5%) vastanutest. Laste osasaamine teavitustegevustest on pidevalt paraneva trendiga, kasvav on infotundide osakaal informeerimisel tervikuna.

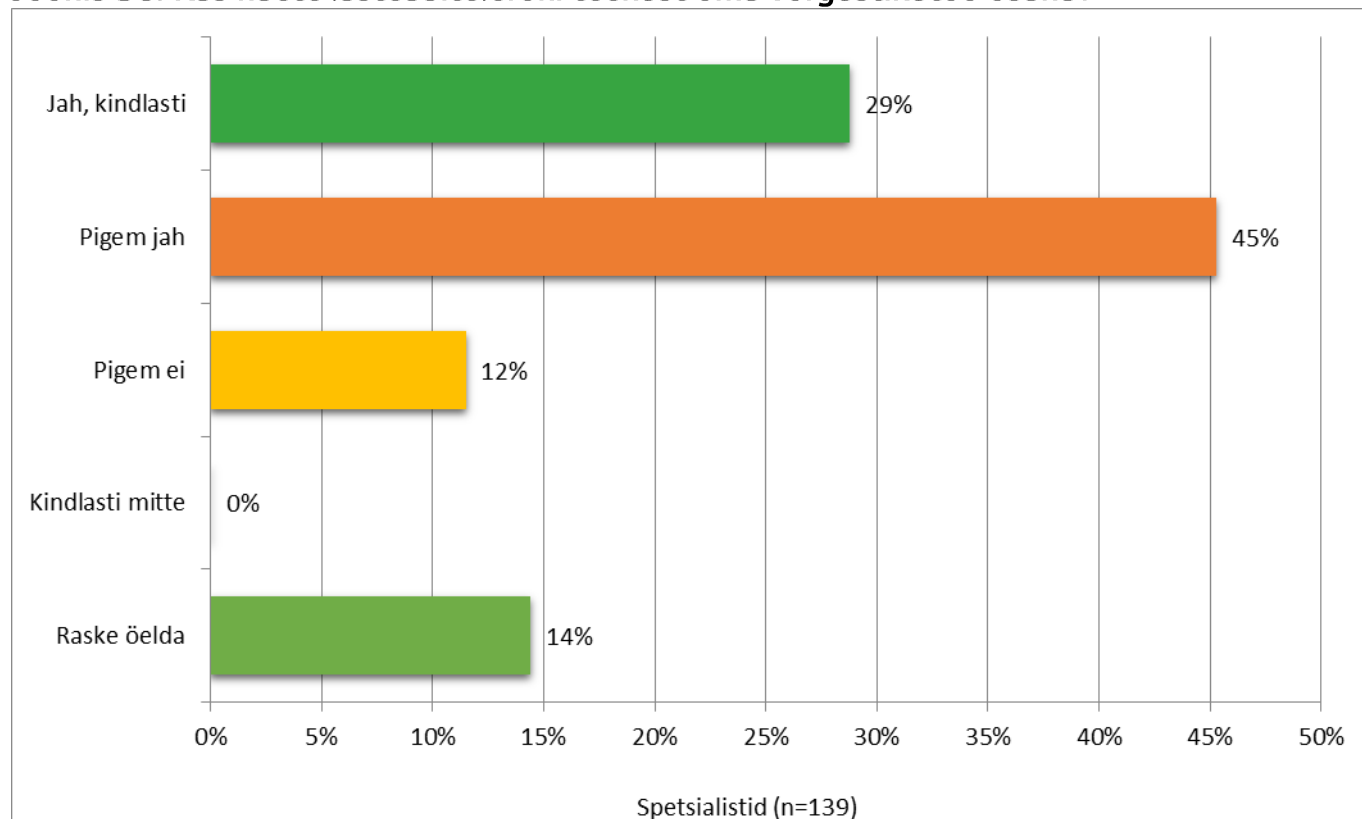
Spetsialistid on samuti pannud tähele kõige enam reklaami raadios ja/või teles (56%), internetis (51%, muutus -7) ja flaiertel, klepsudel kokku 43% juhtudest (muutus **+10%**).

Kinos on spetsialistid märganud reklaami kõige vähem (4%), samuti meenetel 6% ja kaubanduskeskustes 11%.

Tervikuna on spetsialistid reklaame märganud enim. Üldse ei ole reklaami märganud vaid 9% kõigist spetsialistidest. Joonis 35.

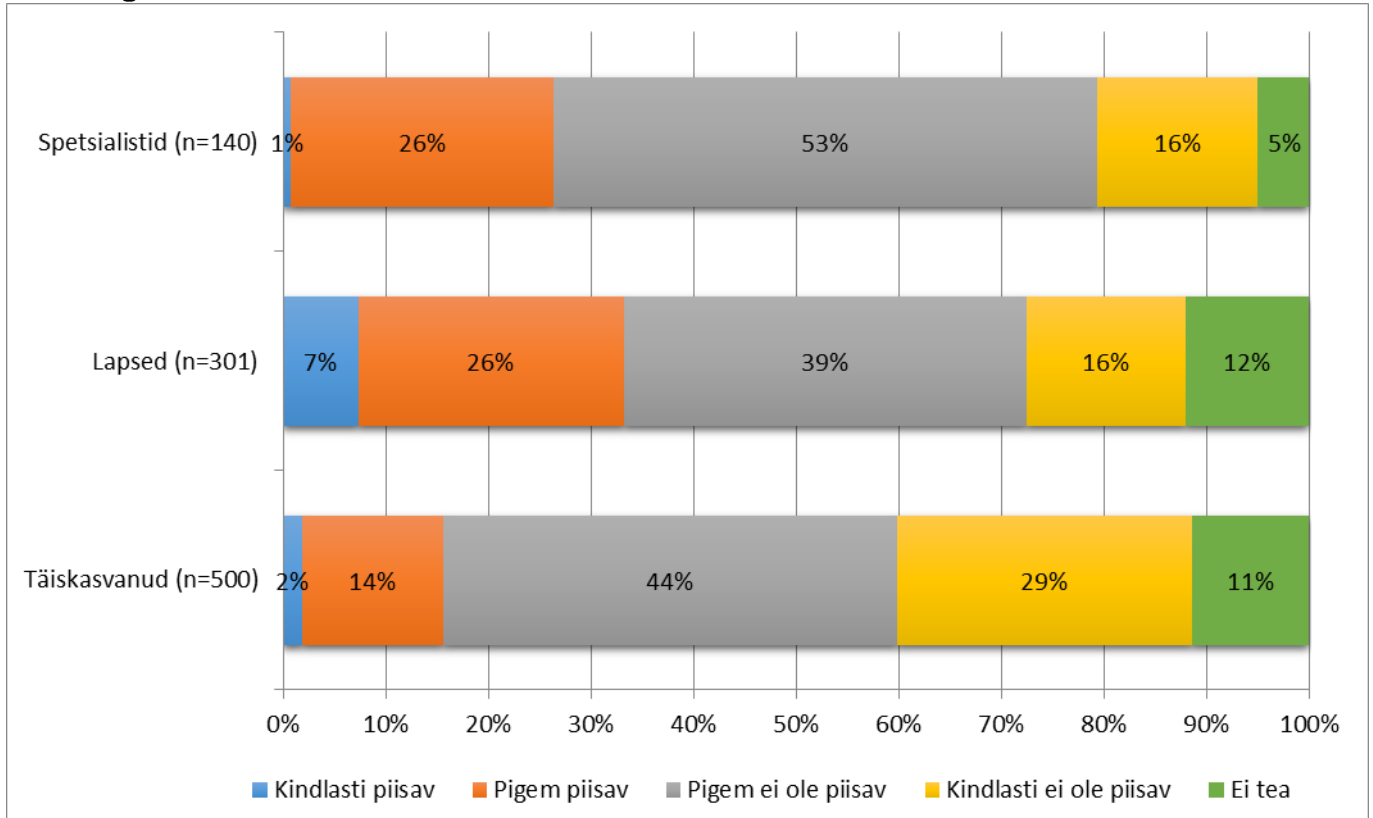
Spetsialistidelt eraldi küsisime selgi aastal, kas nad näevad LATi oma võrgustikutöö osana ja hindasime muutust võrreldes eelmise aasta tulemustega.

Joonis 36. Kas näete lasteabitelefoni teenust oma võrgustikutöö osana?

Spetsialistidest kokku 84% leiavad õigustatult, et lasteabitelefoni teenus on osa nende võrgustikutööst. Pigem ei vastas kokku 12% (muutus +5%) respondentidest ja nõutuks jäi 14%. Joonis 36.

Joonis 37. Milline on Teie hinnang teavitustöö piisavusele Lasteabitelefoni kohta? Arvestage nii meedias kuulnud kui teisi kanaleid.

Täiskasvanute hinnang teavitustööle on pigem negatiivne. 16% (muutus -4%) leiavad, et see on kindlasti piisav või pigem piisav ja 73% tajuvad, et see pigem ei ole piisav.

Laste tulemused ja hinnangud teavitustööle on täiskasvanutega võrreldes paremad. Neist 33% (muutus +9%) arvavad, et see on kindlasti piisav või pigem piisav ja kokku 55% hindavad seda negatiivselt.

Spetsialistide puhul 27% (muutus -9%) peavad seda pigem piisavaks ja kokku 69% (muutus +5%) arvavad, et teavitustöö ei ole piisav.

Kahe aasta võrdluses hinnanguid kokku võttes võib teha järelduse, et teavitustegevuse märkamine täiskasvanute ja spetsialistide seas on muutunud kehvemaks ja laste puhul paremaks. See ei pea tähendama ilmtingimata negatiivset tulemust, lihtsalt ootused teema nähtavusele veelgi suuremad. Joonis 37.

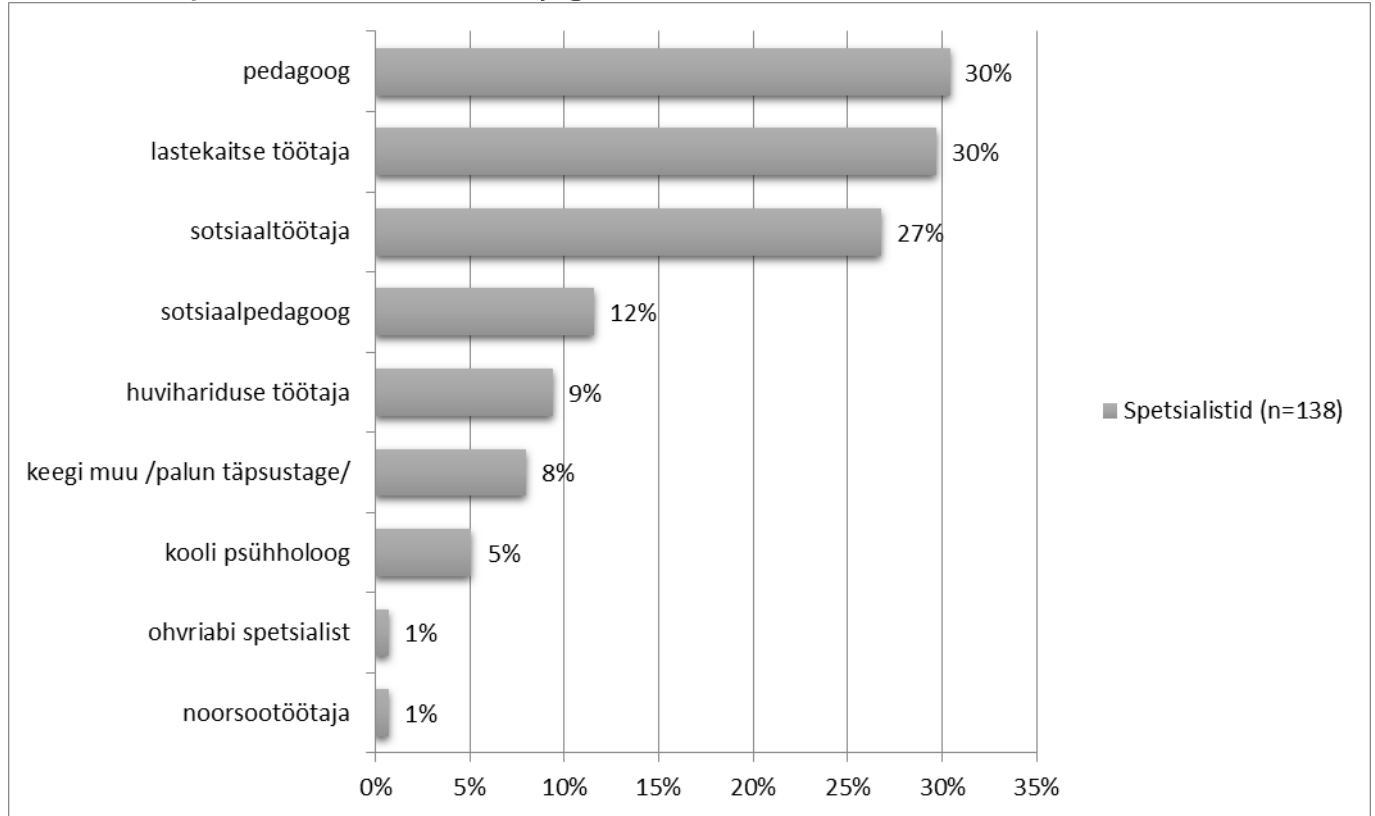
Lisaks oli võimalus ülaltoodud küsimuse raames vastata avatud küsimusele teavitustöö kohta (miski muu, palun nimetage).

Täiskasvanud:

Inimeseõpetuse tunni teema; See uuring; Koolis ja lasteaias kindlasti tegeldakse selle probleemiga.

Lapsed: Koolis õpetati; Plakat kooli seinal; Võimalik, et olen kuulnud kuidas telekas millestki räägitakse.

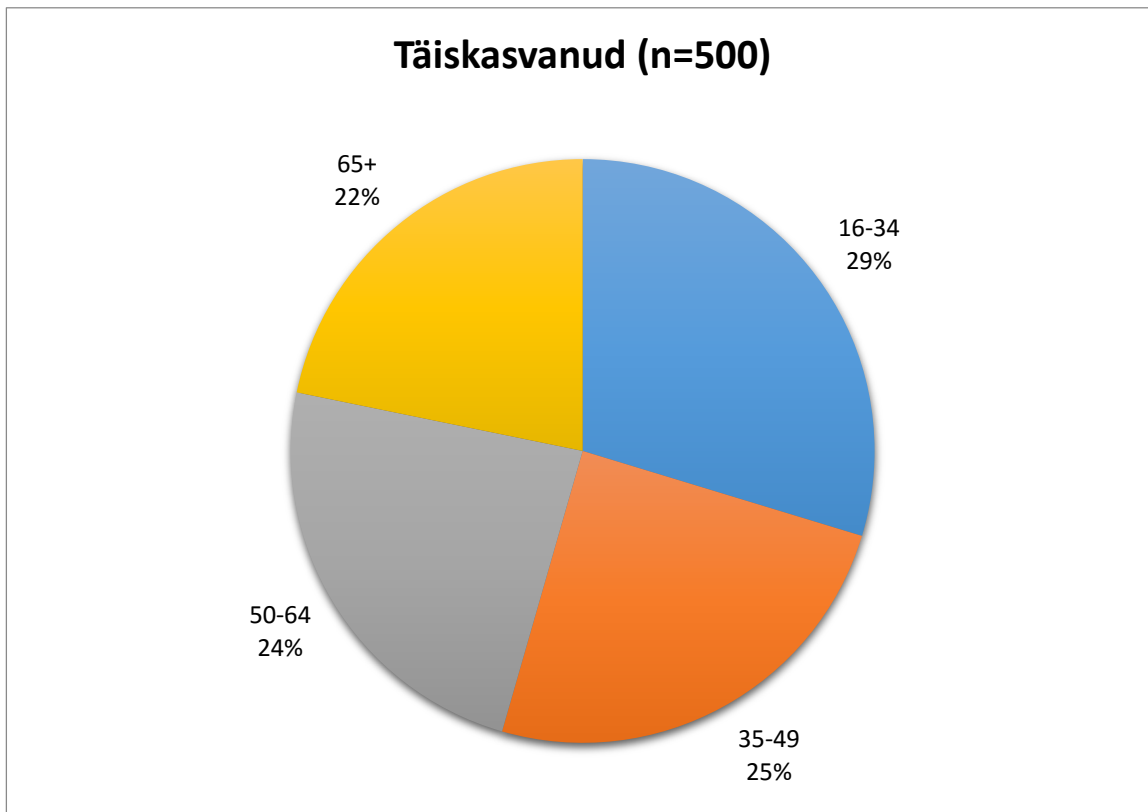
Joonis 38. Spetsialistide sihtrühma jagunemine

Sel aastal oli spetsialistide sihtrühm laiem ja uuringust võtsid osa võrdselt suurel määral nii pedagoogid kui ka lastekaitsetöötajad (mõlemaid 30%), sellele järgnesid sotsiaaltöötajad (27%) ja sotsiaalpedagoogid (12%). Eelmisel aastal küsitlesime ainult lastekaitsetöötajaid. Joonis 38.

Alloleval joonisel 39 on näha täiskasvanute vanuseline jaotumine. Neist 31% omasid peres alla kaheksateistkümnepäevaseid lapsi ja 69% mitte.

Joonis 39. Täiskasvanute vanuseline jaotus

4. Tabel 1. Telefonikõnede statistika. Lasteabi II kvartal 2016 vs 2015

Klassifikatsioon	2016 II kv	2015 II kv
SN01 kasutajate teenuse testimine (laste küsimused läbi naeru, kõnede ootamatud lõpetamised jne) (helistajaks lapsed)	142	124
SN02 sotsiaalnõustamine - juhtumi Politseile edastamine	15	7
SN03 sotsiaalnõustamine - juhtumi edastamine KOV töötajatele edasiseks tegelemiseks	19	23
SN04 sotsiaalnõustamine - juhtumi edastamine projektijuhile edasiseks tegelemiseks	4	4
SN05 Sotsiaalnõustamine - lapsekasvatamise küsimustes	333	181
SN06 sotsiaalnõustamine - vanemate lahusus, hooldusõigusega seotud küsimused	23	47
SN07 sotsiaalnõustamine - toimetulek, võlad, majanduslik toimetulek	4	3
SN08 sotsiaalnõustamine - korraldus, info	215	198
SN09 sotsiaalnõustamine – lastevahelised suhetega seotud küsimused	34	
SN10 sotsiaalnõustamine – laste ja venemate vahelised suhetega seotud küsimused	39	
SN11 sotsiaalnõustamine – venematevahelised suhetega seotud küsimused	6	
SN12 sotsiaalnõustamine – enesehävituslikud probleemid (enesevigastamine, suitsiidi mõtted, söomishäired)	5	
SN13 sotsiaalnõustamine - probleemid koolis, lasteaias, huviringis, sh kiusamised	65	13
SN14 sotsiaalnõustamine - interneti turvalisus ja kasutamine	6	0
SN15 sotsiaalnõustamine - sõltuvusainete kasutamine	5	
SN16 sotsiaalnõustamine - kodust/õpilaskodust ära jooksmine	8	
SN17 sotsiaalnõustamine - lapse hooletusse või järelvalveta jätmine	4	
SN18 sotsiaalnõustamine - lapse väärkohtlemine (füüsiline, emotsionaalne, seksuaalne)	10	
SN19 sotsiaalnõustamine – lähisuhtevägivald lapse juuresolekul (nii vaimne kui füüsiline vägivald)	3	
VALEÜHENDUS	61	246
TEST Teenuse tehniline testimine	18	4
*SN09 sotsiaalnõustamine – dokumentatsioon, toetused		3
*SN10 sotsiaalnõustamine - lapse enda kõne		255
Kokku kvartalis kõnesid	1019	1108

Hinnates vahetult reklaamikampaania ajal toimuvat käitumist on näha, et võrreldes eelmise aastaga on kõnede arv mõnevõrra vähenenud (1019 aastal 2016 vs 1108 aastal 2015). Vaatamata sellele on suurenenud sisuliste nõustamiste arv. Näiteks lapsekasvatamise küsimustes (2016 aastal 333 vs 2015 aastal 181), korralduse ja info puhul (2016 aastal 215 vs 2015 aastal 198) ja probleemid, koolis, lasteaias, huviringis, sh kiusamise osas (2016 aastal 65 vs 2015 aastal 13). Veidi on suurenenud nn „naljakõnede arv“ ehk teenuse testimine (142 aastal 2016 vs 124 aastal 2015), mille korral lapsed pigem katsetavad helistamist, kuid vähenenud on valeühenduste arv (2016 aastal 61 vs 2015 aastal 246).

5. Vastused uurimisküsimustele

5.1 Milline on eri sihtrühmade teadlikkuse tase?

Kõige enam pidasid täiskasvanud vajalikuks teavitada abivajavast lapsest kohaliku konstaablit või politseinikku, sellele järgnesid KOV lastekaitsetöötajad ja hädaabinumbrile helistamine. Kõige vähem leidis toetust vastusevariant „ei teeks midagi“, ise aitamine ja kirjutamine sotsiaalmeediasse. Selles osas pole eelmise aastaga võrreldes suuri muudatusi märgata, kui siis ainult mõningast passiivsuse kasvu ise aitamise osas. Vastused näitavad, et lapse aitamisel peetakse kõige efektiivsemaks kohaliku omavalitsuse või jõustruktuuride sekkumist (politsei ja hädaabinumber). Samas LATi kui võimaliku teavituskanaali osatähtsus vähenes mõningal määral võrreldes eelmise uuringuga.

Lapsed räägiksid peamiselt abivajavast lapsest oma vanematele, mis on võrreldes eelmise aastaga samaväärne tulemus. Osa lastest informeeriksid kooli ja räägiksid sõpradele. Variantide esikolmiku seas on ka helistamine hädaabi numbrile ja politsei teavitamine. Kõige vähem vastati: „ei teeks midagi“, samuti vastusevariant: „ei teataks kuhugi, aitaksin ise“ ja võimalus kirjutada juhtunust mõnda sotsiaalmeedia kanalisse. LAT kaudu informeeriksid juhtunust 16% lastest. See on võrreldes eelmise aasta tulemustega täpselt sama.

Teadlikkus on LAT suhtes jäänud üldjoontes samaks, kuid laste ja spetsialistide osas on näha mõningast miinusemärgiga muutust. Spetsialistid, kes oma töö tõttu puutuvad kokku laste abistamisega, teavad pea kõik lasteabitelefoni numbrit. Eelmisel aastal vastasid ankeedile ainult lastekaitsetöötajad (vt valimi moodustamise peatükki), sestap on siinkohal põhjust rõõmustamiseks.

Neilt, kes olid kuulnud lasteabitelefoni said vastata ka sellele, milline on tegelik telefoninumber. Andsime ise ette valiku numbritest, elik tegu on aidatud tuntuusega. Õigesti vastanud oli sel korral täiskasvanute seas 18%, laste seas 28% ja spetsialistide puhul 74%, mis oluliselt ei erine eelmise aasta tulemustest ja kõikumine jääb statistilise vea piiresse.

Täiskasvanud arvavad, et sellele telefonile peaksid helistama peamiselt lapsed, järgnevad vastutustundlikud kodanikud ja lapsevanemad. Kõige vähem peaks selle numbri olemasolu nende arvates huvitama korrakaitsjaid, lastekaitse- või sotsiaaltöötajaid ja kasvatajaid, õpetajaid, treenereid ning huviringide juhte (39%, muutus +13%). Viimati nimetatud sedavõrd suur muutus võib olla tingitud ankeedis oleva sihtrühma suurendamisest (varasemalt oli vastuse variandiks ainult „õpetajad“).

Lapsed olid niisamuti veendunud, et telefon on mõeldud selleks, et lapsed sinna helistaksid, samuti vastutustundlikele kodanikele ja lapsevanematele. Nendegi arvates peaks see telefon olema kõige vähem mõeldud korrakaitsjatele, lastekaitse- või sotsiaaltöötajatele ja kasvatajatele, õpetajatele, treeneritele ning huviringide juhtidele. Mõlemast tulemusest nähtub, et peamiseks sihtrühmaks on vastajate arvates lapsed ise.

Spetsialistide puhul said ühtviisi kõrge protsendi lapsed ja vastutustundlikud kodanikud, järgnesid lapsevanemad ja kasvatajad, õpetajaid, treenereid ning huviringide juhid. Kõige

vähem märgiti korrakaitsjaid ja lastekaitse- või sotsiaaltöötajaid. Siingi on kasv peamiselt lapsega seotud töötajate suunal.

Täiskasvanute arvates on lasteabitelefoni spetsialistid, kes aitavad lapsi, kui seda on vaja, nende arvates on see hea viis teavitada abivajavast lapsest ja teatamine suurendab abi saamise võimalust. Veidi vähem arvatakse, et „seal on spetsialistid, kellelt saab laste kaitseks kiiret abi“, „saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele“ ja on „lihtne teatada lastega seotud murede puhul“.

Üsna sarnasel seisukohal on lapsed, kuid paremusjärjestus on erinev. Nad leiavad, et telefonil on spetsialistid, kes aitavad lapsi kui on vaja, see on hea viis teatada abivajavast lapsest ja seal on spetsialistid, kellelt saab lapse kaitseks kiiret abi. Samuti arvavad lapsed, et LAT kaudu on hea teatada lastega seotud muredest, teatamine suurendab abi saamise võimalust, saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele ja on lihtne teatada lastega seotud murede puhul.

Spetsialistid arvavad samuti, et sellel telefonil töötavad lapsi aitavad spetsialistid, on hea teatada abivajavast lapsest ja teatamine suurendab abi saamise võimalust. Kõige vähem arvavad spetsialistid, et LAT kaudu on hea teatada lastega seotud muredest. Positiivne on, et spetsialistid, kes suunavad lapsi ja vanemaid telefoni kasutama usuvad ise selle abistavasse rolli.

5.2 Millised on enamlevinud müüdid?

Eelmisel aastal väitsid täiskasvanud, et: „ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ ja „telefoninumber on pikk ning raskesti meelde jääv“, väide et „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ ja väide: „ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele“ jäid müütide hulgas jagama kolmandat kohta.

Sel aastal kõnetas täiskasvanuid jällegi ühena enim mainitud väide, et „telefoninumber on pikk ning raskesti meelde jääv“ ja „ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“, kuid viimane muutus näitab, et mõningal määral on arusaamine telefoni funktsioonist ühiskonnas täiskasvanute seas paranenud. Suur hulk täiskasvanutest ei jaganud mitte ühtegi varasemates fookusgruppides välja toodud müüti.

Eelmisel aastal väitsid lapsed samuti, et: „ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“, „ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele“ ja telefoninumber oli nende jaoks pikk ning raskesti meelde jääv. Sel aastal tundsid lapsed suuremat hirmu enese julgeoleku pärast („ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele“), sellele järgnes „ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabitelefoni pöörduma“ ja kolmandale kohale platseerus väide: „ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele“. Seega lastegi teadlikkus sellest, miks nad peavad telefoni poole pöörduma on paranenud, kuid nende hirm isikliku turvalisuse osas on pigem suurenenud.

Eelmisel aastal väitsid spetsialistid, et telefoninumber on pikk ja raskesti meelde jääv, teiseks jäi väide: „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ ja telefoni seosest teiste abitelefonidega ei saanud nad samuti aru.

Sel aastal on spetsialistide poolel esikohale jõudnud väide, milles ei kardeta mitte ühtegi esile toodud müüti, teiseks on telefoninumber nende jaoks pikk ning raskesti meelde jääv ja esikolmiku lõpetab teadmine, et „Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond“ ehk spetsialistide teadlikkus LAT funktsioonist on samuti paranenud.

Kokkuvõttes võib väita, et jätkuvalt on kõige vähem hirme LAT suhtes spetsialistidel ja kõige rohkem lastel.

5.3 Kui suur on lastega seotud teemade (sh telefoni) kõneaineks saamise määr?

Eelmisel aastal täiskasvanutest pigem teavitaksid LATist, lapsed niisamuti. Soov lasteabitelefoni oma tutvusringkonda informeerida on laste hulgas muutunud suuremaks võrreldes eelmise uuringuga. Niisamuti spetsialistide seas on võrreldes eelmise aastaga märgatavalt suurenenud valmidus lasteabitelefoni rääkida oma tutvusringkonnas, nende puhul on see võrreldes eelmise aastaga tublisti parem tulemus.

Hädas olevatest või abivajavatest lastest täiskasvanute vahel pigem ei räägita ja see on eelmise aastaga võrreldes oluliselt kahanenud. Lapsed samuti ei taha omavahel sellisel teemal tihti rääkida. Sellised vastused näitavad muuhulgas ajakirjanduses ilmuvate lugude tähtsust eelkõige täiskasvanute ja spetsialistide kõneaines. Eelmise aasta sügisel olid hooletusse jäänud lapsed märksa enam meedia tähelepanu keskpunktis. Spetsialistid räägivad kõige rohkem oma tutvusringkonnas abivajavatest lastest. Selle näitajaga nad positiivses mõttes eristuvad teistest sihtrühmadest, kuid mitte nii oluliselt nagu eelmisel aastal.

Huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu oli eelmisel aastal kõrge, sel aastal on see teemade või uudiste osas vähenenud. Lastel oli sel aastal samuti nähtav negatiivne trend. Üsna suur protsent kummastki sihtrühmast ei osanud sellele küsimusele vastata.

Spetsialistid tundsid valdavalt huvi abivajavate lastega seotud teemade suhtes ja seega erinesid ka selle näitajaga väga palju teistest sihtrühmadest. Uurija arvates näitab see nende seotust oma tööga ja muret kogu teemavaldkonna vastu laiemalt.

Enamik täiskasvanutest arvasid, et Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste suhtes, kuid see näitaja on kahaneva trendiga. Enamik lapsi jäid positiivse hinnangu poolele ja trend on pigem plussmärgiga. Spetsialistid eristusid siingi oluliselt positiivsema hinnanguga.

5.4 Missugune on sihtrühma käitumine ja hoiakud?

Enamlevinud situatsioonid, mis tingivad abivajavast lapsest teatamist on detailselt välja toodud jooniste 11-35 juures ja neid kokkuvõttes eraldi uuesti esitatud ei ole.

Küsimusele, kas lasteabitelefoni on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks, vastasid täiskasvanud enamasti jaatavalt. Lastest valdav enamik pidas seda samuti mugavaks teatamise viisiks ja siin on selge positiivsete hinnangute tõus laste hulgas. Spetsialistid eristuvad oma veelgi selgema positiivsusega.

Täiskasvanud pigem annavad infot oma nime alt. Täiesti vastupidine tulemus avaneb laste hinnangutes. Lapsed eelistavad anonüümset helistamist. Spetsialistidelt me seda küsimust ei küsinud, sest eeldasime, et neil puudub vajadus jääda tundmatuks.

Vaid üks protsent küsitletud täiskasvanutest on lasteabitelefoni helistanud ja kaheksa protsenti teavad inimest tutvusringkonnast, kes on seda teinud. Laste puhul pole märgatavat erisust. Tulemused on eelmise aastaga võrreldes samad.

Kokku seitse täiskasvanut jagasid oma helistamise kogemust, neist kolm hindasid seda kolme või enama hinde vääriliseks ehk rahuldavaks või positiivseks ja kaks täiskasvanut pigem negatiivseks. Uuringus osalenud lastest, oli neljal kogemus LAT teenusega. Neist kolm hindasid selle heaks või rahuldavaks ja vaid üks ei osanud oma arvamust välja öelda. Tulemused on üpris sarnased võrreldes eelmise aastaga. Telefonile helistanud tuttavaid oli täiskasvanute hulgas juba kokku 38 inimest ja neist enamik jäid vastanute arvates teenusega rahule. Lastest teadsid sellist juhtumit kokku 19 last ja neistki enamik hindasid seda pigem positiivse hindegaga.

Kuna ainult spetsialistid võivad saada suunavaid kõnesid või juhiseid lasteabitelefoni, siis me otsustasime täpsustada ainult nendelt küsides: „kas Teid või teie kolleegi on abivajavast lapsest lasteabitelefoni kaudu teavitatud“ ja enamik ei teadnud sellist juhtumit, osa vastanutest olid ise sealtkaudu teate saanud või teadsid kolleegi, keda teavitati. Vabasisid vastuseid analüüsides tuli välja, et mõningal juhul hindasid spetsialistid siinkohal enesepoolset helistamist lasteabitelefoni. Seega saab selle vastuse tulemusi hinnata kui teenuse kasutamise kogemust üldiselt.

Isiklikult peeti seda kogemust pigem väga heaks või heaks. Kolleegi hinnangut peeti samuti pigem väga heaks. Viimase ülekaal on siinjuures tuntuva ja trendi positiivne.

Spetsialistidest kokku valdav enamus leiavad õigustatult, et lasteabitelefoni teenus on osa nende võrgustikutööst.

Täiskasvanud pigem usaldavad lasteabitelefoni, kuid tulemus on varasemast veidi nõrgem. Kümnesel skaalal viiest ülespoole (mitte kaasa arvatud) on kokku enamuse hinnangutest ja 9 või 10 punkti moodustab neist 28% (muutus -5%).

Lapsedki usaldavad telefoni. Enamus positiivsest vastajast panid oma hinde 9 või 10 punkti peale (kokku 34%). See ei erine eelmise aasta tulemustest.

Spetsialistide meelsus on skaala tippu arvesse võttes selgi aastal positiivsem. Tervelt 42% vastanutest hindavad usaldusväärset kümnepunktisel skaalal 9 või 10 punkti vääriliseks.

Täiskasvanud pidasid telefoni vajalikuks, neist valdav enamus hindasid seda 9 või 10 punktiga ehk väga vajalikuks. Lastest andsid maksimumhindeid samuti valdav enamus, kuid mõlemad tulemused oluliste sihtrühmade hulgas näitavad mõningast skaala tipuosa langust.

Spetsialistide hulgas pidas seda maksimumpunktidega täiesti vajalikuks 69% vastanutest. Kokkuvõtlikult saab öelda, et lasteabitelefoni on respondentide arvates nii usaldusväärne kui ka vajalik, samas maksimumhinnete osas on usaldus ja vajalikkus võrreldes eelmise aastaga saanud kannatada. Eelkõige on siin languses hinnangud täiskasvanute poolt mõlemas kategoorias.

Hinnates vahetult reklaamikampaania ajal toimuvat käitumist on näha, et võrreldes eelmise aastaga on kõnede arv mõnevõrra vähenenud, kuid vaatamata sellele on oluliselt suurenenud

sisuliste nõustamiste arv. Näiteks lapsekasvatamise küsimustes, korralduse ja info puhul ja probleemid, koolis, lasteaias, huviringis, sh kiusamise osas. Veidi on suurenenud nn „naljakõnede arv“ ehk teenuse testimine, mille puhul lapsed pigem katsetavad helistamist, kuid seevastu vähenenud on valeühenduste arv.

5.5 Missugune on senise teavitustöö mõju?

Vastajad peavad reklaami pigem mõistetavaks, tähtsaks, kasulikuks ja lihtsaks. Negatiivsetest väljenditest leidsid poolehoidu jõuetus, hallus ja kaugus, kuid need ei ületa protsentuaalselt positiivseid vatsandsõnu. Sihtrühmade seas uurija erilist erinevust ei täheldanud.

Nii genereeritud sõnapilve kui ka EKI emotsioonidetektori kaudu on nähtav, et kõigi kolme sihtgrupi puhul toovad vastajad reklaami kirjeldamisel välja pigem kurbuse ja vägivallega seostuvaid negatiivse alatooniga omadussõnu. See on ka mõistetav, kuna teema ise on keeruline ja tõsine.

Täiskasvanute arvates see reklaam pigem julgustab lasteabi numbrile helistama, lastest on sama meelt rohkemgi vastajaid. See näitab, et võrreldes eelmise aastaga uued reklaamid pigem julgustavad helistama ja seda eelkõige laste hulgas. Spetsialistid olid uue reklaami suhtes väga positiivsed. Kõige kõrgema hinde ehk viie panid samuti enim spetsialistid.

Teavitustegevustest on täiskasvanud oma kodukohas märganud kõige rohkem reklaami internetis, ka reklaami raadios ja/või teles ning välireklaami. Kõige vähem on täiskasvanuteni jõudnud reklaam meenetel, kinos ja teabepäevadel. Tähelepanuväärne on, et oluline osa vastanutest ei ole märganud mitte mingisugust reklaami. Seega reklaami märkajate osakaal on täiskasvanute hulgas vähenenud.

Lapsed on kõige rohkem teavet saanud samuti interneti kaudu, üsna samavõrra tähtsad on reklaam raadios ja teles ning infotunnid koolis. Kõige vähem on lapsed saanud infot spetsialistide sõnavõttudest kohalikus meedias ja meenete kaudu. Viimane variant eelmisel aastal ankeedis puudus. Üldse mitte pole teavitustegevustest osa saanud veerand vastanutest. Laste osasaamine teavitustegevustest on pidevalt paraneva trendiga, kasvav on infotundide osakaal informeerimisel tervikuna.

Spetsialistid on samuti pannud tähele kõige enam reklaami raadios ja/või teles, internetis ja flaieritel, kleepsudel. Kinos on spetsialistid märganud reklaami kõige vähem, samuti meenetel ja kaubanduskeskustes. Samas tervikuna on spetsialistid reklaame märganud enim.

Täiskasvanute hinnang teavitustööle on pigem negatiivne. Laste tulemused ja hinnangud teavitustööle on täiskasvanutega võrreldes paremad. Enamik spetsialistegi peavad teavitustööd ebapiisavaks, kuid see ei erine oluliselt eelmise aasta tulemustest. Kahe aasta võrdluses hinnanguid kokku võttes võib teha järelduse, et teavitustegevuse märkamine täiskasvanute ja spetsialistide seas on muutunud kehvemaks ja laste puhul paremaks. See ei pea tähendama ilmtingimata negatiivset tulemust, lihtsalt ootused teema nähtavusele on suurenenud.

LISA 1 Uuringus kasutatud eestikeelsed ankeedid

Täiskasvanud

1. Teie sugu?
 - a. Mees
 - b. Naine
 2. Teie vanus?
 3. Kas olete
 - a. Eestlane
 - b. Muust rahvusest
 4. Kus te elate?
 - a. Põhja-Eestis (Harjumaa, Raplamaa, Järvamaa)
 - b. Lääne- Eestis (Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa)
 - c. Ida- Eestis (Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa)
 - d. Lõuna- Eestis (Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa, Viljandimaa, Võrumaa)
1. Oletagem, et olete märganud mõnda abivajavat last (nt vanemliku hoolitsuseta, vägivallatundemärkidega, sõltuvusprobleemidega vms).
- Kuidas või kellele annaksite tõenäoliselt abivajavast lapsest teada? Võite valida mitu varianti.

- 1, Kirjutaks sellest mõnda sotsiaalmeedia kanalisse (Facebook, Twitter);
- 2, Teavitaksin kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajat;
- 3, Teavitaksin lapse vanemaid;
- 4, Teavitaksin politseid või kohalikku konstaablit;
- 5, Teavitaksin kooli või lasteaeda;
- 6, Räägiksin tuttavatele;
- 7, Helistaksin hädaabi numbrile 112;
- 8, Helistaksin Lasteabi telefonile;
- 9, Ei teataks kuhugi, aitaksin ise;
- 10, Ei teeks midagi;
- 11, Muu variant/kirjutage/

2. Kas olite varem (so enne selle küsimustiku saamist) Lasteabi telefonist kuulnud?

1 Jah	2 Ei	3 Raske öelda
-------	------	---------------

3. Neilt, kes olid kuulnud: Milline on Lasteabi telefoninumber?

1. Ei tea numbrit	2. Olen numbrit näinud, aga ei mäleta	3. 116000	4. 116111	5. 1220	6. 112
-------------------	---------------------------------------	-----------	-----------	---------	--------

4. Allpool on mõned näited, kuidas teised inimesed on kirjeldanud oma arusaama, mis on Lasteabi telefoni teenus. Palun märkige mõlemas küsimuses ära need, mis on sarnased Teie arvamusel, võite valida mitu varianti.

1) See on telefon, kuhu peaksid helistama pigem...

- lapsed;
- lapsevanemad;
- lastekaitse- või sotsiaaltöötajad;
- kasvatajad, õpetajad, treenerid, huviringide juhid;
- korrakaitsjad;
- vastutustundlikud kodanikud;

2) Sel telefonil ...

- ... on spetsialistid, kes aitavad lapsi kui on vaja;
- ... saab lapse kaitseks kiiret abi;
- ... saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele;
- ... on hea teatada abivajavast lapsest;
- ... on lihtne teatada lastega seotud muredest;
- ... teatamine suurendab abi saamise võimalust;
- Miski muu, palun täpsustage;

.....

5. Vastavad kõik: Millisel juhul tuleks Teie arvates Lasteabi telefonile helistada? Kui...

...näen stressis ja mures last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen, et laps on vägivalda tundemärkidega

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kodutut või hüljatud last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen narkootikumide tarvitavat last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen suitsetavat last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kiusamist

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen nutvat last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kerjavat last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen hooletusse jäetud last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen väärkoheldud või kõrgendatud seksuaalse käitumisega last

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last halvast seltskonnas (alkoholi tarvitamine, suitsetamine, narkootikumid, oht väärkohtlemisele)

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last, kelle vanematel on omavahelised erimeelsused lapse hooldusõiguse küsimustes (isa keelab suhtlemise emaga või vastupidi)

☐	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--------------------------	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Väidete osas tahan jätta kommentaari...

6. Millisel määral allpool olevate väidetega nõustute?

Olen valmis oma last ja tutvusringkonda informeerima Lasteabi telefonist:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Võtan tihti jututeemaks abivajavad lapsed

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Tunnen huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

7. Hinnake palun skaalal ühest kümneni Lasteabi telefoni järgmistes kategooriates:

Lasteabi telefoni usaldusväärsus

1- Täiesti ebausaldusväärne.... 10- täiesti usaldusväärne

Lasteabi telefoni vajalikkus

1- Täiesti ebavajalik... 10- täiesti vajalik

8. Kas Lasteabi tasuta telefoni poole pöördumine on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks?

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Ei tea
--	------------------	-------------	------------	-------------------	----------

9. Kas olete nõus enda isikut telefonikõne käigus avaldama või soovite helistada anonüümselt?

1	Kindlasti anonüümselt	2	Pigem anonüümselt	3	Pigem oma nime avalikustades	4	Kindlasti oma nime avalikustades	5	Ei tea
---	-----------------------	---	-------------------	---	------------------------------	---	----------------------------------	---	--------

10. Allpool on mõned näited võimalikest kahtlustest või kartusest seoses Lasteabi telefonile 116-111 helistamisega?

Palun märkige, kas ja milliseid Teie neist jagate? (valikute arv ei ole piiratud)

Sellest telefonist pole kasu, lasteni abi ei jõua;
 Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond;
 Telefoninumber on pikk ja raskesti meelde jääv;
 Telefonile helistamine on keeruline;
 Telefon dubleerib Häirekeskuse telefoni 112;
 Kõnede anonüümsust niikuinii ei suudeta tagada;
 Telefonile helistamine on tasuline;
 Probleemsete lastega juba tegeletakse;
 Ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabi telefonile pöörduma;
 Telefonile tehakse lihtsalt rumalaid kõnesid;
 Telefoni kasutatakse laste kiusamiseks;
 Telefoni kasutatakse alusetuks pealekaebamiseks;
 Telefoni seosest teiste abitelefoniidega ei saa aru;
 Ma ei usalda telefoni teel teavitamist;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele;
 Ma kardan, et olen mingil moel tuvastatav;
 Ma kardan, et mind võidakse hakata taga kiusama;
 Mul ei ole aega teiste probleemidega tegeleda;
 Ei jaga neid kartusi;

Muu /kirjutage/ ...

11. Kas Te olete ise või on keegi teie tutvusringkonnast abivajavast lapsest Lasteabi telefoni kaudu teavitanud (sh telefon, mobiiliäpp, e-mail või veebipõhine nõustamine www.lasteabi.ee)?

Jah, olen ise teavitanud ;
Ise ei ole, kuid tean tuttavat, kes teavitas;
Ei tea sellist juhtumit

12. Juhul, kui teatamise kogemus on, siis kuidas te seda hindate (või teie tuttav)?

Hinnake 5-palli süsteemis nii, et 1=väga halb ja 5=väga hea. 6-raske öelda.

Minul isiklikult: 1...2...3...4...5...6

Minu tuttava hinnangul: 1...2...3...4...5...6

13. INTERAKTIIVNE TÖÖ: Näitan 2016 reklaami

Milline nimetatud omadussõna seostub Teil nähtud reklaamiga?

Skaala: mida lähemal on Teie poolt märgitud lahter ühele või teisele poolusele, seda paremini sobib see sõna reklaami iseloomustama. Keskmine väärtus näitab, et mõlemat tunnust esineb võrdselt;

	1	2	3	4	5	
Kasutu						Kasulik
Külm						Soe
Mõistetamatu						Mõistetav
Kauge						Lähedane
Ebasõbralik						Sõbralik
Tähtsusetu						Tähtis
Jõuetu						Jõuline
Hall						Värvikas
Keeruline						Lihne
Ebausaldusväärne						Usaldusväärne

14. Esimene omadussõna (vabal valikul), mis Teil reklaamiga seostub?

.....

15. Kuivõrd see reklaam julgustab Teid tulevikus (vajadusel) Lasteabi numbrile helistama?

Kindlasti julgustab...5...4...3...2...1...Üldse ei julgusta

16. Milliseid Lasteabi telefoni teavitustegevusi olete oma kodukohas märganud? Palun valige nimekirjast sobivad.

Infotunnid koolis;
Teabepäevad;
Sotsiaaltöötaja külastuse raames;
Välireklaam;
Reklaam ühistranspordis;
Reklaam kinos;
Reklaam raadios ja/või teles;
Reklaam internetis;
Reklaam kaubanduskeskustes;
Spetsialistide sõnavõtted kohalikus meedias;
Teadetetahtlid;
Flaietid, klepsud;
Meened (nt käepaelad, õhupallid, helkurid jms);

Artiklid/ reklaam kohalikus meedias;
Ei ole üldse märganud;
Miski muu, palun täpsustage...

17. Milline on Teie hinnang teavitustöö piisavusele Lasteabi telefoni kohta? Arvestage nii meedias kuuldut kui teisi kanaleid.

	1 Kindlasti piisav	2 Pigem piisav	3 Pigem ei ole piisav	4 Kindlasti ei ole piisav	5 Ei tea
--	--------------------	----------------	-----------------------	---------------------------	-------------

Viimaks mõned küsimused Teie tausta kohta.

18. Kas teil on alla 18-aastaseid lapsi?

- a. Jah
- b. Ei

19. Kas töötate mõnes alljärgnevatest valdkondadest:

- a. Haridus
- b. Tervishoid
- c. Sotsiaal (sotsiaaltöötaja, lastekaitsetöötaja, sotsiaalpedagoog, kooli psühholoog, noorsootöötaja vms)
- d. Mõnes muus valdkonnas

Lapsed

Sa oled?

20. Poiss

21. Tüdruk

Sinu vanus?

Kas oled?

a) Eestlane

b) Muust rahvusest

Kus sa elad?

a) Põhja-Eestis (Harjumaa, Raplamaa, Järvamaa)

b) Lääne- Eestis (Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa)

c) Ida- Eestis (Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa)

d) Lõuna- Eestis (Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa, Viljandimaa, Võrumaa)

1. Oletagem, et oled märganud mõnda abivajavat last (nt lapsevanemate poolse hoolitsuseta, vägivalletundemärkidega, sõltuvusprobleemidega vms).

Kuidas või kellele annaksid tõenäoliselt abivajavast lapsest teada? Võid valida mitu varianti.

- 1, Kirjutaks sellest mõnda sotsiaalmeedia kanalisse (Facebook, Twitter);
- 2, Teavitaksin kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajat;
- 3, Teavitaksin lapse vanemaid;
- 4, Teavitaksin politseid või kohalikku konstaablit;
- 5, Teavitaksin kooli või lasteaeda;
- 6, Räägiksin sõpradele;
- 7, Räägiksin oma vanematele;
- 8, Helistaksin hädaabi numbrile 112;
- 9, Helistaksin Lasteabi telefonile;
- 10, Ei teataks kuhugi, aitaksin ise;
- 11, Ei teeks midagi;
- 12, Muu variant/kirjuta/

2. Kas oled varem (so enne selle küsimustiku saamist) Lasteabi telefonist kuulnud?

1 Jah	2 Ei	3 Raske öelda
-------	------	---------------

3. Neilt, kes olid kuulnud: Milline on tasuta lasteabi telefoninumber?

1. Ei tea numbrit	2. Olen numbrit näinud, aga ei mäleta	3. 116000	4. 116111	5. 1220	6. 112
-------------------	---------------------------------------	-----------	-----------	---------	--------

4. Allpool on mõned näited, kuidas teised inimesed on kirjeldanud oma arusaama, mis on Lasteabi telefoni teenus. Palun märgi ära need, mis on sarnased Sinu arvamusele, võid valida mitu varianti.

VÄIDE:

1) See on telefon, kuhu peaksid helistama pigem...

lapsed;

lapsevanemad;

lastekaitse- või sotsiaaltöötajad;

kasvatajad, õpetajad, treenerid, huviringide juhid;

korrakaitsjad;
vastutustundlikud kodanikud;

2) Sel telefonil...

... on spetsialistid, kes aitavad lapsi kui on vaja;
... saab lapse kaitseks kiiret abi;
... saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele;
... on hea teatada abi vajavast lapsest;
... on lihtne teatada lastega seotud muredest;
... teatamine suurendab abi saamise võimalust;
Miski muu, palun täpsusta;
.....

5. Vastavad kõik: Millisel juhul tuleks Sinu arvates Lasteabi telefonile helistada? Kui...

...näen stressis ja mures last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen, et laps on vägivalda tundemärkidega

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kodutut või hüljatud last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen narkootikumide tarvitavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen suitsetavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kiusamist

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen nutvat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kerjavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen hooletusse jäetud last;

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen väärkoheldud või kõrgendatud seksuaalse käitumisega last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last halvaks seltskonnas (alkoholi tarvitamine, suitsetamine, narkootikumid, oht väärkohtlemisele)

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last, kelle vanematel on omavahelised erimeelsused lapse hooldusõiguse küsimustes (isa keelab suhtlemise emaga või vastupidi)

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Väidete osas tahan jätta kommentaari...

6. Millisel määral allpool olevate väidetega nõustud?

Olen valmis oma sõpru informeerima lasteabi telefonist;

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Võtan tihti jututeemaks abivajavad lapsed;

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Tunnen huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu;

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

7. Hinda palun skaalal ühest kümneni lasteabi telefoni järgmistes kategooriates:

Lasteabi telefoni usaldusvärsus

1- Täiesti ebausaldusväärne.... 10- täiesti usaldusväärne

Lasteabi telefoni vajalikkus

1- Täiesti ebavajalik... 10- täiesti vajalik

8. Kas Lasteabi telefon on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks?

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Ei tea
--	------------------	-------------	------------	-------------------	----------

9. Kas oled nõus enda isikut telefonikõne käigus avaldama või soovid helistada anonüümselt?

1	Kindlasti	2	Pigem	3	Pigem oma nime	4	Kindlasti	oma nime	5	Ei tea
	anonüümselt		anonüümselt		avalikustades		avalikustades			

10. Allpool on mõned näited võimalikest kahtlustest või kartusest seoses Lasteabi telefonile 116-111 helistamisega?

Palun märgi, kas ja milliseid jagad?

Sellest telefonist pole kasu, lasteni abi ei jõua;
 Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond;
 Telefoninumber on pikk ja raskesti meelde jääv;
 Telefonile helistamine on keeruline;
 Telefon dubleerib Häirekeskuse telefoni 112;
 Kõnede anonüümsust niikuinii ei suudeta tagada;
 Telefonile helistamine on tasuline;
 Probleemsete lastega juba tegeletakse;
 Ma ei tea, millisel juhul peaksin lasteabi telefonile pöörduma;
 Telefonile tehakse lihtsalt rumalaid kõnesid;
 Telefoni kasutatakse laste kiusamiseks;
 Telefoni kasutatakse alusetuks pealekaebamiseks;
 Telefoni seosest teiste abitelefoniidega ei saa aru;
 Ma ei usalda telefoni teel teavitamist;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest enesele;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võivatest probleemidest lapsele;
 Ma kardan, et olen mingil moel tuvastatav;

Ma kardan, et mind võidakse hakata taga kiusama;
 Mul ei ole aega teiste probleemidega tegeleda;
 Ei jaga neid kartusi;
 Muu /kirjuta/ ...

11. Kas oled ise või keegi su sõpradest on abivajavast lapsest Lasteabi telefoni kaudu teavitanud (sh telefon, mobiiliäpp, e-mail või veebipõhine nõustamine www.lasteabi.ee)?

Jah, olen ise teavitanud ;
 Ise ei ole, kuid tean sõpra, kes teavitas;
 Ei tea sellist juhtumit

12. Juhul, kui teatamise kogemus on, siis kuidas seda hindad (või sõber)?

Hinda 5-palli süsteemis nii, et 1=väga halb ja 5=väga hea. 6-raske öelda.

Minul isiklikult: 1...2...3...4...5...6

Minu sõbra hinnangul: 1...2...3...4...5...6

12. INTERAKTIIVNE TÖÖ: Näitan 2016 reklaami

Milline märksõna seostub Sul nähtud reklaamiga?

Skaala: mida lähemal on Sinu poolt märgitud lahter ühele või teisele poolusele, seda paremini sobib see sõna reklaami iseloomustama. Keskmine väärtus näitab, et mõlemat tunnust esineb võrdselt;

	1	2	3	4	5	
Kasutu						Kasulik
Külm						Soe
Mõistetamatu						Mõistetav
Kauge						Lähedane
Ebasõbralik						Sõbralik
Tähtsusetu						Tähtis
Jõuetu						Jõuline
Hall						Värvikas
Keeruline						Lihtne
Ebausaldusväärne						Usaldusväärne

13. Esimene omadussõna (vabal valikul), mis Sinul reklaamiga seostub?

.....

14. Kuivõrd see reklaam julgustab Sind tulevikus (vajadusel) Lasteabi numbrile helistama?

Kindlasti julgustab...5...4...3...2...1...Üldse ei julgusta

15. Milliseid Lasteabi telefoni teavitustegevusi oled oma kodukohas märganud? Palun vali nimekirjast sobivad.

- Infotunnid koolis;
- Teabepäevad;
- Sotsiaaltöötaja külastuse raames;
- Välireklaam;
- Reklaam ühistranspordis;
- Reklaam kinos;
- Reklaam raadios ja/või teles;
- Reklaam internetis;
- Reklaam kaubanduskeskustes;
- Spetsialistide sõnavõttud kohalikus meedias;

Teadetetahtlid;
Flaierid, kleepsud;
Meened (nt käepaelad, õhupallid, helkurid jms);
Artiklid/ reklaam kohalikus meedias;
Ei ole üldse märganud;
Miski muu, palun täpsusta...

16. Milline on Sinu hinnang teavitustöö piisavusele Lasteabi telefoni kohta? Arvesta nii meedias kuuldut kui teisi kanaleid.

	1 Kindlasti piisav	2 Pigem piisav	3 Pigem ei ole piisav	4 Kindlasti ei ole piisav	5 Ei tea
--	--------------------	----------------	-----------------------	---------------------------	----------

Spetsialistid

5. Teie sugu?

- a. Mees
- b. Naine

6. Teie vanus?

7. Kas olete

- a. Eestlane
- b. Muust rahvusest

8. Kus te elate?

- a. Põhja-Eestis (Harjumaa, Raplamm, Järvamm)
- b. Lääne- Eestis (Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa)
- c. Ida- Eestis (Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa)
- d. Lõuna- Eestis (Jõgevamm, Põlvamm, Tartumaa, Valgamm, Viljandimaa, Võrumaa)

22. Kas olite varem (so enne selle küsimustiku saamist) Lasteabi telefonist kuulnud?

1 Jah	2 Ei	3 Raske öelda
-------	------	---------------

23. Neilt, kes olid kuulnud: Milline on Lasteabi telefoninumber?

1. Ei tea numbrit	2. Olen numbrit näinud, aga ei mäleta	3. 116000	4. 116111	5. 1220	6. 112
-------------------	---------------------------------------	-----------	-----------	---------	--------

24. Allpool on mõned näited, kuidas teised inimesed on kirjeldanud oma arusaama, mis on Lasteabi telefoni teenus. Palun märkige ära need, mis on sarnased Teie arvamusel, võite valida mitu varianti.

VÄIDE:

See on telefon, kuhu peaksid helistama pigem...

lapsed;
 lapsevanemad;
 lastekaitse- või sotsiaaltöötajad;
 kasvatajad, õpetajad, treenerid, huviringide juhid;
 korrakaitsjad;
 vastutustundlikud kodanikud;

2) Sel telefonil ...

...on spetsialistid, kes aitavad lapsi kui on vaja;
 ... saab lapse kaitseks kiiret abi;
 ... saab vastuseid lastega seonduvatele küsimustele;
 ... on hea teatada abivajavast lapsest;
 ... on lihtne teatada lastega seotud muredest;
 ...teatamine suurendab abi saamise võimalust;
 Miski muu, palun täpsustage;

25. Millisel juhul tuleks Teie arvates Lasteabi telefonile helistada? Kui...

...näen stressis ja mures last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen, et laps on vägivalda tundemärkidega

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kodutut või hüljatud last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen narkootikume tarvitavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen suitsetavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kiusamist

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen nutvat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen kerjavat last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

...näen hooletusse jäetud last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen väärkoheldud või kõrgendatud seksuaalse käitumisega last

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last halvas seltskonnas (alkoholi tarvitamine, suitsetamine, narkootikumid, oht väärkohtlemisele)

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

... näen last, kelle vanematel on omavahelised erimeelsused lapse hooldusõiguse küsimustes (isa keelab suhtlemise emaga või vastupidi)

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Väidete osas tahan jätta kommentaari...

26. Millisel määral allpool olevate väidetega nõustute?

Olen valmis oma tutvusringkonda informeerima Lasteabi telefonist:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Võtan tihti jututeemaks abivajavad lapsed:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Tunnen huvi abivajavate lastega seotud teemade vastu:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

Eesti ühiskond tervikuna tunneb huvi abivajavate laste osas:

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Raske öelda
--	------------------	-------------	------------	-------------------	---------------

27. Hinnake palun skaalal ühest kümneni Lasteabi telefoni järgmistes kategooriates:

Lasteabi telefoni usaldusväärsus

1- Täiesti ebausaldusväärne.... 10- täiesti usaldusväärne

Lasteabi telefoni vajalikkus

1- Täiesti ebavajalik... 10- täiesti vajalik

28. Kas Lasteabi tasuta telefon on mugav viis abivajavast lapsest teada andmiseks?

1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Ei tea
------------------	-------------	------------	-------------------	----------

29. Allpool on mõned näited võimalikest kahtlustest või kartusest seoses Lasteabi telefonile 116-111 helistamisega? Palun märkige, kas ja milliseid Teie jagate?

Sellest telefonist pole kasu, lasteni abi ei jõua;
 Eestis ei ole laste muredest hooliv ühiskond;
 Telefoninumber on pikk ja raskesti meelde jääv;
 Telefonile helistamine on keeruline;
 Telefon dubleerib Häirekeskuse telefoni 112;
 Kõnede anonüümsust niikuinii ei suudeta tagada;
 Telefonile helistamine on tasuline;
 Probleemsete lastega juba tegeletakse;
 Ma ei tea, millisel juhul peaksin Lasteabi telefonile pöörduma;
 Telefonile tehakse lihtsalt rumalaid kõnesid;
 Telefoni kasutatakse laste kiusamiseks;
 Telefoni kasutatakse alusetuks pealekaebamiseks;
 Telefoni seosest teiste abitelefoniidega ei saa aru;
 Ma ei usalda telefoni teel teavitamist;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võimalikest probleemidest enesele;
 Ma kardan teavitamise tõttu tekkida võimalikest probleemidest lapsele;
 Ma kardan, et olen mingil moel tuvastatav;
 Ma kardan, et mind võidakse hakata taga kiusama;
 Mul ei ole aega teiste probleemidega tegeleda;
 Ei jaga neid kartusi;
 Muu /kirjutage/ ...

30. Kas Teid või teie kolleegi on abivajavast lapsest Lasteabi telefoni kaudu teavitatud?

Jah, mind on teavitatud;
 Mind ei ole, kuid tean kolleegi, keda teavitati;
 Ei tea sellist juhtumit

31. Juhul, kui teatamise kogemus on, siis milline see Teie või kolleegi seisukohast oli?

Hinnake 5-palli süsteemis nii, et 1=väga halb ja 5=väga hea. 6-raske öelda.

Minul isiklikult: 1...2...3...4...5...6

Minu kolleegi hinnangul: 1...2...3...4...5...6

Tahate seda kogemust lähemalt kommenteerida? Palun täpsustage ...

32. INTERAKTIIVNE TÖÖ: Näitan 2016 reklaami

Milline nimetatud omadussõna seostub Teil nähtud reklaamiga?

Skaala: mida lähemal on Teie poolt märgitud lahter ühele või teisele poolusele, seda paremini sobib see sõna reklaami iseloomustama. Keskmise väärtus näitab, et mõlemat tunnust esineb võrdselt;

	1	2	3	4	5	
Kasutu						Kasulik

Külm						Soe
Mõistetamatu						Mõistetav
Kauge						Lähedane
Ebasõbralik						Sõbralik
Tähtsusetu						Tähtis
Jõuetu						Jõuline
Hall						Värvikas
Keeruline						Lihtne
Ebausaldusväärne						Usaldusväärne

33. Esimene omadussõna (vabal valikul), mis Teil reklaamiga seostub?

.....

34. Kuivõrd see reklaam julgustab Teid tulevikus (vajadusel) Lasteabi numbrile helistama?

Kindlasti julgustab...5...4...3...2...1...Üldse ei julgusta

35. Milliseid Lasteabi telefoni teavitustegevusi olete oma kodukohas märganud? Palun valige nimekirjast sobivad.

- Infotunnid koolis;
- Teabepäevad;
- Sotsiaaltöötaja külastuse raames;
- Välireklaam;
- Reklaam ühistranspordis;
- Reklaam kinos;
- Reklaam raadios ja/või teles;
- Reklaam internetis;
- Reklaam kaubanduskeskustes;
- Spetsialistide sõnavõttud kohalikus meedias;
- Teadetetahtlud;
- Flaietid, klepsud;
- Meened (nt käepaelad, õhupallid, helkurid jms);
- Artiklid/ reklaam kohalikus meedias;
- Ei ole üldse märganud;
- Miski muu, palun täpsustage...

36. Milline on Teie hinnang teavitustöö piisavusele Lasteabi telefoni kohta? Arvestage nii meedias kuuldot kui teisi kanaleid.

	1 Kindlasti piisav	2 Pigem piisav	3 Pigem ei ole piisav	4 Kindlasti ei ole piisav	5 Ei tea
--	--------------------	----------------	-----------------------	---------------------------	----------

37. Kas näete Lasteabi telefoni teenust oma võrgustikutöö osana?

	1 Jah, kindlasti	2 Pigem jah	3 Pigem ei	4 Kindlasti mitte	5 Ei tea
--	------------------	-------------	------------	-------------------	----------

Viimaks mõned küsimused Teie tausta kohta. Olen:

- a) sotsiaaltöötaja
- b) lastekaitse töötaja
- c) sotsiaalpedagoog
- d) ohvriabi spetsialist
- e) kooli psühholoog
- f) noorsootöötaja
- g) huvihariduse töötaja

- h) pedagoog
- i) keegi muu /palun täpsustage/